

BV20.0041

Datum vergadering : 10 maart 2020

Aanwezig

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Henk Meester, Jan Pieter Blonk, Georgine Zwinkels
VVD : Mauriel van As, Eric Kampinga, Matthijs Machielse
CDA : Hans van der Stelt, Charles van Harn
WIJ Lansingerland : Jan Jumelet, Jan Alsemgeest
CU : Jurjen Dieleman
D66 : Michiel Muis, Ronald van der Stad
GroenLinks : Ivana Citterbartova, Menno Duk, Anja de Geus
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemali

Voorzitter : Leon Hoek

Commissiegriffier : Karin Koemans

Wethouders : Simon Fortuyn, Ankie van Tatenhove en Kathy Arends

Afwezig

Voorzitter : Nelleke Bouman
CU : Arjen Hofman
PvdA : Sam de Groot

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Goed, beste mensen, we gaan op de improviseerstand, het is niet anders. Er zal tussentijds nog wel gewerkt worden aan het systeem, zodat het volledig werkt, alleen we moeten het nu even doen met de zaken die wel werken. Voor degenen die inspreken: het zou prettig zijn als u uw tekst op papier heeft, dan kunnen we die in ieder geval in het verslag verwerken eventueel. In ieder geval vanaf deze kant heel hartelijk welkom, fijn dat u in groten getale gekomen bent, dat is altijd prettig om te constateren. We gaan gewoon kijken hoever we komen. Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Bouman, de voorzitter vervangt haar. De heer De Groot wordt vervangen door mevrouw Verhoef. De heer Hofman is afwezig. Mevrouw De Geus is aanwezig in het kader van haar functie in de klankbordgroep. De heer Hoppenbrouwer zal aanschuiven bij de omgevingsvisie, dus hij is later. *Nb. Griffie. Vanwege verplaatsing agendapunt omgevingsvisie is dit komen te vervallen.*

2. Insprekers

De voorzitter: Er hebben zich verschillende insprekers gemeld:

1. Linda Straathof, inzake tiny houses;
2. Joost Smits, inzake Plan Waal in Wilderszijde;
3. Aad van den Oever, bewoner Edelsteenbuurt, inzake procesgang Noordpolder Driehoek;
4. Nils van der Lubbe, bewoner Edelsteenbuurt, inzake procesgang Noordpolder Driehoek.

Inspreker 1:

Mevrouw Straathof: Succesvolle tiny houses realiseren binnen Lansingerland. Bedankt dat ik hier mag spreken vandaag namens de initiatiefgroep van tiny houses. Mijn naam is Linda Straathof, ben 21 jaar en woonachtig in Bleiswijk en ik onderneem. Nu mag ik erbij voegen, dat ik initiatiefneemster ben van Tiny house Lansingerland. Lansingerland is voor mij als ondernemer een goede uitvalbasis, in het Oostland, vlak bij het Westland en in de Randstand. Maar een goede woning vinden is voor mij niet zo makkelijk. Tiny House Living, een goede en mooie optie voor Lansingerland. Verschillende gemeenten zijn ons voor gegaan. Zo zijn er succesvolle projecten gerealiseerd in Delft, Katwijk en Almere en nog vele andere gemeenten. Maar wat is een tiny house precies? Een tiny house is een kleine, vrijstaande woning met een maximale oppervlakte van 50m², die staat op een tijdelijke fundering. Maar het belangrijkste van een tiny house is de filosofie erachter. De mensen die kiezen voor deze manier van leven, leveren namelijk heel veel woonruimte in. Dit alles doen ze om de kwaliteit van leven buiten huis te verbeteren en dat vanuit het duurzaam perspectief. Tijdens de nieuwjaarsreceptie van 2020 sprak onze burgemeester over de vergrijzing binnen Lansingerland, maar ook over het woningtekort. Dit was voor mij een startschot.

Laten we het bekend maken binnen onze gemeente om dit project te starten. Ik heb gesproken met verschillende personen. Zo sprak ik met Hanneke Vliet Vlieland, Katy Arends, onze wethouder wonen, en Henk Meester, die ons vanavond geïntroduceerd heeft. Tijdens die drie gesprekken kwam ik ergens achter. Ik kreeg veel positieve geluiden terug, maar er was één punt van aandacht: ik was nog alleen. Dus daar moest verandering in komen. Ik maakte een facebookgroep aan en binnen no time stroomden de mailtjes binnen van potentiële bewoners, geïnteresseerden, maar ook van bedrijven en organisaties die ons project willen ondersteunen en een steentje willen bijdragen. Ziet u het voor u? Een plek waar sociale cohesie heerst, een plek van mensen die milieubewust in het leven staan en die graag door onze gemeente en de wereld een stukje mooier willen maken. Een nieuw highlight in Lansingerland, wat Lansingerland nog beter op de kaart zal zetten. En een plek van saamhorigheid. Maar het mooiste van dat is dat een braak liggend stuk grond nu efficiënt gebruikt zal worden. Nu is het tijd voor de volgende stap en daar heb ik uw hulp bij nodig, hebben wij uw hulp bij nodig. Voor de realisatie van dit project is een stuk grond nodig. Maar er zijn ook vragen over het bouwbesluit en dat vereist nog wat aandacht. Wij, als enthousiastelingen, er zitten er hier genoeg, en ik als ondernemster zien dit als een mooie uitdaging, dat wij samen met de gemeente kunnen realiseren tot iets succesvol, waarbij onze persoonlijke doelstellingen, maar ook onze gezamenlijke doelstellingen gerealiseerd gaan worden. Dan mijn laatste vraag aan u. Wilt u dit project ondersteunen en meedenken waar nodig om dit te realiseren? Als daarvoor genoeg draagvlak is, kom ik graag weer in gesprek met wethouder Arends om met haar directe collega's rond de tafel te gaan zitten om een compleet plan te gaan samenstellen om dit project op korte termijn van de grond te krijgen. Ik dank u wel voor uw aandacht. Als er nog vragen zijn, dan hoor ik dat graag.

De voorzitter: Dank voor uw inspraak. Ik verstond even 5m2 en dacht: dat zal nog niet meevallen. Maar ik heb het even geverifieerd bij de wethouder en die wist mij te vertellen dat het om 50m2 ging.

De heer Van Harn vraagt of de insprekerster kan aangeven wat de grote van het kavel is wat ze nodig hebben. Mevrouw Straathof antwoordt dat ze blij zijn met ieder kavel wat ze aangeboden krijgen.

De heer Kampinga, VVD: Op de nieuwjaarsreceptie leerden we elkaar kennen. Ik vond het heel erg aanstekelijk, zoals je sprak over tiny houses. Ik heb geprobeerd je met mevrouw Vliet Vlieland in contact te brengen, dat is ook gelukt. Eén van onze collega's van de VVD fractie, een iets oudere man van richting de 60, die is ook heel erg geïnteresseerd, al veel langer, in een tiny house. Heeft hij zich al bij jou aangemeld? Mevrouw Straathof: Nee, nog niet. Dus ik wacht op het mailtje, bellen mag natuurlijk ook. We hebben wel een visual gemaakt en die staat daar. Daar staat in, dat het voor alle doelgroepen beschikbaar moet zijn.

De heer Duk, GL: Ik hoor u iets zeggen over een tijdelijke fundering. Betekent dat dat de woningen er maar tijdelijk staan? Over welke periode heb je het dan? Mevrouw Straathof: De bedoeling is dat we er minimaal 10 jaar kunnen staan, ook om de kwaliteit van het wonen te bevorderen. Maar het is een flexibele woning, dus hij kan verplaatst worden, wat flexibiliteit binnen de stukken grond geeft.

Inspreker 2:

De heer Smits: Volgens Arjan Lubach, afgelopen zondag, is dit de beste plaats in het huis, ik weet niet of u heeft gekeken. Mijn naam is Joost Smits. Ik woon al sinds 2007 in onze mooie gemeente. Ik heb een korte spreektekst, getimed op 5 minuten, dus komt goed. Beste leden van de commissie ruimte, beste aanwezigen. Dit is de eerste keer dat ik een raadscommissie toespreek en de derde keer dat ik de lokale politiek rechtstreeks toespreek. Tien jaar geleden, op 25 maart 2010, was de eerste keer. Toen met een PowerPoint, wat nu niet mocht. Ik zal mijn presentatie waarschijnlijk vanavond op YouTube publiceren. U krijgt de link via mijn Twitter-account en via de griffie. Ik zal het daarom nu kort houden, want ik heb begrepen dat het onderwerp volgende maand terugkomt op de agenda. Tien jaar geleden begon ik met de constatering dat de gemeente Lansingerland kopers lokte om naast de HSL te komen wonen. Rustig geleden in de landelijke luwte van het dorp, stond op de website, geluidschermen en andere voorzieningen voorkomen dat bewoners last hebben van passerende treinen. Wat dat betreft zijn toekomstige bewoners van onze gemeente er niet op vooruitgegaan. Op de nieuwe verkoopsite, ze noemen het een bewonersenquête, worden opnieuw woningen vlakbij de HSL aan de man en vrouw gebracht, maar nu wordt de HSL niet eens ingetekend. Er staat helemaal niets over geluid. Verder is het precies weer 2010: wonen midden in de natuur en toch dicht bij de stad, hier kan het. In de landelijke luwte van het dorp, moet je maar denken. Dit bestemmingsplan Wilderszijde stamt uit 1987, de toenmalige Structuurvisie Noordrand, later Integraal Plan Noordrand geheten. Het ging om een miljarden kostend plan gebaseerd op de verschuiving en verdraaiing van de start- en landingsbaan van de luchthaven die toen nog Zestienhoven heette. Hierdoor wordt de overlast voor bestaande en nieuwe bebouwing geminimaliseerd, wat een rendabele exploitatie mogelijk maakt, stond erin. Dat plan werd onderdeel gemaakt van de Vinex-opgave in 1991. Echter, nadat Lubbers III in het regeerakkoord in 1994 Rotterdam Airport niet van nationaal economisch belang achtte, was er geen geld meer. Rotterdam

moest alle zeilen bijzetten om de luchthaven überhaupt te behouden. In 1998 was dat einde verhaal en hadden alle bouwplannen gebaseerd op die verplaatsing van de luchthaven in de prullenbak moeten verdwijnen. Dat gebeurde niet. Zelfs niet toen in 2001 de beoogde Boterdorpsche Plas, dat zou hier zijn, niet door kon gaan, omdat opvliegende watervogels tegen opstijgende vliegtuigen zouden kunnen botsen. Sterker nog, de Vinex-bouwopgave werd weliswaar verminderd van 1.050 naar 700 woningen, maar er kwam een eigen bouwplan van de gemeente Bergschenhoek bij, nog dichter tegen de vliegroute aan, voor 1.700 woningen. Een onverklaarbare ontwikkeling, waarvan de Rotterdamse wethouder en portefeuillehouder in de Stadsregio Karakus in 2011 nog zei: er is weiland gekocht zonder na te denken. Door de gekozen constructie, veel bouwclaims die toen al lang door een parlementaire enquêtecommissie waren veroordeeld, kostte Wilderszijde in 2012 volgens de burgemeester € 40.000 per week. In 2016 werden de plannen weer uit de la gehaald. Geconstateerd werd dat die plannen niet meer voldeden aan huidige eisen, wetten en geluidsregelgeving. Maar ook niet aan de nieuwe context, nu er op maaiveld de A16 langs Wilderszijde komt te liggen. Wat trouwens in 2008 ook al wel waarschijnlijk was. In 2018 werden uitgangspunten opgesteld voor een nieuwe milieueffectrapportage en een nieuw bestemmingsplan. Maar dan opeens was er in februari dit jaar een slagroomkaart met een bouwplan, dat warempel al was uitgegraven en zichtbaar op Google Maps. De warrige correspondentie die de raad tot nu toe ontving over hoe dit nou zou kunnen, geeft de indruk dat het college alle inzichten sinds 2008 aan de laars lapt en verwijst naar dat oude bestemmingsplan. Een bestemmingsplan waar in staat dat toen al de cumulatieve geluidswaarden de pan uitrezen. Men beriep zich op een overgangssituatie. En het Structuurplan uit 1987 echoënd zei men in het bestemmingsplan dat voldoen aan de regelgeving financieel niet uit kon. De beantwoording van de vragen van D66 en GroenLinks afgelopen vrijdag bevat onbegrijpelijke zinnen die de suggestie wekken dat zelfs de eigen Nota Hogere Waarden van de gemeente Lansingerland uit 2009 een beetje half naast het oude plan is gehouden en dat het misschien ooit wordt toegepast. De bouwplannen van Waal Groep zijn geoptimaliseerd, maar er zijn geen ondersteunende stukken, zoals een akoestisch onderzoek. Die hogere geluidswaarden zijn geen papieren formaliteit. Het gaat er dan om dat blijkbaar op de gevels meer herrie is dan gebruikelijk in de Randstad, en dat aanpassingen aan de bouwwijze ervoor zullen zorgen dat in de woning de geluidsdruk gemiddeld leefbaar is. Dat kost natuurlijk geld. Waal Groep heeft tien jaar de tijd gehad om dat te voorzien. Ik denk dat het een goed idee is als een onafhankelijke derde partij eens naar die plannen kijkt, bijvoorbeeld de bestuursrechter. Want ik twijfel erg, gezien de laatste correspondentie, of de gemeente zelf in staat is om de nieuwe bewoners van Wilderszijde de toekomst te bieden die de rest van de bevolking ook heeft: over het algemeen rustig wonen in de landelijke luwte van het dorp.

De heer Muis, D66: Dank u wel, een duidelijke inspraak. Samen met GL hebben wij inderdaad schriftelijke vragen gesteld en mede n.a.v. de incomplete beantwoording en uw inspraak zullen we dit onderwerp volgende maand agenderen in de commissie ruimte. Een tweetal vragen n.a.v. uw inspraak. Ook uit de beantwoording van de vragen blijkt waar u aan refereert, dat de geluidsbelasting wordt overschreden in een deel van het plan Waal. Hoe zou, volgens u, dit het beste gecompenseerd of opgelost kunnen worden? De heer Smits: Er is regelgeving. We hebben een eigen nota hogere waarden, waar gewoon in staat wat je moet doen. Een akoestisch onderzoek naar die woningen en aan de hand daarvan ga je bepalen wat er met die woningen moet gebeuren. Als dan Waal Groep zegt: we gaan hier vliesgevels of andere dingen aanbrengen, zodat het in de woning gewoon leefbaar blijft, zoals wij dat allemaal kennen in onze gemeente, dan kan in principe die vergunning gewoon worden gegeven. Maar ik begrijp uit de beantwoording van de vragen, dat ze het wel een beetje gaan doen: we denken dat het wel klopt. De heer Muis: Dank u wel, nog een andere vraag. U had het ook over het informeren van omwonenden of geïnteresseerde bewoners. Dat gebeurt volgens het college nog voor de verkoop van de woningen. Ik ben benieuwd wat u als betrokken burger daarvan vindt. Vindt u dat ook goede participatie, zoals het college aangeeft? De heer Smits: Je hoort de bewoner, de toekomstige bewoners, van tevoren al duidelijk te maken: weet wel wat je doet. Een paar jaar geleden stond dat ook in de Heraut. Het was ook geconstateerd bij de presentatie van het plan hier in de raad. Er was gezegd: als je daar gaat wonen, moet je wel weten waar je aan toe bent. Ook in allerlei andere stukken, die de gemeente heeft geproduceerd, staat: we gaan bewoners goed informeren, of kopers. Alleen, dat moet dan al op deze website staan. Wat doen ze op deze website? Daar laten ze het allemaal weg. Zelfs de HSL staat niet ingetekend, terwijl die woningen in de geluidsruijme staan van de HSL. Volgens de laatste kaarten van het ministerie van Infrastructuur en Milieu kun je duidelijk zien dat er hoge waarden zijn op dit punt, wat in 2008 nog veel minder was. De kaarten die er toen bestonden van RIVM, voordat alle regelgeving was uitgewerkt, lieten nog zien dat het wel zou kunnen, dat plan daar. Maar dat kan nu niet meer.

De heer Blonk, L3B: U spreekt altijd hele wijze woorden, we kennen elkaar al heel lang. Ook zinnige woorden. Dat is ook te waarderen in u. Maar u heeft vanavond gesproken in een soort Max Verstappen tempo, waarschijnlijk omdat u de tekst van 7 minuten in 5 minuten heeft gepropt. Dat vind ik jammer, maar ik zal uw tekst nog goed lezen om het echt tot me door te laten dringen. De heer Smits: Er komt een uitgebreider en een gemoedelijk filmpje op Youtube met alle plaatjes erbij en alle stukken. Dank u.

De heer Duk, GL: Dank u wel voor het inspreken. U had het erover, dat u het wenselijk zou vinden dat er een rechter naar gaat kijken. Verwacht u ook, dat er daadwerkelijk mensen zijn die de gemeente of de projectontwikkelaar aanklagen? Of verwacht u niet dat die rechtszaak er komt? De heer Smits: Ik ben zelf aan het zoeken met wat deskundigen vinden op dit gebied. Hoe krijgen we dit voor een onafhankelijke derde? Tot nu toe ben ik niet overtuigd van de kwaliteit van de besluitvorming van de gemeente. Komende maandag heb ik een gesprek met dossierhouders van de ambtelijke organisatie, dus dan weet ik misschien meer. Dus dat kijken we even aan. Maar op dit moment, zeker gezien de laatste beantwoording, ook de brief die de gemeenteraad kreeg in februari: op sommige scholen worden betere werkstukken geschreven.

De voorzitter: Dit was geen verhelderende vraag, constateer ik. Nog andere vragen? Dan wil ik de heer Smits bedanken en dat hij zich prima aan de tijd heeft gehouden. Dank u wel.

Inspreker 3:

De heer Van den Oever: Ik heb hier alvast de tekst. Geachte voorzitter, commissieleden en andere aanwezigen. In de raadsvergadering van 28 november 2019 hebben wij, als bewoners van de Edelsteenbuurt, ingesproken om uw aandacht te vragen voor het plan dat de firma Blauwhoed, in nauwe samenspraak met de gemeente, ontwikkelt voor woningbouw op de Driehoek Noordpolder. Vanavond staat het proces rond deze planvorming op initiatief van D66 opnieuw op de agenda en met name de wijze waarop de bewoners van de Edelsteenbuurt daarin worden betrokken. Wij waarderen het dat deze partij de Driehoek vandaag op de agenda heeft gezet en het is voor ons een goed moment om onze stem weer te laten horen. Wat is er allemaal gebeurd sindsdien? Op 18 december vorig jaar hebben wij een petitie aangeboden aan de wethouder, mevrouw Arends, met de boodschap: Houd de Driehoek groen en onbebouwd. Deze petitie is ondertekend door bijna 600 bewoners van de Edelsteenbuurt. Dat is ongeveer 90% van alle adressen. Wat is er gebeurd met deze handtekeningen? Wij hebben er nog niets over vernomen. Is de petitie met de handtekeningen verdwenen in de spreekwoordelijke onderste bureaula? Deze boodschap kan de wethouder toch niet terzijde leggen. Hebt u, commissieleden, er al iets over gehoord? Ik wil een kleine vergelijking maken om aan te geven hoe breed de boodschap van de petitie wordt gedragen. Later op de avond komt de peiling over de toekomstvisie Lansingerland ter sprake. Deze peiling is ingevuld door bijna 800 respondenten. En op een inwoneraantal van ruim 61.000 noemt het college dit een goede respons. Wat vindt u dan wel niet van een respons van bijna 600 op onze petitie, alleen uit de Edelsteenbuurt? Die is dan toch zo overweldigend dat u daar niet omheen kunt en er iets mee moet? In de laatste weken van 2019 hebben wij ook alle raadsfracties uitgenodigd om de locatie Driehoek Noordpolder te komen bekijken en met ons nader in gesprek te gaan. Bijna alle partijen zijn ingegaan op onze uitnodiging en we zijn hen daar zeer erkentelijk voor. Alleen de partij, die groen in haar naam heeft staan, is nog niet op de uitnodiging ingegaan. Partijgenote en Tweede Kamerlid voor GroenLinks, Laura Bromet, zegt in een dubbelinterview in de NRC van 22 februari jongstleden en ik citeer: een weiland dat bebouwd wordt, is voor altijd verloren als open ruimte. En: oer-Hollandse weilanden moeten we beschermen, voor de grutto, en voor de recreërende stedeling. Als we economie leidend laten zijn en ecologie negeren, zijn we op de lange termijn verder van huis. Einde citaat. Deze boodschap hebben wij ook geprobeerd over te brengen in onze gesprekken met de vertegenwoordigers van de politieke partijen toen zij bij ons op bezoek waren. We begrijpen dat raadsleden nadien ook nieuwsgierig zijn geworden en vragen hebben gesteld over het plan voor de Driehoek. Wij Lansingerland heeft vragen gesteld aan het college en D66 stelt vanavond ook vragen in deze commissie. Belangrijk voor ons is de vraag of er in de praktijk iets wordt gedaan met onze boodschap. Wij hebben van de wethouder nog geen signalen ontvangen dat het college ingaat op onze wens om de bebouwing van de Driehoek ter discussie te stellen. Wij hebben dus op eigen initiatief van alles gedaan om gehoord te worden. Maar worden wij wel gehoord? En hoe zat het ook alweer met burgerparticipatie? Vooral tegen de achtergrond van de nieuwe omgevingswet. Die wet voorziet toch in meer inbreng van omwonenden als hun woongenot wordt aangetast? Een inbreng aan de voorkant van het traject, wanneer alle opties nog open zijn. Dus ook de optie om de Driehoek Noordpolder niet te bebouwen en groen te houden. Onze wens om hierover mee te praten wordt in de wind geslagen. Zijn wij niet duidelijk genoeg? Spreken wij een andere taal? Of is men horende doof en ziende blind? Enige troost, zij het een schrale troost, putten wij uit berichtgeving in de Heraut van 26 februari jongstleden. De raadsfracties van D66 en GroenLinks voelen zich gepasseerd in het proces rond een bouwplan voor een deel van Wilderszijde. Wij staan dus kennelijk niet alleen in onze opvatting ten aanzien van participatie. Ik geef nu het stokje over aan mijn collega Nils.

Inspreker 4:

De heer Van der Lubbe: Geachte commissieleden en andere aanwezigen. Ik ben Nils van der Lubbe, één van de bewoners van de Edelstenenbuurt, grenzend aan Driehoek Noordpolder. Dank dat ik de mogelijkheid heb om hier in te spreken. Er leek een klein lichtpuntje aan de horizon te gloren. In het

gesprek dat een delegatie van de bewonerscommissie Edelsteenbuurt op 19 februari jongstleden heeft gehad met de wethouder, heeft zij aangegeven dat ze het vanaf nu helemaal anders gaat doen. Ze zal een voorstel doen aan de raad om eerst een werkgroep in te stellen die zich gaat buigen over een ingewikkeld onderdeel van het hele plan en dat is de ontsluiting voor het verkeer van de Driehoek. In deze werkgroep mogen bewoners van de Edelsteenbuurt ook meepraten. Pas nadat deze werkgroep met bevindingen komt, zal zij de normale procedure van een beeldvormende avond, bespreking in de commissie ruimte en vervolgens in de raad in gang zetten. Nog voordat het verslag van deze bijeenkomst met ons is gedeeld en wij gelegenheid hebben gehad om hierop te reageren, komt de wethouder met een procesvoorstel waarin niet meer wordt gesproken over een werkgroep ontsluitingen en waaruit een grote haast blijkt om het plan voor de Driehoek er in hoog tempo doorheen te jagen. Kunt u zich voorstellen dat wij ons dan helemaal niet meer serieus genomen voelen. De wethouder zet een vinkje in de kolom burgerparticipatie, zij heeft een gesprek gehad met omwonenden, en ze legt vervolgens alles dat daar is besproken naast zich neer. Zijn we met wat een lichtpuntje aan de horizon leek dan toch het moeras in gelokt? Ik zou ook nog graag op een andere manier de link willen leggen naar het hiervoor al genoemde agendapunt over de toekomstvisie Lansingerland. In de door het college op de agenda gezette Nota Uitgangspunten en Ontwikkelstrategie Omgevingsvisie Lansingerland zijn uitgangspunten in hoofdlijnen aangegeven: 1. toekomstige nieuwe woningbouwontwikkelingen vragen om duidelijke kaders en uitgangspunten om verlies van ruimtelijke kwaliteit te voorkomen. 2. Bij ontwikkelen van nieuwe gebieden dient de afweging te worden gemaakt tussen de functies wonen, groen, sport, klimaatadaptatie en energietransitie. Om kwaliteit te behouden hebben andere zaken dan wonen ook ruimte nodig. 3. Er is een grote bouwopgave in de bredere Randstad. Vanuit eigen ambities en doelen moeten we kijken hoe een deel hiervan past binnen ons unieke karakter en koers. In deze uitgangspunten staat dus dat de gemeente zich niet alleen laat leiden door de druk vanuit de bredere Randstad, maar een eigen koers vaart en daarbij een afweging maakt tussen wonen, groen, sport, klimaatadaptatie en energietransitie. Voor de locatie Driehoek Noordpolder zouden wij graag ook deze afweging gemaakt zien worden. En wel vóórdat er wordt gesproken over ontsluitingsmogelijkheden van de locatie. Tijdens de informatieavond Omgevingsvisie werd het als volgt geformuleerd en ik citeer de panelen die daar gepresenteerd werden: eventuele uitbreiding en verdichting gebeurt bij knooppunten, sterke OV- en autoverbindingen en rondom voorzieningencentra. Einde citaat. De locatie Driehoek Noordpolder voldoet aan geen van deze criteria. Waarom dan toch woningbouw op deze locatie? Waarom energie stoppen in het bestuderen van ontsluitingsvarianten? Heeft u de afweging tussen groen houden en bebouwen al gemaakt? Iedere keer als wij vragen of ons kan worden uitgelegd waarom er nu weer een plan gemaakt wordt voor woningbouw op de Driehoek, wordt ons geduldig uitgelegd dat Blauwhoed, de projectontwikkelaar, met een vraag bij de gemeente komt en dat men daar verplicht op in moet gaan. Maar niemand die ons kan uitleggen wat er is veranderd waardoor woningbouw nu wel mogelijk zou zijn. De gemeente doet dit al minstens vanaf 2016, zo blijkt uit mailwisselingen tussen de gemeente en de firma Blauwhoed, die wij hebben verkregen na een WOB-verzoek hiervoor. Maar ook in 2001 en 2002 hebben er al uitgebreide activiteiten plaatsgevonden ten behoeve van een plan van de firma Blauwhoed. Wij, als bewoners van de Edelsteenbuurt, komen ook met een vraag bij de gemeente. Waar vinden wij gehoor? Kan onze vraag om de Driehoek groen en onbebouwd te houden dan zo maar genegeerd worden? Wie vertegenwoordigt ons belang? Dat zijn vragen die volop leven in de Edelsteenbuurt en waarop wij graag een antwoord willen. Weet u dat de firma Blauwhoed straks weg is en wij hier dan nog steeds wonen en leven? Wij begrijpen dat er een tekort is aan woningen. Wilt u de firma Blauwhoed toch tegemoetkomen om te bouwen in Lansingerland, dan hebben wij wel een voorstel daarvoor. Op de agenda van vanavond staat ook het onderwerp woningbouwplannen voor Bleiswijk. Wij begrijpen uit de stukken dat daar nog wel een taak ligt voor een projectontwikkelaar. Waarom wordt niet onderzocht of er een mogelijkheid is om tot kavelruil te komen tussen de gemeente en de firma Blauwhoed. Op die manier zou in Bleiswijk sneller kunnen worden voorzien in nieuwe woningen waar zo'n grote behoefte aan is. En de Driehoek zou in handen kunnen komen van de gemeente en definitief een groenbestemming kunnen verkrijgen. Daarmee zou tevens een stukje kunnen worden gerealiseerd van de in de structuurvisie voorziene verbinding tussen groengebieden. Want een weiland dat bebouwd wordt, is voor altijd verloren als open ruimte. Ik hoop dat u allen deze boodschap goed tot u wilt laten doordringen. Dank u wel voor uw aandacht. Mochten er vragen zijn, dan ben ik graag bereid deze te beantwoorden.

De heer Muis, D66: Allereerst dank voor uw inspraak. U vraag en belang wordt zeker niet genegeerd, daarvoor hebben we het ook hier geagendeerd vanavond. We zullen hier over spreken. Ook dank dat u allen de moeite heeft genomen om hier naartoe te komen. Wat wij graag willen weten, want daar waren wij niet bij, is wat nu exact op 19 februari is beloofd aan u door de wethouder. We gaan het helemaal anders doen, dan verwacht ik ook dat er een heel ander plan of aanpak komt. Wat is daarvan met u gedeeld? De heer Van der Lubbe: Dat heb ik ook in mijn pleidooi al gezegd. Er werd verteld dat er eerst een werkgroep samengesteld zou worden, waar wij in zouden kunnen participeren. Nadat pas in deze werkgroep tot besluiten waren gekomen, dan zou pas de normale procedure, de normale gang van zaken in gang gezet worden. De heer Muis: Heeft u na het versturen van de brief van het college daar nog iets

over gehoord, over die werkgroep? Wanneer die opgestart wordt. De heer Van der Lubbe: Nee, we hebben ook nog niet de notulen gekregen van dat gesprek. Nee, nog niets. De heer Muis: Tenslotte: op welke wijze zou u het liefst betrokken willen worden op dit moment in het proces? De heer Van der Lubbe: Zoals wij in ons pleidooi hebben aangegeven, zouden wij zeker mee willen werken, maar wij willen meewerken aan ook een onderzoek, waarbij ook gekeken gaat worden of het mogelijk is om het stuk weiland onbebouwd te laten. Nogmaals, het is heel duidelijk dat er woningnood is. Het is een probleem waar we een oplossing voor moeten vinden en ik snap best dat dan ook naar de Driehoek Noordpolder gekeken wordt. Het is wel zo dat het een cyclisch proces is. Het is niet de eerste woningnood die we hebben. Twintig jaar geleden is er ook een woningnood geweest. Het enige dat wij vragen bij woningnood is dat men een visie blijft houden, waarbij ook gekeken wordt naar infrastructuur en waar dan ook gekeken wordt naar de aangelegen wijken. Dat we niet tijdens een woningnood maar de projectontwikkelaar gaan volgen. Dank u wel.

De heer Jumelet, WIJ: Ik wilde eigenlijk dezelfde vraag stellen als de heer Muis. Ik was erg benieuwd wat er sinds 19 februari aan communicatie is geweest vanuit het college richting de bewoners. Maar uit uw antwoord concludeer ik, dat er eigenlijk geen communicatie is geweest en dat het eigenlijk oorverdovend stil gebleven is. De heer Van der Lubbe: De communicatie is geweest, dat wij in een werkgroep betrokken zouden worden en dat pas nadat die werkgroep. De heer Jumelet: Ik bedoel: na 19 februari is er geen contact meer geweest vanuit het college richting de bewoners. Dit is eigenlijk het eerste moment dat u elkaar weer ziet. De heer Van der Lubbe: Dat is juist.

De voorzitter: Dan wil ik alle insprekers bedanken voor hun inspraak.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 4 februari 2020

De voorzitter: Wie wenst hierover het woord? De heer Markus, CU: Wij hadden een opmerking gestuurd. Ik was de vorige vergadering aanwezig en niet de heer Dieleman en er staat in het verslag dat de heer Dieleman aanwezig was, dus dat moet aangepast worden. De voorzitter: Dat zullen wij wijzigen, maar jullie lijken ook zoveel op elkaar.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Ik heb een ordevoorstel. Dat is om procesgang Noordpolder Driehoek enigszins naar voren te halen, gezien de belangstelling op de publieke tribune. Vervolgens wil ik vragen aan de publieke tribune, dat kunt u per handopsteking doen, of er mensen zijn voor de woningbouw in Bleiswijk. Zijn daar mensen voor aanwezig? Dat zijn er niet heel veel, maar dan zal ik die ook iets naar voren halen. Dus dan stel ik voor dat we eerst procesgang Noordpolder krijgen, dan tiny houses en vervolgens de woningbouw in Bleiswijk om aan uw wens om het niet al te lang te maken tegemoet te komen.

Inventarisatie rondvraag:

Er is één rondvraag ingediend door L3B. Deze gaat over 'van het gas los' en zal straks verder toegelicht worden. De heer Blonk: Even voor de duidelijkheid: het gaat over de EU subsidie van gasloze wijken, dat is heel wat anders. De voorzitter: Dat zegt u goed, ik ben blij dat u dat even toelicht. Dank u wel, want de mensen die er interesse in hebben, kunnen blijven zitten.

5. Besprekpunten:

5.c Procesgang Noordpolder Driehoek

De heer Muis, D66: Vooropgesteld: D66 ondersteunt versnelling van de uitvoering van bestaande woningbouwplannen en kijkt ook met een open blik naar andere potentiële woningbouwlocaties. Dit gezegd hebbende, natuurlijk wel binnen wettelijke kaders met respect voor ieders rol in dit gebouw, vanuit behoorlijk bestuur en met ordentelijke burgerparticipatie. Hieruit kunnen plannen ontwikkeld worden die ook op draagvlak kunnen rekenen. Draagvlak, dat nu in de Noordpolder totaal ontbreekt. Oorzaak is, wat ons betreft, de omgekeerde volgorde waarin het proces zich ontwikkelt. Ook recent weer de brief van het college, die uitstraalt dat er hoe dan ook doorgezet zal worden i.p.v. even pas op de plaats te maken en de relatie met alle belanghebbenden en ook de raad te repareren. Zoals gezegd: bestuderen van mogelijke bouwlocaties is prima, maar een uitgewerkt plan presenteren aan de raad en belanghebbenden tegelijkertijd is geen burgerparticipatie. Net als bij het afvalbeleid en Plan Waal en ook andere plannen die ik niet allemaal zal gaan opsommen, is dit ook een voorbeeld van omgekeerd participeren. Dat heb ik niet zelf verzonnen, deze term, maar deze werd gebruikt door het bureau dat ons afvalbeleid komt helpen vormgeven. Eerst beleid en plannen maken en dan bewoners informeren en dan vervolgens vreemd opkijken wanneer de hakken in het zand gaan. De raad heeft duidelijk bij motie aangegeven, dat ze het belangrijk vindt om bij ontwikkelgerichte plannen omwonenden en belanghebbenden zo vroeg mogelijk in de voorbereiding te betrekken en duidelijkheid te geven over participatiemogelijkheden. Of onmogelijkheden, ook prima, maar dan moet je dat ook vertellen. Voor

iedereen zal duidelijk zijn dat dit hier niet is gebeurd en wij betreuren dat zeer. We zien dat hierdoor onnodig veel weerstand ontstaat in de samenleving. Door vaker zo te handelen verliezen bewoners hun vertrouwen in de overheid. Dit is nou juist wat wij in het licht van de omgevingswet echt anders moeten gaan doen, maar dat kunnen we dus nu ook al doen, we hoeven echt niet te wachten op een nieuwe omgevingswet of omgevingsplannen. Raad en belanghebbenden moeten vroegtijdig aan kunnen geven of een ontwikkeling gewenst is of anders onder welke voorwaarden het eventueel op draagvlak of op instemming kan rekenen. Bijna alle fracties hebben met eigen ogen op locatie gezien en ervaren dat de ontsluiting van de bestaande wijk onmogelijk is, tenzij je woningen wilt onteigenen en afbreken om ruimte te creëren voor een fatsoenlijke ontsluitingsweg. Wat D66 betreft, kan het niet zo zijn, dat het belang van de toevoeging van 100 nieuwe woningen zwaarder zal wegen dan het belang van tenminste 600 huidige bewoners. Nog even los van de kosten, die waarschijnlijk niet door de ontwikkelaar opgepakt zullen worden, maar waarvoor de gemeente aan zet zal zijn. Wij horen graag de reacties van de commissieleden, wat zij het college adviseren over dit proces, hoe we dit proces kunnen herstellen. Dan hebben we nog een enkele vraag aan het college. Hoeveel woningen kun je toevoegen zonder dat je hoeft in te grijpen in de infrastructuur van de bestaande wijk? Hoeveel zou je maximaal daar kunnen bouwen zonder dat je daar ingrijpend de ontsluiting hoeft te wijzigen? Zijn er alternatieve ontsluitingsmogelijkheden, die niet door de bestaande wijk hoeven te lopen? Zo ja, aan welke investering moeten we dan ongeveer denken? Wie gaat dat betalen? Wat is het doel van de brief? Er komt volgende week beeldvorming, er komt een commissie op 7 april en een raadsvoorstel 23 april. Ik mag hopen dat dit gaat over een idee of een plan om terug te gaan naar de tekentafel met belanghebbenden en de raad op basis van richtinggevende uitspraken van de commissie en dat het niet gaat over hoe we gewoon doorgaan op de ingeslagen weg. Komt er nu wel of niet een werkgroep waar bewoners aan deel kunnen nemen? Tot slot. Zijn er andere scenario's dan bebouwing overwogen of afgewogen ten opzichte van elkaar en hoe verhouden die zich qua waarde tot de omgeving nu en vooral in de toekomst? Dank u wel. Ik ben benieuwd naar uw visies.

De heer Machielse, VVD: We spreken vanavond over een ontwikkeling op wat we noemen een inbreidlocatie. De Driehoek Noordpolder, gelegen in de Edelstenenbuurt in Berkel en Rodenrijs. Het zal voor geen van ons allen een verrassing zijn, dat dit zeer veel van onze inwoners zeer nauw aan het hart gaat. Zie daar ook de overvolle publieke tribune. Maar ook het goed voorbereide bespreekpunt van D66, waarvoor dank. Ik wil beginnen met te benadrukken, dat ook de VVD niet de ogen sluit voor de woningbouwopgave, die deze gemeente en deze regio heeft en mogelijk aan taakstelling ook nog wel gaat krijgen de komende jaren. We hebben met elkaar behoorlijk wat te sjeffen. Waar woningbouwopgaven een bepaalde cyclus volgen, door inspreker ook al opgemerkt, is het wel zo dat de woningbehoefte een stijgende lijn is, met af en toe sterkere stijgingen en af en toe minder sterke stijgingen. Deze raad en deze commissie hebben zeer vaak de wens uitgesproken om te blijven versnellen in de woningbouwontwikkelingen en de kansen die wij in deze gemeente zien, om voor onze eigen inwoners en voor woningzoekenden in de regio, woningen te gaan realiseren, die betaalbaar zijn, die passend zijn bij het dorpse karakter, dat wij in Lansingerland hebben, en die passend zijn in de woningstijl die wij hebben. Tijdens de eerste beeldvorming over het plan van de Driehoek Noordpolder werd ons dan ook een telmodel gepresenteerd, van hoeveel woningen in theorie gerealiseerd kunnen worden in dit gebied. Een telmodel wat passend is voor de grootte van woningen die wij typisch bouwen in Lansingerland en hoe we dat typisch infrastructureel aanpakken. Bewoners hebben ons uitgenodigd voor een nader bezoek op locatie, waarvoor dank, waar wij met eigen ogen hebben kunnen zien welk gebied het nu betreft, hoe het er nu bij ligt en hoe het er mogelijk uit zou gaan zien na deze ontwikkeling. Dat zal echt niet altijd even makkelijk zijn. We hebben bij de beeldvorming ook het college gevraagd of zij het helemaal voor zich zien, of alles doorgerekend kan worden. Het college heeft ons aangegeven: we hebben daar tijd voor nodig, we moeten dat gaan uitwerken met de eigenaar van de grond, de projectontwikkelaar, met de kennis in dit huis en, mij baserende op de brief die we onlangs hebben ontvangen, in een intensief participatietraject met de omwonenden. Ik kan niet anders dan concluderen dat we hier een proces volgen dat uiteindelijk gaat komen tot het antwoord op die vraag: kan het wel of niet? Ik vind het dan ook nog veel te vroeg om nu de vraag van D66 te gaan beantwoorden over het wel of niet aan de voorkant een discussie voeren over de wenselijkheid tot woningbouw. Ik kan daar simpelweg geen antwoord op geven, want ik heb niet de informatie op tafel, waarop ik mij kan baseren. Ik heb een gevoel bij de woningnood, ik krijg een gevoel van omwonenden, die kritisch zijn. En dat vind ik onvoldoende om daar een principebesluit over te nemen. Dus op de vraag van D66: is de commissie van mening dat de discussie onvoldoende heeft plaats gevonden in de commissie of raad, dan is mijn antwoord: nee. We moeten die discussie gaan voeren, wanneer de informatie op tafel komt. De heer Muis: Het gaat erom, dat we nu een discussie voeren over de mogelijkheid tot het bouwen van een wijk van tenminste 100 woningen. We voeren niet met elkaar een discussie over een afweging ten opzichte van andere functies. Gaat u die dan later alsnog doen? Dat is een beetje vervelend voor de ontwikkelaar, die in een heel ander stramien zit te denken met de gemeente. De heer Machielse: Ik moet dan toch denken aan de rollen en taken, die wij hebben als gemeente. Wanneer een entiteit, of dat nu

een particulier is of een ontwikkelaar, een stuk grond heeft, dan is het zijn of haar vrijheid om een wens te hebben voor wat ze willen met dat gebied. Liberalisme ten top, dat zal de collega's van D66 ook aanspreken. Wanneer zij een wens hebben om dat te ontwikkelen tot een woningbouwgebied, wat aansluit bij behoeften in de regio en bij de woningbouwstijl die wij hebben in deze gemeente, dan moeten wij dat plan toetsen en beoordelen op zijn merites. De heer Muis: Dan gaat het er ook om, om af te wegen welke randvoorwaarden er nodig zijn voor een wijk van 100 woningen. Zoals ook door insprekers is aangegeven en ook in het agendapunt wat later de avond wordt behandeld: nabij OV, aansluitend op bestaande structuren, ontsluitingsmogelijkheden. Als dat er allemaal niet is, heeft het dan zin om met een ontwikkelaar in gesprek te gaan? De heer Machielse: Het is zeker relevant en eigenlijk uitsluitend relevant om een plan te toetsen aan de randvoorwaarden, die wij als gemeente daarvoor stellen. Te toetsen aan de kaders die wij als commissie en als raad hebben gegeven voor woningbouwontwikkelingen in deze gemeente. Dan geef ik meneer Muis als antwoord, dat ik nog geen voldoende onderbouwde plannen heb gezien om te gaan toetsen aan de kaders die wij hebben, nog los van wensen die we hebben. De ontwikkeling die ingezet wordt om te komen tot een plan met technisch haalbare of niet haalbare oplossingen, is voor mij een cruciale stap om te komen tot de afweging of we wel of geen woningbouwontwikkeling van circa 100 woningen willen of kunnen realiseren in dat gebied. Nee, meneer Muis, ik vind dat niet vervelend voor de ontwikkelaar. De kosten van de onderzoeken zijn voor de ontwikkelaar, de kosten van de ambtelijke ondersteuning zijn voor de ontwikkelaar. Ik heb daar niet zo heel erg moeite mee. Ik denk dat ik met mijn betoog de andere vragen van de heer Muis ook heb beantwoord. Dus dan rest mij eigenlijk niets dan de andere partijen ook te vragen zich te realiseren in welke fase we zitten in het traject en het college te vragen zich te realiseren welke kans er nu ligt om met de betrokken bewonersgroep te komen tot technisch haalbare of niet haalbare oplossingen. De heer Jumelet: Het is allemaal interessant, maar ik ben wel benieuwd of de heer Machielse kan reflecteren op de inspraak van deze bewoners. Volgens mij is de boodschap niet alleen op de inhoud, maar ook over het proces en de rol die men zou willen hebben, maar niet krijgt op dit moment. Wellicht kunt u daar eens op reflecteren. De heer Machielse: Kort inderdaad. Ik ben niet van het college, maar ik heb het gevoel dat de omwonenden hebben ervaren dat het college nu volgende maand een beeldvorming en oordeelsvorming wil gaan doen over het plan. En ik heb het gevoel dat het college volgende maand een beeldvorming en oordeelsvorming wil gaan doen over het te volgen proces. Van dat laatste, maar dat moet het college dan maar bevestigen of ontkennen, daar ben ik groot voorstander van. Indien het college dat eerste nastreeft, dan hebben ze nog wel erg weinig tijd om het met omwonenden in werking te gaan zetten. Dan moet het college met een goede uitleg komen. Ik hoop dat ik daarmee de vraag van de heer Jumelet heb beantwoord. De heer Jumelet: Absoluut niet, maar daar kom ik zo nog op terug. De voorzitter: Misschien kunt u dat in uw termijn aankaarten.

De heer Van der Stelt, CDA: Dank voor de inspraak. Ook dank voor de uitnodiging die we eerder hebben ontvangen, waar we ook gevolg aan hebben gegeven. Laat ik voorop stellen, dat een eventuele ontwikkeling van het gebied zonder inspraak, daarvan kan natuurlijk geen sprake zijn. Er moet een ordentelijke inspraak zijn, dus in die zin vind ik de punten die door D66 naar voren zijn gebracht, daar moet het gewoon aan voldoen. In die zin zie ik ook zeer uit naar het voorstel dat van het college gaat komen, het procesvoorstel. Misschien ook met inhoud daarbij, maar dat gaan we dan wel zien en dat gaan we dan ook op zijn merites beoordelen. Ik heb eigenlijk nu niet de behoefte om nu inhoudelijk in te gaan op wat er op tafel kan komen te liggen. We wachten het voorstel van het college af. Maar ik wil er toch wel één punt over opmerken. Zoals ook door insprekers werd betoogd: er moet een brede afweging gemaakt kunnen worden. Een integrale afweging, een beetje vervelend woord altijd, maar de ruimtelijke kwaliteit, de woningbehoefte en ook de impact op de infrastructuur moet goed kunnen worden afgewogen. Dan moet je kunnen concluderen: kan het daar wel of kan het daar niet? Voor het CDA is de ruimtelijke kwaliteit een heel belangrijk iets. We spreken daar vanavond ook nog over bij het plan om te komen tot een omgevingsvisie. Dat is ook zo'n afwegingskader dat we voor woningbouw gaan gebruiken. Eigenlijk zou je dus dat plan moeten hebben om straks de inhoudelijke afweging goed te kunnen maken. Tegelijkertijd, en vorige spreker duidde daar ook op: er staat grote druk op de woningbouw. Er is woningnood, dus er moet ook gebouwd worden, maar het CDA vindt niet dat dat zondermeer ten koste moet gaan van de landschappelijke inpasbaarheid, want je kunt het maar één keer doen. We hebben hier wel, en dat is mijn laatste inhoudelijke opmerking over dit punt, te maken met een stukje uniek Lansingerland, dat ook door onze inwoners, niet alleen van de Noordpolder, maar Lansingerland-breed, wordt gekoesterd. Dus daar kun je niet lichtvaardig overheen stappen en zeggen: dat bouwen we maar vol. Nogmaals, die brede afweging gaan we maken. We zien het voorstel van het college, het procesvoorstel om dat in goed overleg met alle betrokkenen te doen, gaarne tegemoet. Dank u wel.

De heer Jumelet, WIJ: Vanavond zouden wij het met name hebben over de procesgang, zo staat het ook geagendeerd. Ik wil de verleiding weerstaan om ook inhoudelijk over het plan zelf te gaan spreken, omdat wij ook graag het voorstel afwachten van het college. Als ik kijk naar de procesgang, dan is er toch een aantal opmerkelijke zaken te melden op dit punt. Op 11 september is er een beeldvorming

geweest. Toen ontstond een enorme commotie in de zaal. Vervolgens duurde het een hele tijd voordat uiteindelijk het college contact heeft met de bewoners. Dan zie je op 19 februari dat er een laatste gesprek is geweest met de wethouder en vervolgens wordt het oorverdovend stil. Als ik dan doorredeneer naar de volgende maand, dan zien we op de agenda verschijnen een beeldvorming, voor de commissie ruimte een raadsvoorstel en vervolgens de raadsvergadering op 23 april. Als je het wat negatief insteekt, dan zou je kunnen zeggen: nou, dat is interessant, want er ligt dus blijkbaar een voorstel, een inhoudelijk voorstel, om daar uiteindelijk een oordeel over te vellen op 23 april. Maar dat is natuurlijk wel een heel raar contrast met hetgeen er blijkbaar op 19 februari is gewisseld tussen bewoners en de wethouder. Dan toch even wat verder terug in de tijd, in september vorig jaar en de inspraak in de raad vorig jaar, hadden wij toch de indruk dat het signaal vanuit de inwoners en vanuit de raad dusdanig was, dat er vanuit de gemeente maximaal een inspanning zou worden gedaan om in een gesprek te komen. Blijkbaar is dat hier geen sinecure en vinden we dat toch niet nodig, laat ik het maar even zo zeggen, want op het moment dat we die burgerparticipatie echt vorm en inhoud geven, dan kan je mij niet vertellen dat de momenten waarop er contact is tussen college en bewoners, dat dat de invulling is van burgerparticipatie. Of de contacten die we hebben om het erover te hebben: wat willen we daar nu? Dan is mijn vraag aan de wethouder: waarom is er na 19 februari geen contact meer geweest? De afgesproken werkgroep ontsluiting, waar is die gebleven? Komt die nog? Wellicht kan de wethouder een klein doorkijkje geven naar de komende periode 18 maart, 7 april en 23 april. Wat gaan wij nou doen daar? Licht er dan een plan? Licht er een voorstel? Licht er dan een voorstel over de communicatie? Wat gaan we dan doen? Op het moment dat dat de volgende stap in het proces is zonder verder contact met de bewoners, dan val ik toch echt van mijn stoel af, want dan begrijpen we niets meer van burgerparticipatie. Ik wil wel van de wethouder horen: wat gaan we nou op 7 april en 23 april doen? Hoe denkt zij dan, ook in relatie tot 19 februari, het contact met de bewoners verder inhoud te geven? Want de stukken liggen er al, neem ik aan, want 18 maart hebben we al een beeldvorming. Waar gaan we het nog over hebben met de inwoners? Die bredere beschouwingen over woningnood et cetera is allemaal ontzettend belangrijk, maar ik kan me niet voorstellen dat het in dit verhaal zodanig kan zijn dat we zeggen: druk maar door, bewoners, helaas pindakaas, maar hogere doelen et cetera. Dan kunnen we burgerparticipatie overboord gooien. Ik wacht de beantwoording van de wethouder graag af en dan kom ik in tweede instantie graag terug op de vragen van D66.

De heer Markus, CU: Eigenlijk zijn de vragen van D66 in twee delen onder te verdelen. Enerzijds is het proces met de commissie en raad goed doorlopen? En is het proces met omwonenden goed doorlopen? Allereerst even het proces als raad. Wij vinden persoonlijk dat D66 heel erg de bal bij het college legt. Wij hebben als raad in 2010 een structuurvisie vast gesteld, waarin is gesteld dat de Driehoek voor woningbouw geschikt is. Daarover is toen een besluit genomen, of in ieder geval een kader mee gegeven aan het college om daar eventueel woningbouw mogelijk te maken. Het is nog een keer herbevestigd in het bestemmingsplan. De bestemming is uiteraard nog agrarisch, maar in het raadsvoorstel is expliciet aangegeven in 2016 dat er plannen zijn voor woningbouw, dat er gesprekken lopen. Dat heeft plaats gevonden in de vorige periode. Dat zijn in ieder geval twee heel bewuste momenten, waarin we als raad hadden kunnen ingrijpen, maar dat hebben we niet gedaan. Dat is gebeurd en daar hebben we als raad over nagedacht en daar zijn besluiten over genomen. Daarnaast is er in juli 2017 een brief gekomen richting de raad: we hebben met de firma Blauwhoed een visie opgesteld voor de Driehoek Noordpolder. De heer Muis: Begrijp ik nou goed dat u zegt: we hebben in 2010 een discussie gehad. Dat iets aangemerkt staat als potentieel woningbouwlocatie wil niet zeggen dat we daar dan gewoon zomaar een blanco cheque voor afgeven aan het college, lijkt mij. Of denkt u daar anders over? De heer Markus: Ik was nog niet klaar met mijn spreektekst. Dat waren de kaders die er lagen. Vervolgens heeft het college een brief gestuurd: beste commissie, beste raad, wij zijn in gesprek geweest met de firma Blauwhoed, wij willen in september de visie die we gezamenlijk hebben opgesteld aan u als raad presenteren en daar kunt u wat van vinden, op basis daarvan kunnen we de visie aanpassen en dan kunnen we de visie vertalen in een ambitiedocument. Die bewuste presentatieavond staat ons allen in het geheugen gegrift. Toen is de bom rond Noordpolder ontploft en is het hele proces ook volledig ontspoord. En er is niemand meer in het proces betrokken, zowel raad als omwonenden, en in die zin is het mis gegaan. Wij vinden dat vanuit het college richting raad en commissie voldoende gelegenheden zijn geboden om er iets van te vinden. Nogmaals, in september is het proces ontspoord wat zeer te betreuren is. Wij denken dat het college binnen de kaders die er zijn correct heeft gehandeld. Nogmaals, je kan er wat van vinden, dat ben ik met D66 eens, maar we hebben de gelegenheid gehad om over de visie te spreken. Die gelegenheid heeft door het proces in september helaas niet plaats gevonden en ik hoop dat dat zeker nog gaat gebeuren. Daarover later meer. Dan vervolgens vraag 2: vindt u ook dat de discussie onvoldoende heeft plaats gevonden? Dat is natuurlijk heel suggestief. Nogmaals, de discussie heeft inderdaad niet plaats gevonden over de Driehoek Noordpolder, die moet nog plaats vinden. Maar laten we wel wezen: er is nog geen enkel besluit door de raad genomen. En simpel: het bestemmingsplan moet nog aangepast worden, dus tot die tijd wordt er geen spa in de grond gestoken en hebben wij als raad nog een beslissingsbevoegdheid. In die zin is er nog geen enkel besluit, woningen of groen, genomen. Daarover

gaan we zeker nog met elkaar in gesprek. Dan het participatietraject rondom omwonenden. Dat gaf ik net al aan, hoe dat in september is gegaan. Dat moet echt beter. Dit heeft grote impact voor de omgeving en dan moet zo'n plan op zijn minst voorgelegd en besproken worden met omwonenden en dat je hen in zo'n heel proces meeneemt en ook duidelijk maakt hoe het verdere proces dan gaat en wie waar nog kan ingrijpen. Hoe willen wij omwonenden betrekken, de laatste vraag. Wij denken eigenlijk dat er nog een vraag aan vooraf gaat. We moeten als raad nog een simpele beslissing nemen, die heel moeilijk te nemen is, namelijk: willen we daar wel of geen huizen? Op het moment dat we zeggen: we laten het lekker groen, dan denk ik dat omwonenden zeggen: laat dat participatietraject maar lekker zitten, het blijft groen, ik vind het prima zo. Maar op het moment dat wij als raad zeggen: er komen wel huizen. Ja, dan moet je heel zorgvuldig met omwonenden in gesprek over hoe je dat gaat regelen, ook de ontsluitingsweg, wat een heel belangrijk item is. Tot die tijd moeten wij voldoende informatie krijgen vanuit het college. De voorzitter: Wilt u afronden? De heer Markus: Daar ben ik mee bezig. Om daar een weloverwogen besluit over te nemen, om te kijken of we daar wel of geen huizen willen hebben. Daar zijn we als fractie, eerlijk gezegd, nog niet uit. Het is een afweging tussen woningbouw, die we belangrijk vinden, het groen, dat we belangrijk vinden, de omwonenden, die we belangrijk vinden. Zo zijn er nog een paar zaken te noemen. Die afweging moeten we maken en we hopen dat we die de komende maand kunnen maken op basis van de informatie van het college en op basis van die besluitvorming kunnen we de verdere procesgang met omwonenden vorm geven. Dank u wel.

Mevrouw Zwinkels, L3B: Ik wil graag de sprekers en vooral de bewoners die ons ontvangen hebben, toentertijd, om te komen kijken bedanken voor de interessante ochtend die we daar hadden. We hebben veel gezien, veel gehoord en veel geleerd. Zoals het er nu uit ziet, lijkt ontsluiting voor auto's door de Edelsteenwijk niet voor de hand liggend. L3B zal nog goed kijken of er wel of niet woningbouw in de Driehoek gerealiseerd moet worden. We krijgen nu nog een beeldvorming. We zijn ook benieuwd hoe de procesvorming gaat lopen en wat we dan in de beeldvorming daarover te horen krijgen. Verder willen we eigenlijk nu niet inhoudelijk op alle vragen ingaan, omdat we dat toch ook in de beeldvorming verder kunnen bespreken en ook nog in de commissie van 7 april verder zullen uitweiden om tot besluitvorming te komen in de raadsvergadering. Wij wachten dit dus even af.

De heer Duk, GL: Geen van de partijen had bebouwing voor dit gebied in haar verkiezingsprogramma. Velen hebben in de campagne wel gezegd tegen bebouwing in het groen te zijn. De omwonenden van dit gebied konden bij de verkiezingen dan ook niet weten wat de partijen met dit gebied wilden en daarop hun stem aanpassen. Daarom is het nog meer dan normaal al het geval is, van groot belang dat omwonenden worden gehoord bij het maken van een besluit over dit gebied. Al moet ik tot mijn schaamte toegeven nog niet op de uitnodiging van omwonenden te zijn ingegaan. Het mailcontact dat ik met een aantal van hen heb gehad is daar geen excuus voor. Ik kom daarom snel nog een keer langs. Dat er in onze gemeente behoefte is aan meer woningbouw staat als een paal boven water. Verder zijn er grexten die al jaren geleden bebouwd hadden mogen worden. Dat bij bouwen groen verloren gaat, is helaas niet te voorkomen, daarom moeten we als gemeente zeer zuinig zijn op de groene gebieden, die nog niet bebouwd zijn. Eén van die gebieden is de Driehoek Noordpolder, een gebied waar weidevogels zoals fazanten, ganzen en ooievaars komen. Een gebied bovendien, dat is verbonden met het Annie M.G. Schmidtpark, waardoor de habitat een mooie populatie dieren kan ondersteunen. Dat er bij het ontsluiten van het gebied een aantal uitdagingen zijn, is nog zacht gezegd. Autoverkeer zal via de toch al te drukke ontsluitingswegen in de Edelsteenbuurt moeten rijden, waardoor de drukte nog meer toeneemt. Mocht er in de toekomst een Randstadrail gaan rijden over de Zorobaan, dan zou een deel van de toekomstige bewoners hiervan gebruik kunnen maken. Zolang deze capaciteit er niet is, ligt bebouwing in de Driehoek niet voor de hand. GL wil zolang de andere grexten nog niet bebouwd zijn en de Zorobaan haar huidige capaciteit heeft wachten met een besluit over de toekomst van de Driehoek Noordpolder. In de tussentijd kan dan een constructief overleg plaats vinden met omwonenden. Daarbij zullen voor GL de belangen voorop moeten staan van ecologie, het verkeer en omwonenden. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Fijn dat D66 dit bespreekpunt op de agenda heeft geplaatst. Wij kunnen daar achter staan. Dat gaat over de procesgang in dit dossier, maar er staat een aantal inhoudelijke vragen in en daar zal ik eigenlijk maar heel kort op ingaan. Ook ik ben op een druilerige zaterdagmorgen langs geweest bij de woordvoerders van de Driehoek Noordpolder. Ik wil de heren Van den Oever en Van der Lubbe bedanken voor hun heel duidelijke verhaal, wat ze toen ook al heel duidelijk hebben uitgelegd. Na een lekkere kop koffie hebben we een rondje gemaakt, samen met D66, langs het veld. Ik ken het stuk grond ook goed van mijn hardlooprondjes, want je kunt daar goed rennen op de onverharde grond. Maar laat ik vooraf duidelijk zijn en dat heb ik toen ook bij de koffie gezegd: de PvdA is een voorstander van sneller en meer bouwen, maar dat moet altijd weloverwogen gebeuren. De wethouder deelt dit enthousiasme met ons, voor dat meer bouwen, maar het lijkt er nu op dat zij daar best wel een grote haast bij heeft. Daarbij samen optrekkend met de firma Blauwhoed. We moeten voorkomen, en dat wil zij zelf, denk ik, ook, dat we daarbij onzorgvuldig omgaan met burgers, met de inwoners van de wijk. De

dingen die ik vandaag heb gehoord, maar dat kan ik niet verifiëren, zoals 'de petitie is in een la gelegd' of 'eerder gemaakte afspraken over participatie, de werkgroep over de ontsluiting, zijn terug gedraaid'. Ik weet niet of dat zo is, maar dat zou natuurlijk niet moeten gebeuren. Terecht zeggen de inwoners dat de afweging tussen wonen en groen vooraf steeds netjes gemaakt moet worden. Ik ga nu in op de vragen. De discussie aan de voorkant over wel of niet bebouwen. Het feit is natuurlijk dat deze locatie al meer dan 40 jaar voor bouwen in beeld is, zij het met hele lange fasen van stilte. In 2010 is vast gelegd door de raad, dat die plek zich leent voor woningbouw en in 2016 is dat nog een keer bevestigd. Maar het is te eenvoudig om dan nu te zeggen: toen is dat in een stuk ergens als een locatie aangemerkt om te bouwen en dus eens zo bestemd, altijd zo bestemd. Het hangt er natuurlijk wel van af hoe je daar dan gaat bouwen, wat je gaat bouwen. Die situatie moet opnieuw goed beoordeeld worden. Die kansen liggen er in de komende weken en maanden. De raad moet daarbij vooraf de mening van de wijk mee wegen, de kaders mee geven voor leefbaarheid, aantallen woningen die acceptabel zijn, een veilige ontsluiting. En ook eventueel mee kunnen wegen: zijn er nou genoeg alternatieven overwogen, zoals ruilen van grond. Dus ja, als raad moeten we daar nog gewoon bij stil kunnen staan en dat gaat ook gebeuren. Heeft de discussie onvoldoende plaats gevonden? Als raad hebben niet voldoende goed over dit plan kunnen spreken, want er lag nog geen duidelijk plan. Er was een voorlichtingsavond van een projectontwikkelaar, maar het plan hebben we nog niet gezamenlijk kunnen bespreken. In die zin zijn ook wij overvallen, hoewel we wisten dat de plek en de globale plannen er lagen. Maar het feit dat de tribune hier vol zit is een teken dat die zich in ieder geval onvoldoende gehoord voelen. Hadden de omwonenden via een participatietraject aan de voorkant moeten worden betrokken? Natuurlijk. Die doorstart moet nu zeker gemaakt worden. De meningen van omwonenden moeten wij als raad naast onze kaders leggen en op die manier tot een oordeelsvorming komen. De voorzitter: Wilt u afronden? Mevrouw Verhoef: Ik ben er bijna. Hoe gaan we alsnog de bewoners betrekken? Wat ons betreft moet het college nu met een voorstel komen naar de raad, hoe we die doorstart van die burgerparticipatie goed kunnen doen. Er moet ook een concept voorstel komen, zo snel mogelijk, wat ons betreft na die participatie, over hoe die voorgenomen bebouwing er dan uit gaat zien. Dan kunnen wij tot oordeelsvorming overgaan. Over de ontsluitingsmogelijkheden wil ik op dit moment eigenlijk niks zeggen, maar in één zin kan ik wel zeggen: het hield niet over, zoals we de uitleg daar kregen. Dat wordt geen gemakkelijke opgave, om dat goed te ontsluiten. Daar wil ik het voor nu bij laten. Dank u wel.

Wethouder Arends: Een hele volle tribune, met meerdere gezichten, die ik al meerdere malen gezien heb en mee gesproken heb. Een belangrijk onderwerp is geagendeerd vanavond door D66 over de procesgang van de Driehoek Noordpolder. Belangrijk is te weten dat we helemaal in het begin de vraag van de ontwikkelaar en grondeigenaar naar ons is gekomen: wij hebben daar grond, wij willen daar graag woningen realiseren. Dan begint het moment van toetsen, ook in de ruimtelijke kaders en het beleid. Dan zien wij: er is een woonbehoefte en in de structuurvisie staat het aangegeven. Dat betekent nog niet dat we daar woningbouw gaan realiseren, want daarvoor is nog heel veel informatie nodig. U als commissie en als raad heeft de bevoegdheid om een bestemmingsplanwijziging door te voeren. Wat het college daarin heel erg belangrijk vindt, is dat wat er naar u komt, elke stap, het voorbeeld van Blauwhoed, dat hij daar iets wil ontwikkelen, dat die informatie tot u komt. Aan de ene kant inhoudelijk en aan de andere kant de hele communicatie en ook de burgerparticipatie. De heer Muis: Het ging heel snel naar de plannen waar Blauwhoed mee gaat komen, terwijl, volgens mij, als zo'n vraag komt, dan ga je terug in de geschiedenis waarom er al decennia ideeën zijn om te bouwen maar er niet gebouwd wordt. Heeft de wethouder ook terug gekeken? De afwegingen waarom er in het verleden geen gehoor aan is gegeven en waarom we nu denken dat we daar wel in mee gaan. Wethouder Arends: Uiteraard heb ik mij verdiept in de voorgeschiedenis, maar het is aan u om een weloverwogen keus te maken met de informatie en het voorstel, zowel over het proces als over de inhoud met alle onderzoeken en alle stappen die we normaliter in elk proces als het gaat over de invulling van een bestemming tot u gaat komen. Dus zeker ook de afweging van de voorgeschiedenis, de vraag die nu komt, die we ordentelijk moeten beantwoorden naar een ontwikkelaar. Daarin heb ik naar een ontwikkelaar gezegd: alvorens wij afspraken maken, gaan we eerst een burgerparticipatietraject invoeren. Blauwhoed heeft daar een verantwoordelijkheid als initiatiefnemer. Dat toetsen en controleren wij. Wij nemen daar zelf ook een rol in. De heer Jumelet: We leven nu 10 maart 2020. Dan wil ik even terug gaan naar september vorig jaar, en die presentatie staat me nog redelijk goed voor ogen, toen werd er een presentatie gehouden door Blauwhoed, waarbij je als argeloze toeschouwer op de tribune de indruk zou kunnen krijgen dat er al ver uitgewerkte plannen lagen, met tekeningen, met aantallen, met berekeningen enzovoorts. Als u in augustus had gezegd wat u zojuist hebt gezegd, dan zou het wel kloppen. Vindt u het niet raar dat Blauwhoed in september bij een presentatie, waar bewoners volledig met elkaar aan de noodrem zijn gaan hangen, omdat de indruk werd gewekt dat er hele uitgewerkte plannen lagen. Indachtig wat u nu gezegd heeft, waarom heeft het college toen niet gezegd: hoho, stop, we gaan eerst nu even terug om aan tafel te gaan zitten met bewoners. Maar dat is niet gebeurd? Waarom dan niet? Wethouder Arends: Eerst uw zorgpunt. Het beeld dat mogelijk gewekt is, is een heel uitgebreid plan. Dat kan ik mij echt voorstellen, ook gezien die avond, wat er is gebeurd, ik was er zelf ook bij. Feitelijk zitten we nog

helemaal aan het begin. Blauwhoed kan allerlei ideeën hebben, net als andere ontwikkelaars. Het is aan u. Dat is wat we ook aan het voorbereiden zijn, tweeledig, het proces en de inhoud. Het is volledig aan u om het college en de ontwikkelaar de kaders, het principebesluit daarover, mee te gaan geven. Het zit nog helemaal in de start. Blauwhoed heeft een idee om daar woningen te gaan realiseren. Daarbij heb ik gezegd: alvorens we dat gaan doen, een presentatie is daar goed voor, maar dan gaan we dat voorleggen, ordentelijk, zoals dat gaat bij een bestemmingsplan, dat leggen wij voor aan de commissie en aan de raad. Als u het goed vindt, ga ik verder in op mijn verhaal. Er zijn twee dingen heel erg belangrijk. Het eerste is: we zitten nog aan de start. Het tweede: het college vindt het ongelooflijk belangrijk dat er een hele goede participatie plaats vindt. De spreker refereerde daar ook aan, de heer Van der Lubbe. Ik heb inderdaad in een bespreking gezegd, dat ik vind dat er een werkgroep verkeer ingesteld moet worden. Dat wordt ook gedaan. Vandaag heeft het college daar een besluit over genomen. Na 19 februari heb ik dat voorbereid voor het college, om daar een besluit over te nemen, en vanochtend is daar een besluit over genomen. Die stukken daarover komen naar u toe, zowel op 18 maart in de beeldvormende avond, waarbij we terug kijken, maar ook in het proces naar voren kijken. Daarin wordt u volledig mee genomen. En aan de andere kant ook het burgerparticipatietraject t.a.v. het verkeer, omdat dat één van de belangrijkste grote punten is, mochten wij willen dat er eventueel woningbouw komt. Mocht u daar voor kiezen. Dus dat komt naar u toe. De heer Muis: Volgens mij begrijp ik het goed, dat de wethouder zegt dat burgers worden betrokken op het onderdeelje ontsluiting van de woningbouwlocatie. Wethouder Arends: Burgers, of inwoners, ik spreek liever over inwoners. Hele betrokken inwoners, dat waardeer ik ook in de bewonersgroep die zich zo goed georganiseerd hebben. Om daarover met de raad en u uit te nodigen om daarover met het college in gesprek te gaan. Er zijn heel veel momenten als het gaat om burgerparticipatie of inwonersparticipatie. Over de inhoud, over het proces. Daarin worden ze aan de voorkant volledig door initiatiefnemer, door de ontwikkelaar, mee genomen. De voorzitter: Het is niet de bedoeling dat het publiek interrumpeert. Wethouder Arends: Dus op elk moment, elke stap die wij zetten, die u gaat zetten, wordt inspraak, burgerparticipatie of anderszins vorm gegeven. Daar zitten verschillende niveaus in. Dat komt ook nog allemaal naar u toe. Dus 18 maart komt er een beeldvormende avond, dan wordt u mee genomen in het proces en ook het besluit dat het college heeft genomen t.a.v. de werkgroep verkeer. We vinden het belangrijk, dat die verkenning samen wordt gemaakt met omwonenden, alle mogelijke ontsluitingsideeën komen integraal met het voorstel van het college naar u toe, om u te vragen zich te buigen over het principebesluit: wel of geen woningbouw en de kaders die u daarover mee wilt geven. Dat is helemaal aan u. Ik ga ervan uit, dat u dat heel weloverwogen goed afweegt met alle opgaven die wij in deze gemeente hebben. Voor dat proces is het met name ook belangrijk, mevrouw Verhoef noemde het al en anderen noemden dat ook, hoe bewoners naar het idee, naar het plan van Blauwhoed kijken. Ik vind het een belangrijke verantwoordelijkheid, ook vanuit het college om u daar goed in te voorzien, alle gesprekken die wij hebben gehad met de bewoners inmiddels en die wij nog gaan krijgen met bewoners, om u goed te voorzien van alle informatie, zodat u ook weet wat het standpunt van de omgeving is. Dat zal u mee gaan nemen in de afweging bij het principebesluit en de kaders die u daarover mee wilt geven. Er werd gevraagd of er daartussen maar één gesprek is geweest. Nee, de afgelopen periode hebben er meerdere gesprekken plaats gevonden. Er is een informatiemarkt, ook een straatmoment geweest, keukentafelgesprekken, een inloopavond. Er zijn twee bijeenkomsten met bewonerscommissies geweest, daarna was er allerlei correspondentie met bewoners. Daarmee wil ik aangeven hoe belangrijk het college het vindt om juist de bewoners te betrekken en ze volledig mee te nemen, juist ook om u goed te voorzien van al die informatie die daaruit naar voren komt. De heer Jumelet: Ik zit even te kijken op het overzicht dat de griffie heeft opgesteld, de oplegnotitie rond de procesgang. Dat is de aanleiding voor wat we in de eerste termijn gezegd hebben, mede n.a.v. de inspraak. De wethouder spreekt in meervoud als het gaat om contacten, tafelgesprekken et cetera. Als ik dan kijk naar het overzicht van de griffie en ik beluister een klein beetje de sprekers, dan krijg ik toch een wat ander beeld, maar dat kan aan mij liggen. Waarom staat er in het overzicht van de griffie dat er keukengesprekken hebben plaats gevonden? De indruk die het mij geeft: we hebben de beeldvorming gehad, er is ingesproken in de raad, er is die handtekening ingeleverd en dan lijkt het alsof het heel lang stil blijft tussen het college en de bewoners. U zegt feitelijk: nee, we hebben keukentafelgesprekken gehad, ik ben de wijk in geweest et cetera. Dat zijn toch twee verschillende beelden, mijns inziens. Wethouder Arends: U heeft informatie gekregen van de griffie. Volgens mij geeft dat een goede opbouw van officiële momenten. Daarnaast is er een projectleider bezig en die heeft tussendoor ook allerlei momenten gehad. Dus inderdaad, op 11 september is de informatiemarkt geweest, 25 september zijn we in de straat geweest om op te halen, 30 oktober is er een keukentafelgesprek geweest, 7 november is er een inloopavond geweest, 18 december overleg met bestuurders of bewonerscommissie, 19 februari met bewonerscommissie. Daarnaast zijn er nog allerlei schriftelijke contacten met omwonenden geweest en ook uitgenodigd voor persoonlijke gesprekken, die daar voor nodig zijn. Het kan zijn, dat het overzicht dat u gekregen heeft, niet volledig is, maar wij zijn juist op elk moment en bij elke vraag die bewoners hebben staan we vooraan, want we willen ze mee nemen en voorzien van antwoorden, zo ver als dat mogelijk is, omdat er nog veel onderzocht moet worden. De voorzitter: Wilt u afronden? Wethouder Arends: Wat ik als laatste wil zeggen, misschien als

herhaling, maar we zijn echt helemaal in het begin. U bent in lead in elke keuze die u gaat maken rondom principe en rondom kaders. Volgens mij is dat belangrijk, dat u voorzien wordt, ook voor het proces, de informatie, ook de werkgroep, en daarna over de inhoudelijke vraag met de kaders die naar u toe komen. Dank u wel.

De voorzitter, richting publiek: Het is niet toegestaan, dat u nu het woord voert, dus ik wil u vriendelijk verzoeken om te gaan zitten. De tweede termijn bestaat uit twee minuten en ik ga u terugfluiten wanneer het over de twee minuten heen gaat, want we hebben een hele volle agenda.

Tweede termijn

De heer Muis, D66: Ik zou er eigenlijk nog eens even rustig over na willen denken. Ik denk dat het in elk geval goed is dat alle fracties hier hebben aangegeven wat zij vinden van de participatie en hoe zij graag zien hoe dat plaats zou vinden. Ook is duidelijk geworden, een beetje, hoe verschillende fracties in het onderwerp zitten. Ik hoor de hele tijd dat wij in de lead zijn, maar volgens mij zijn wij niet in de lead. Het is aan ons, een oproep aan de commissie, om ervoor te zorgen dat wij in de lead komen met kaders die er toe doen. Kaders vanuit het college, zoals ik de wethouder nu heb horen spreken, gaan vooral over: in de marge mogen inwoners nog meedenken over ontsluiting. De heer Markus: De wethouder heeft aangegeven, dat er allemaal informatie onze kant op komt. Op basis van die informatie moeten wij als raad een beslissing nemen: huizen, ja of nee. Hoe ziet u het dat u niet in de lead bent? Wat mist u dan om goed in de lead te komen? De heer Muis: Een college dat ons in staat stelt ook kaders te stellen, aan te geven welke afwegingen wij willen dat er plaats vinden, voordat er een voorstel komt vanuit het college, waarin samen opgetrokken wordt met Blauwhoed, hand in hand, in de raadszaal, waar je gelijk in kan schrijven voor een woning. Dat noem ik niet burgerparticipatie. Ik weet niet hoe u erover denkt, maar ik zie dat toch echt anders. Ik wil een college, dat samen optrekt met de raad, met haar bewoners en met ondernemers. Dat is prima, dan moet je duidelijk zijn: waarom is er niets ontwikkeld de afgelopen decennia, wat waren daar de argumenten, wat gaat die ontwikkelaar daaraan doen om daaraan tegemoet te komen? Kan het dan wel of kan het dan niet? Dan krijgen wij hier een voorstel hoe het kan. Maar nu gaan we mee in het verhaal: we denken dat het kan. Dan mogen wij ergens helemaal aan het eind ja of nee zeggen. De heer Machielse: Ik voel toch de noodzaak om de heer Muis even te vragen waar hij zich op baseert, dat zijn eigen voorstel om te gaan komen tot een afgewogen plan met de pro's en cons van bouwen in Driehoek Noordpolder en dan als raad daarover een besluit nemen niet onderweg is. Meneer Muis zegt: mijn wens is om te gaan komen tot een plan waar we ja of nee tegen kunnen zeggen. Tegelijkertijd heeft het college net aangegeven, dat het exact is wat ze nu aan het doen zijn en dat ze daar input van omwonenden voor nodig hebben, input van de projectontwikkelaar en technische onderzoeken. Daarvan zegt u dat u dat onvoldoende vindt. Kunt u aangeven aan mij hoe u dat bedoelt? De heer Muis: De wethouder geeft duidelijk aan, ik heb net geïnterrupteerd om dat even helder te krijgen, op welk onderdeel bewoners mee mogen denken. Dat gaat alleen over ontsluiting. Daar mag u iets anders van vinden. Ik zal u iets anders voorleggen. Later vanavond gaan we het hebben over woningbouw in Bleiswijk. Daar lees ik: vanwege onder meer programmatische stedenbouwkundige verkeerskundige samenhang en het maken van een zorgvuldige logische fasering is het niet wenselijk om vooruitlopend op een integraal ontwikkelperspectief delen van de locatie in ontwikkeling te brengen. Dat klinkt toch een stuk integraler dan wat wij hier vanavond, nou ja, niet eens voor ons hebben liggen. Ik probeer hier de discussie te openen en sommige fracties geven al aan in welke richting zij denken, om het college kaders mee te geven op basis waarvan wij een afgewogen besluit kunnen nemen. Ik merk dat sommige fracties er zo in zitten: wij zien dat voorstel dan wel. Maar ik ben er niet gerust op, gezien het voortraject. Mevrouw Verhoef: Ik heb goed geluisterd naar de heer Muis, maar ook naar de wethouder. Ik heb dat opgeschreven. Ik heb o.a. de wethouder horen zeggen: er komt een voorstel van het college nadat er inderdaad burgerparticipatie is geweest enzovoorts waarmee de raad het principebesluit kan nemen, ja of nee bouwen, en daar ook de kaders voor de verdere ontwikkeling kan mee geven. Dat is volgens mij wat u wil. En wat ik een aantal andere fracties heb horen zeggen. Is dat niet genoeg? Ik hoop eigenlijk dat u zegt: ja, dat is genoeg. De heer Muis: Volgens ons is de burgerparticipatie niet voldoende. Ik zie ook niet hoe dit nu gerepareerd wordt. U kunt aangeven welke contactmomenten er allemaal zijn, maar dat zegt niets over de inhoud. Worden bewoners daadwerkelijk betrokken bij alle aspecten die dit plan aangaan? Of alleen bij de ontsluiting door hun wijk? Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Een korte reactie van mijn kant. Ik hoopte eigenlijk te gaan concluderen, dat na de toelichting van de wethouder de lucht in ieder geval geklaard was op het deel welk proces we nu met elkaar gaan voeren en of er nu volgende maand een besluit genomen wordt over de ontwikkeling of over het proces. In ieder geval in de richting van WIJ zou ik willen zeggen dat voor mij die vraag beantwoord is. Wij gaan volgende maand in de beeldvorming spreken met elkaar over het proces dat we gaan voeren met omwonenden. Ik wil het college daar alle succes bij wensen. Ik zie dat graag tegemoet.

De heer Van der Stelt, CDA: Ik ben wel een beetje in verwarring door alle discussies, eerlijk gezegd. Ik wil mij niet laten aanleunen door mijn geachte collega van D66 dat wij niet in de lead zouden zijn. Of dat we dat proces geen recht zouden willen doen, want dat is nadrukkelijk wat ik wil dat er wel gebeurt. Ik heb de wethouder horen zeggen dat ze dat ook wil, dus daar houden wij haar ook aan. Er kan geen voorstel komen, er kan geen besluit worden genomen, als het aan het CDA ligt, als niet aan een ordentelijke burgerparticipatie invulling wordt gegeven. Dat moet echt gebeuren. Ik heb net ook met een paar noties aangegeven hoe wij inhoudelijk naar de plannen zullen kijken. Dat is niet alleen versnelling en zoveel mogelijk woningbouw; het moet echt gaan over ruimtelijke inpasbaarheid. We kijken graag breder dan alleen de Noordpolder. Dank u wel.

De heer Jumelet, WIJ: Ze zeggen weleens: non-verbale communicatie is de belangrijkste communicatie. Het is heel veelzeggend. Als het gaat over de afgelopen periode zie ik ter rechterzijde van mij reacties. Iemand zegt dat hij bijna op ontploffen stond. Dan denk ik: wat gebeurt hier nou eigenlijk? Ik noemde het net twee beelden. Blijkbaar zit er heel veel ruimte tussen het beeld dat de wethouder heeft en het beeld dat inwoners hebben. Ik zou de wethouder toch willen meegeven om in de komende dagen toch eens een goed gesprek te gaan hebben met de inwoners om de lucht te klaren. U zegt dat u meerdere keukentafelgesprekken hebt gehad, dan zou ik u zeker willen uitnodigen om eens aan de keukentafel in de Edelstenenbuurt plaats te nemen om het er met elkaar nog eens over te hebben. Als het gaat om de afwegingen die we straks moeten gaan maken of volgende maand: wij hebben al vanaf het begin gezegd dat de ontsluiting wel een hele grote voorwaarde is. En inpasbaarheid uiteraard. Moet je je nou laten leiden door het macro verhaal van de versnelling en de grote noodzaak. Nou, dat is maar de vraag. In die zin zien wij de discussie graag tegemoet. Wat voor ons heel zwaar weegt is in ieder geval een burgerparticipatie die leidt tot echt een toevoeging in de discussie. Volgens mij zijn we nog niet zo ver dat de toevoeging plaats kan vinden. Mijn oproep aan de wethouder is: ga alsjeblieft zo snel mogelijk dat keukentafelgesprek aan om zo snel mogelijk de lucht te klaren, zodat we met elkaar het proces kunnen gaan lopen.

De heer Markus, CU: Wat betreft het proces met de omwonenden: er zit inderdaad een hoop lucht tussen en een verkeerd beeld, dus dat lijkt me prima en zeer goed om dat weer op één lijn te zetten. Dan even het proces met de raad. Daar ben ik nu ook in verwarring. Mijn geachte collega van de VVD aan de overkant zegt: we hebben het alleen over het proces de volgende keer. Volgens mij is er aangegeven dat we een besluit gaan nemen: wel of niet bouwen, op basis van de informatie die het college ons gaat geven. De heer Machielse: In aanvulling op wat ik heb gezegd: wij gaan nog niet een besluit nemen over een bestemmingsplanwijziging, nog niet over de hoeveelheid woningen. Wij gaan, als ik het goed heb begrepen, maar misschien dat het college het verder kan verduidelijken, een besluit nemen of wij willen dat het college verder een participatietraject inzet, hoe dan en met welk doel. Volgens mij is dat waar wij als raad behoefte aan hebben om informatie boven tafel te krijgen. De heer Markus: Als je het plat slaat is het gewoon de beslissing: ga je wel of niet bouwen. Die moeten wij, volgens mij, gewoon maken. Volgens mij is dat ook een heel belangrijk punt hoe je verdere participatie in gaat zetten. Zoals ik al zei: als je besluit om niet te bouwen, dan heeft burgerparticipatie in die zin geen zin. Een heel belangrijk onderdeel om een beslissing te nemen, wel of niet bouwen, is de ontsluiting. De heer Duk: Ziet de heer Markus dan ook de mogelijkheid dat uit die participatie de conclusie komt dat er alsnog niet gebouwd kan worden, terwijl er eerder wel het groene licht is gegeven? De heer Markus: Dat groene licht herken ik niet. Er is door de raad geen enkel licht gegeven, laten we daar helder over zijn, er is nog helemaal geen besluit gevallen, er is nog helemaal geen groen licht gegeven, niet links en niet rechts. De heer Duk: Dan begrijpt de heer Markus mijn vraag niet. De heer Markus zegt zelf: het besluit is plat geslagen: gaan we daar bouwen ja of nee. Als we daar nu ja op zeggen, dan is er participatie nodig. Zeggen we nee, dan is die participatie niet nodig. Op het moment dat wij dus ja zeggen, en er participatie komt, is er dan volgens de heer Markus nog een steeds de mogelijkheid dat uit die participatie de optie komt: nee, we gaan toch niet bouwen. De heer Markus: Als ik in de toekomst zou kunnen kijken, zou ik daar een antwoord op kunnen geven. Laten we wel wezen, als we als raad besluiten dat we woningbouw wel zien zitten, dan moeten we eerlijk zijn met elkaar en geen verkeerde verwachtingen scheppen dat wij het gevoel hebben, dat uit participatie iets anders gaat volgen. Maar dat vind ik even iets heel lastig om te besluiten. Dat is wat we op basis van informatie de volgende maand moeten doen. Nogmaals, hoe ik het voor me zie: er komt een werkgroep over die ontsluiting, want dat is een heel belangrijk item om een beslissing te nemen wel of niet bouwen. Met dat hele pakketje in de hand nemen wij een besluit. Als daaruit komt 'niet bouwen' dan is een verdere procesgang richting participatie niet nodig. Wordt er hier in meerderheid wel besloten dat we hier bouwen wel belangrijk vinden, dan zal er een zeer zorgvuldig participatietraject opgetuigd moeten worden, zowel met de raad als met bewoners. Dank u wel.

Mevrouw Zwinkels, L3B: Na alles gehoord te hebben, hoop ik, en L3B hoopt dat, dat wij volgende week, en niet pas volgende maand, maar volgende week hebben we al een beeldvormingsavond. Ik hoop dat die beeldvormingsavond duidelijk en goed in elkaar zit en dat daar ook de participatie mee genomen wordt.

Om dan in april tot een gedegen besluit te kunnen komen, ja of nee, en eventueel kaders te kunnen stellen om daar ook weer verder mee te kunnen.

De heer Duk, GL: De wethouder heeft in andere projecten al laten zien dat de belangen van omwonenden niet altijd goed genoeg lijken te worden gehoord. Het bevreemdt me dan ook ten eerste dat er nu alweer sinds 19 februari geen contact lijkt te zijn geweest met omwonenden. Het zou zo voor de hand hebben gelegen om voor vanavond een vervolgspraak te hebben gemaakt. Vertrouwen komt te voet en gaat te paard. Gezien de reactie vanuit de publieke tribune ligt er een grote voettocht in het vooruitzicht. De raad stelt de kaders en wij stellen de voorwaarden, maar nu lijkt het zo dat de ontwikkelaar met een plan komt en dat de raad daar het kader omheen mag leggen. Volgens mij is het duidelijk. De raad geeft nu als kader aan, dat er eerst een gesprek moet worden gevoerd met omwonenden en daar moeten de plannen op worden aangepast. Daarbij vindt GL dat de inspraak zich niet mag beperken tot de ontsluiting, maar zich ook moet richten op ecologie en leefbaarheid. De raad, als vertegenwoordiger van de inwoners, moet in de lead zijn en ik deel de mening van D66 dat dit op dit moment niet het geval is.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik heb de wethouder in haar verhaal een aantal heel duidelijke stappen horen uitleggen. Een aantal fracties heeft dat goed samen gevat en een aantal andere heeft dat op een andere manier geïnterpreteerd. Wat mij betreft, zitten daar genoeg stappen in om tot een duidelijk proces te komen van een doorstart van de burgerparticipatie, waarbij we dus vooruit moeten kijken. De wethouder geeft er ook blijk van, dat ze dat wil doen. De raad wordt op verschillende momenten gewoon in de lead gezet. We zaten al in de lead om besluiten te gaan nemen over het principebesluit ja of nee bouwen en onder welke voorwaarden dan, als we besluiten om dat daar te doen. Ik kan daar met een gerust hart op wachten. Dank u wel.

Wethouder Arends: Ik zal nog kort reageren om mogelijk nog wat duidelijkheid te verschaffen. Wat ik uit de tweede termijn begreep, is dat er toch wat onduidelijkheid is, eerst burgerparticipatie of eerst de inhoud. Twee dingen. Allereerst is heel belangrijk het besluit dat vandaag door het college is genomen, dat komt naar u toe met de inhoud daarvan. Dat gaat over een participatietraject met omwonenden als het gaat over verkeer, de ontsluiting. Dat is echt cruciaal, om daar die verkenning op te doen, want je moet er met een auto in en weer uit. Dus dat is echt cruciaal als het gaat over: wilt u ervoor kiezen, het principebesluit, komen daar woningen ja of nee. Die inhoudelijke informatie heeft u nodig. Daarna, met die informatie over het proces, het proces dat we gaan inrichten daarvoor, de uitkomsten daarvan komt dan vervolgens naar u toe, samen met het voorstel van het college. Daarin bent u in de lead om de keuzes te maken van het principebesluit, maar ook alle kaders, die u dan voorgelegd krijgt, de kaders die u daarover wilt meegeven. Daarna is er natuurlijk over allerlei onderwerpen ook nog een heel burgerparticipatietraject. Dus dat loopt ook gewoon door. Dus ik hoop u daarmee ook gerust te stellen. We zitten helemaal aan het begin. De bewoners betrekken we bij elke stap, die wij zetten. Belangrijker nog, die informatie vinden wij heel belangrijk, hoe ze hier naar kijken, wat zij daarvan vinden, en u daarin te voorzien. Ze hebben een commissie en zijn heel goed om daar zelf in te voorzien, maar uiteraard is dat ook een verantwoordelijkheid van het college om u daarin te voorzien. Dat wilde ik nog even toelichten, ik hoop dat er daarmee duidelijkheid is voor iedereen. Dank u wel. De heer Jumelet: Ik had de wethouder nog een suggestie gedaan over die keukentafel. Wellicht dat ze daarop kan reageren. Wethouder Arends: Uiteraard gaan we in gesprek. Ik ben in gesprek en dat volgt ook. Het laatste gesprek, waarin ik een suggestie heb gedaan, dat heb ik voorbereid voor het college. Daar is een besluit. Dat wordt ook weer terug gekoppeld aan de bewoners en dan wordt het ingericht en dan gaan we verder. De heer Jumelet: Volgens mij gebeurt hier vanavond iets. Dat merk ik wel vaker, dan wordt daar heel makkelijk overheen gestapt. Er zit heel veel emotie bij inwoners en ik vraag u om de lucht te klaren om het proces ook een eerlijke kans te geven. Mijn vraag is gewoon: wilt u met de bewoners een dezer dagen in gesprek om die lucht te klaren? Niet weer een proces, nee, gewoon als voorwaarde om het proces in te gaan, want ik zie gewoon heel veel emotie op de tribune, die ziet u hopelijk ook. Dus mijn vraag is heel concreet: wilt u die lucht gaan klaren, ja of nee? Wethouder Arends: Dat is eigenlijk een beetje een oneigenlijke vraag. Sorry, dat ik het zeg. Wat ik uitleg is dat ik juist de inbreng van de bewoners ongelooflijk belangrijk vind. Daar heb ik gesprekken over met bewoners naast ook de projectleider en de initiatiefnemer. Dat proces komt naar u toe. Dat is ongelooflijk belangrijk, dat u kennis neemt van dat proces, daar iets van vindt en vervolgens ook de stappen, die in het proces staan zetten, in coproductie, waarvan de uitkomsten naar u toe komt. Dus uiteraard, we staan in het begin en we nemen elke stap mee daarin. Dank u wel.

De voorzitter: Dan wil ik dit agendapunt sluiten. Ik schors de vergadering 2 minuten om de publieke tribune de gelegenheid te geven om naar huis te gaan. U mag uiteraard ook blijven zitten. We vervolgen de vergadering over 2 minuten.

De voorzitter heropent de vergadering. De heer Blonk: Ik wil graag een ordevoorstel doen. Gezien het tijdstip en de lengte van de agenda, denk ik dat we het niet redden om ook agendapunt 6b, de nota uitgangspunten en ontwikkelstrategie omgevingsvisie Lansingerland vanavond op een goede, ordentelijke manier te behandelen. Mijn voorstel is, en ik heb er zojuist overleg over gehad met de wethouder, de ambtenaren en met de commissiegriffier, om dat vanavond niet te behandelen, dat te verschuiven naar aanstaande maandagavond om 20.00 uur. De voorzitter: Ik maak een rondje om te kijken wie daar een voorstander van. Wie is hier een voorstander van? Graag vingers. Ja, ik constateer, dat dat een meerderheid is. Dat betekent dat wij aankomende maandag om 20.00 uur dit agendapunt zullen behandelen. Dan gaan we over naar het volgende agendapunt, tiny houses.

5.a Tiny houses

De heer Meester, L3B: De huisvesting van onze inwoners blijkt steeds meer een uitdaging te worden. Daarom moeten we alle mogelijkheden benutten, die mee helpen het probleem een stukje op te lossen. Tiny houses is zo'n mogelijkheid. Andere optie zijn de flexwoningen. De fractie van L3B is dan ook van plan om flexwoningen in een volgende vergadering van de commissie ruimte op de agenda te zetten. Positief nieuws is dat er een groep jonge Lansingerlanders met de ontwikkeling van tiny houses aan de slag wil gaan. U heeft zojuist initiatiefneemster Linda Straathof gehoord. Verschillende andere gemeenten hebben al initiatief genomen of omarmd. Inmiddels is er een stichting Tiny house International, die op 14 mei in IJmuiden een congres annex driedaagse beurs organiseert, waar onder meer wethouders van Den Helder en Alkmaar spreken. Het congres is bedoeld voor bestuurders, ambtenaren en gemeenteraadsleden, zie de achterpagina van het VNG-magazine van vorige week. Ten overvloed herinner ik er nog maar eens aan, dat onze grondwet wil dat zowel voldoende woongelegenheid als het leefmilieu een zorg van de overheid zijn. Dat betekent ook voor ons als gemeentelijke overheid een opdracht. Daarom roepen wij onze collega-raadsleden en college op om de handschoen op te nemen en actief het initiatief te ondersteunen. In het bespreekstuk, dat geagendeerd is, hebben we al enkele suggesties gedaan, hoe die ondersteuning invulling kan krijgen. Ik dank u wel.

De heer Markus, CU: Over goede ideeën kunnen wij heel kort zijn. Wij pleiten er al langere tijd voor om bij woningbouw ook na te denken over nieuwe, innovatieve concepten. Tiny houses is er één van. Prima plan dus wat betreft vervolg. In hoeverre past dit binnen de woningvisie, kan het daar ook verder beslag krijgen? Ik wil er voor waken dat we het niet weer in allerlei plannen vatten en dat het nog jaren duurt voordat we slagen kunnen maken. Daarom wachten wij ook even de reactie van het college af. Wij pakken de handschoen zeker op. Laten we daarin voortvarend aan de slag gaan. Dat geldt overigens ook voor deze vergadering.

Mevrouw Citterbartova, GL: Tiny houses is een prachtig initiatief, die zeker onze steun verdient, en inderdaad, hulp van de gemeente kan gebruiken, zeker als het gaat om locaties helpen vinden of wellicht met enige versoepeling van de regels. Het is een initiatief die mij persoonlijk echt aanspreekt. Het past bij idealisten, die niet groot willen wonen, dicht bij de natuur willen zijn, begaan zijn met onze leefomgeving en met het milieu. In andere woorden: het is een beperkte groep mensen. De gerealiseerde projecten zijn doorgaans kleinschalig. Daarom is het ook geen oplossing voor het huidige tekort aan betaalbare woningen en waarschijnlijk ook niet voor de groep jonge volwassenen, waar L3B op lijkt te focussen. Uit ervaringen van bestaande projecten, die ik heb bekeken, leid ik af dat vooral 40-plussers en 50-plussers geïnteresseerd zijn, al weerspreekt de leeftijd van insprekster dat enigszins. Maar wel een zeer nuttig alternatief en een reden voor ons om enthousiast onze steun te geven. Maar hoe charmant ook, het is niet doelmatig, in ieder geval niet als we daarmee de wooncrisis willen oplossen. Dat was ook een punt, dat L3B wilde maken, zoals de heer Meester aangeeft. Er zijn alternatieven, daarvoor kunnen we beter aansluiten bij de plannen van de gemeente Rotterdam, die al dit jaar begint met de bouw van 700 tot 1.000 flexwoningen. Woningen die voor 15 jaar neergezet worden op gemeentegrond en waarin studenten, jonge leraren, maar ook mensen die vanwege scheiding een tijdelijke oplossing zoeken, terecht kunnen. Zoals gezegd: we steunen het idee van L3B voor tiny houses, maar nog liever zien we dat onze gemeente net als Rotterdam flexwoningen mogelijk maakt.

De heer Xhemaili, PvdA: Ja, tiny houses. Als noodoplossing staat de PvdA er niet negatief tegenover tiny houses. Dat betekent echter dat die tijdelijk van aard dienen te zijn. Wij van de PvdA vinden dat een structurele oplossing voor het woningtekort dan wel sociaal wonen of goedkoop kunnen kopen; de oplossing ligt bij het meer bouwen, sneller bouwen in de gemeente. Echter, dit kan wel een korte termijn oplossing bieden om voor jongeren dan wel 40- en 50-plussers tijdelijk een betaalbare woning te creëren. Daarbij kan het goed zijn als de gemeente informeert, adviseert dan wel faciliteert, om tot locaties te komen of met een bestemmingsplan te komen, die niet langdradig zijn en snel realiseerbaar

zijn. Dus wat de PvdA betreft: onze fractie is vrij positief in dit voorstel. We wachten de agendering van L3B af en zien dat graag tegemoet. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: De fractie van WIJ zet zich als geen ander graag in voor de woningbouw voor jong volwassenen. We vinden het dan ook een prachtig initiatief. Toen ik echter even het bespreekstuk zat te lezen, moest ik wel een klein beetje gniffelen, want er werd gesproken over een nieuwe woonvorm. Toen zijn we als fractie even in de geschiedenis gedoken. Toen kwamen we een aantal keer spreekteksten tegen van de heer Barendregt van WIJ en dat dateert uit 2016. Toen ging het al over tiny houses. Maar goed, maar misschien was het tiny house project er nog niet helemaal aan toe. Nu wel misschien. We juichen het dan ook van harte toe. Rest mij wel even de vraag. We hebben natuurlijk een woningbouwopgave, misschien dat de wethouder daar straks iets over kan zeggen, waarin we toch een aantal woningen per hectare moeten bouwen. Over het algemeen zit dat er natuurlijk aan vast. De heer Van Harn van het CDA vroeg dat al, toen inspreker haar zegje deed. Alles wat ik tot nu toe gezien heb over tiny houses gaat wel over tiny houses maar ook over hele stukjes groen, die bij die tiny houses zitten. En grond is, om het maar zo te zeggen, duur. Hoeveel grond hebben wij om die tiny houses dan neer te kunnen zetten? Misschien dat we dan meer naar het idee van mevrouw Citterbartova komen met de flexwoningen, waarvan er veel meer op een hectare gebouwd kunnen worden. Maar ik wacht het nog even af. We zijn heel positief over het voorstel van de heer Meester. Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: Dank, Linda Straathof, voor het inspreken. Dank, Henk Meester, voor het agenderen. De definitie van een tiny house: een klein gebouw of een deel ervan, geschikt en bestemd voor de huisvesting van niet meer dan 1 huishouden. We weten allemaal dat de situatie m.b.t. starterswoningen in onze gemeente er niet best voor staat. Dus de reden waarom onze jongeren, die een woning zoeken, vaak naar elders vertrekken. Meneer Meester haalde dat ook al aan: gemeenten als Waddinxveen, Zoetermeer en Zevenhuizen worden in dit verband genoemd. Wij spreken in dit huis veel over woningbouw. Ook vanavond stonden er weer twee onderwerpen over wonen op de agenda. We hebben net gesproken over de Driehoek Noordpolder en straks komt het woonbehoefteonderzoek in Bleiswijk. Het is helaas realiteit dat realisatie van woningen ook voor jongeren nog wel even op zich laat wachten. Wij willen een moderne gemeente zijn, ja, zelfs de sportiefste gemeente in 2030, zo staat er in de nota van uitgangspunten van de omgevingsvisie. Dan zou ik zeggen: in dit plaatje horen ook zeker onze jongvolwassenen, waar we het vanavond over hebben. Tiny houses zijn klein, maximaal 50m², ze kunnen duurzaam gebouwd worden, korte realisatietijd en ze zijn stukken goedkoper dan de reguliere woningen, dus betaalbaar voor deze startersgroep. Alleen wonen is het nieuwe gewoon, want zo blijkt. In 2019 waren er 3 miljoen éénpersoons huishoudens. De verwachting is dat in 2050 50% van de huishoudens éénpersoons zullen zijn. Er zijn al voorbeeldprojecten: Almere, Katwijk en Delft. Er zijn zelfs al boeken verschenen over de ervaringen die met deze projecten zijn opgedaan. Wij behoeven dus niet opnieuw het wiel uit te vinden, want velen zijn ons al voorgegaan. Veel is bekend, hoe e.e.a. opgepakt zou kunnen worden. Daarom: de fractie van het CDA geeft dan ook graag haar steun aan dit voorstel. Dank u.

De heer Kampinga, VVD: Ik ga even niet in op een aantal punten, waar ik het niet helemaal mee eens ben, bijvoorbeeld dat het alleen maar voor éénpersoonshuishoudens bedoeld is. Het komt ook veel voor voor twee personen, maar dat soort punten laat ik even met rust. Mede in het kader van de krapte op de woningmarkt is het goed dat dit onderwerp is geagendeerd. Hulde aan L3B en meneer Meester in het bijzonder. De doelgroep is wat ons betreft trouwens ruimer dan uitsluitend jongvolwassenen. Ik heb ook in mijn eigen fractie iemand, die zegt dat het ook iets zou kunnen zijn voor empty-nesters, mensen die de kinderen de deur uit hebben, die dat leuk vinden, een beetje alternatief om met GL te spreken. Daar kunnen wij ons iets bij voorstellen. Dan laten ze trouwens een reguliere woning na, dat is ook een klein stukje van de oplossing van de woningproblematiek. Een vraag is wel: hoe zit het met geschikte locaties? Met name bij wat ik even de ecologische variant noem, waarbij het tiny house in verhouding best een behoorlijk stukje grond veronderstelt, want het moet een beetje in het groen, dus er moet een beetje ruimte zijn. Dan krijg je ook automatisch de vraag: hoe zit het dan met de grondprijs? Maar dat is allemaal voorbarig, maar ik wil het even genoemd hebben. Tiny houses kunnen een voorbeeld zijn van particulier opdrachtgeverschap. Ook wel eigen bouw of zelfbouw genoemd. Als liberaal pleit ik daar al vanaf 2015 voor. Dit is een mooi voorbeeld, waarin dat kan plaats hebben. Niet meer een grote ontwikkelaar die hele straten plant, maar juist dat enigszins speelse en ecologische. Ook goed voor de duurzaamheid trouwens. Prima. Het coalitieakkoord stelt op blz.10 het volgende over: wij geven ruimte aan de ontwikkeling van particuliere initiatieven, bijvoorbeeld particulier opdrachtgeverschap. Hoera, goeie zaak. Allemaal in het verlengde van het voorstel dat er ligt, of het idee dat er ligt. Samenhangend: geld. Er zijn twee soorten tiny houses, zou je kunnen zeggen. De zogenaamde ecologische variant en een variant die trekken heeft van een flexwoning. Dat werd ook al genoemd. In alle gevallen, wat ik in de literatuur tegen kwam, staan ze vaak op eigen wielen, dus ze kunnen vrij makkelijk weer weg, maar het is niet de bedoeling om dat na een dag te doen, maar dat kan na vele jaren eventueel makkelijk gebeuren. Tot slot: de ecologische variant zou het college wellicht nu al kunnen proberen te faciliteren,

als de raad dat ook wil. De VVD zit hier in ieder geval positief in. De flexwoningenvariant zou na eventueel fiat van de raad door en met regie van het college uitgewerkt kunnen worden, o.a. aspecten als een geschikte locatie. Dank u vriendelijk.

De heer Van der Stad, D66: Niet iedereen heeft perse behoefte aan een groot woonoppervlak. Zoals L3B al aangeeft: het gaat dan om één- of tweepersoonshuishoudens, zoals starters, maar denk ook aan mensen waarvan de kinderen het huis uit zijn gegaan of aan mensen die tijdelijk op zoek zijn naar woonruimte. Onderzoek laat in ieder geval zien, dat klein wonen in bijvoorbeeld tiny houses voorziet in een structurele behoefte. Het is een manier om doorstroming op de woningmarkt op gang te brengen en het biedt mogelijkheden voor verschillende doelgroepen. Duurzaam bouwen en circulair wonen ziet D66 graag vaker terug binnen onze gemeente. Dat is ook gemakkelijker toe te passen bij een kleine woning. Daarnaast kunnen tiny houses goed dienen voor tijdelijke bebouwing van een terrein, omdat ze makkelijker kunnen worden verplaatst. D66 ziet voor Lansingerland de voordelen en invulling van woonbehoeften. Wij vernemen graag van het college wat de praktische mogelijkheden zijn in Lansingerland om dit te verwezenlijken.

Wethouder Arends: Ook zo'n belangrijk punt: tiny houses. Mevrouw Straathof zit hier, zij wil hier graag het initiatief in nemen en ook andere inwoners van Lansingerland betrokken wil hebben. Is het nou mogelijk in Lansingerland om dat te doen? Tijdens uw inbreng in de eerste ronde gaf u al aan: eigenlijk zijn er wel twee vormen. Ja, dat klopt. Tiny houses kent twee vormen. De groene, exclusieve variant: een kleine woning in het groen met een kleine ecologische voetdruk, wat daarin heel belangrijk is. En de andere, de betaalbare variant: tiny houses, maar meer in een flex vorm, flexwonen. Hier zitten veel verschillen in. Er zijn overeenkomsten: het is allebei klein en je hebt allebei een locatie nodig, maar qua procesgang zijn er echt wel grote verschillen. Bij de groene is het vooral dat de inwoner het initiatief neemt en eigenlijk zelf die ontwikkeling wil doen. Het college ziet vooral dat we daar een faciliterende rol in hebben. Dus als er een locatie is, dan kunnen we kijken of het planologisch mogelijk is. Wat vraagt het van de ontsluiting, wat vraagt het van de omgeving? De heer Alsemgeest gaf dat ook al aan: wat vraagt dat van het grondgebruik? Ja, dat is minder effectief, want ze hebben best veel ruimte nodig. De andere variant, de betaalbare variant: snel bereikbare woningen met een lage prijs, ook voor jong volwassenen. Daar is de tweede variant veel geschikter voor. Eerder hebben we het gehad over flexwonen. Ik heb toen ook aangegeven: dat nemen we als onderdeel mee in de woonvisie. Waar locaties zijn, zien wij ook echt wel een regierol vanuit het college, vanuit de raad. Maar uiteraard moet u daar nog over beslissen in de woonvisie. In die zin hoor ik eigenlijk heel veel waardering, ook n.a.v. de inspraak van mevrouw Straathof, maar ook dat u zegt: het zou mooi zijn als we dat mogelijk maken. Twee varianten, ik denk dat het goed is dat u weet dat die er zijn en dat het college bij de ene vooral een faciliterende rol heeft. Daarover zijn we ook in gesprek met mevrouw Straathof. We kijken ook hoe we dat kunnen ondersteunen. De andere variant komt ook naar u toe in de woonvisie om dan te kijken of u het belangrijk vindt dat de gemeente daar een regierol in heeft. Dat is algemeen het verhaal. Daarmee heb ik ook wel redelijk alles beantwoord. De heer Van der Stad vraagt nog naar de praktische mogelijkheden. Dat is op dit moment nog wel moeilijk in te schatten. Het eerst belangrijke is: zoek eens een locatie. Tot op heden hebben wij nog niet een locatie daarvoor gevonden. Maar als je in het groen huisvesting wil realiseren, dan is het ook belangrijk dat u daar een beeld over hebt. Op het moment dat initiatiefnemers zeggen wel een locatie te zien, dan gaan we dat natuurlijk bekijken. Mevrouw Citterbartova: Begrijp ik het goed dat de wethouder aangeeft dat het college actief meehelpt met zoeken naar de locatie? Dat het college ook meezoekt? Wethouder Arends: Nee, op dit moment is het niet zo dat het college actief mee zoekt. Wij hebben natuurlijk wel een beeld van alle locaties, ook in de hele woningbouwopgave. Er zijn ook allerlei particuliere gronden. Bij de ene variant willen we heel graag faciliteren als initiatiefnemers wat voor ogen hebben. Zij vragen iets anders in dezelfde ontwikkeling en zij hebben daar ook beelden bij in de groenomgeving. Dat is een andere rol. Die andere variant, die betaalbaarheid, wat ook iets kan betekenen voor het snel beschikbaar maken voor jongvolwassenen, dat is een variant die ook in de woonvisie komt. Hiervan denkt het college: hier zouden we meer een regierol kunnen hebben en dan ook daadwerkelijk zoeken naar locaties daarvoor. Dank u wel.

Tweede termijn

Mevrouw Citterbartova, GL: Twee vragen. Dat de woonvisie komt, dat weten we. Ik ben het een beetje kwijt wanneer die komt en wanneer we meer te horen krijgen over wat het college van plan is met de flexwoningen. Een tweede vraag. Volgens mij geeft de wethouder niet aan wat zij dan wel doet voor dit initiatief. We zijn gevraagd daar steun aan te verlenen. Alle fracties zeggen het een prima plan te vinden: wij gaan mee. Heeft het college van ons nog iets nodig? Moeten we bijvoorbeeld een motie aannemen in deze strekking? Of staat het college zo goed in de startblokken?

De heer Meester, L3B: Ik dank mijn collegae raadsleden, commissieleden, voor de brede steun die ze hebben gegeven. Ook voor de steun van het college. Ik sluit me overigens wel aan bij mevrouw Citterbartova, dat er nog wel wat actiever opgetreden zou kunnen worden door het college. Ik wil even ingaan op de opmerking over de vraag of het het hele probleem oplost. Nee, het lost het hele probleem niet op, het lost een klein stukje op. Daarom heb ik ook aangekondigd, dat we met een besprekstuk komen over flexwoningen en wellicht komen we ook nog over andere varianten te spreken. Wij vinden het heel belangrijk dat er iets aan die woningnood wordt gedaan. Alle modaliteiten die daarin mogelijk zijn omarmen wij. Ik wil nog even ingaan op de opmerkingen van de heer Alsemgeest en de heer Kampinga. Dat 'nieuwe woonvorm' is gewoon een citaat. Ik heb ook in de voetnoot aangegeven waar het citaat vandaan komt, dus het is niet een uitspraak van mij. De heer Barendregt, daar deel ik graag de eer mee het onderwerp geagendeerd te hebben. Tenslotte hebben wij gemeen dat we van filosofie houden. Met de heer Kampinga heb ik gemeen, dat we een voorliefde hebben voor economie. Ik moet ook zeggen dat de heer Kampinga zich heeft ingespannen om e.e.a. tot stand te brengen op de nieuwjaarsreceptie. Ik wil nog even ingaan op de opmerking: ook ouderen. Natuurlijk ook ouderen, maar op de tribune zie ik een groot aantal jongvolwassenen. U kent de bekende kreet wel: de jeugd heeft de toekomst. Daarmee zeg ik niets nieuws. Natuurlijk moet het ook mogelijk zijn dat ouderen, die kleiner willen wonen, zoiets doen. Maar in eerste instantie ligt het initiatief bij de jeugd. Ik werd opgevoerd als nestor door F.Z. en daar ben ik dus heel content mee, als nestor, dat de generaties na mij heel actief zijn in deze dingen. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Ik wil in tweede instantie toch nog even de heer Meester bedanken voor het inbrengen van dit besprekstuk. Wat hij ook zegt: het lost het woningprobleem natuurlijk niet op. Maar elke stap die we doen in die richting is wel in de goede richting. Dank u wel.

De heer Kampinga, VVD: Ik was even in de verleiding om over pleistertjes te beginnen, maar ik vind dit gewoon niet alleen een pleister, het is niet een kleine toevoeging aan de woningvoorraad, het is een heel apart gebeuren, waar we het over hebben. Tiny houses, dat heeft een filosofie m.b.t. de manier van leven. Ik vind dat iets anders dan gewoon iets toevoegen. Dank u wel.

Wethouder Arends: Mevrouw Citterbartova stelde twee vragen in haar tweede bijdrage. Wanneer komt die woonvisie? Die komt het derde kwartaal naar u toe, waar dit een onderdeel van is. Zij vroeg ook wat er nodig is vanuit het college. Of vanuit de commissie of raad. Natuurlijk is het u vrij om een motie in te dienen, maar we zijn eigenlijk al heel goed in gesprek met initiatiefnemer. We zijn zelf ook aan het kijken naar goede voorbeelden, zoals in Leiden. Mevrouw Straathof is toen ook mee geweest. Wat u ook schetst: er zijn eigenlijk twee vormen. De ene vorm gaat echt iets doen in het toevoegen van veel woningen, voor spoedzoekers, voor betaalbaarheid en ook voor jongvolwassenen en voor mensen die in woningnood zijn. Dat is waar de gemeente vooral op wil inzetten. Het andere om te faciliteren, een initiatief, als het gaat om de groene variant. Dan kunnen we kijken of we daar planologisch mogelijkheden voor kunnen creëren, de ontsluiting, de omgeving. Zo zien we dat voor ons. Dus de grote inzet daarin gaat met name over de tweede variant, die betaalbare tiny houses, betaalbare flexwoningen. Dat was het.

De voorzitter: Dan sluit ik dit agendapunt en gaan we naar agendapunt 6c.

5.b Afval en scholen

Dit agendapunt wordt behandeld na behandeling van agendapunt 6c.

De heer Alsemgeest, WIJ: De fractie van WIJ en de fractie van D66 hebben het besprekspunt 'afval in scholen' geagendeerd en wel om de volgende redenen. Dat we thuis ons afval in steeds grotere mate scheiden, vinden we, nu we dit al jarenlang doen, een doodgewone zaak. (Ik wacht even tot het rumoer voorbij is.) We voeden onze kinderen hierin op en proberen hen niet alleen op te voeden in het scheiden van afval, maar ook het beperken van afval. Wij allen hier, denk ik, vinden dat de normaalste zaak van de wereld. Ook op school wordt er aandacht aan besteed, aan het scheiden van afval en het verminderen, middels voorlichting van bijvoorbeeld Koos de Vuilnisman. Het simpele Tupperware doosje om je boterham in mee te nemen i.p.v. een plastic zakje, een Dopper i.p.v. een plastic flesje of een pakje en noem maar op. Naar onze mening is dit een goede zaak en draagt het bij aan het bewust omgaan met onze aarde en de grondstoffen. Het schetst onze verbazing dan ook, dat als het gaat om het scheiden van het afval er afgezien van het scheiden van papier, wat door een aantal scholen zelf opgehaald wordt, er niets gedaan wordt aan het scheiden van het GFT en PMD op de scholen. De school is er natuurlijk niet om onze kinderen op te voeden, maar heeft wel een heel belangrijke voorbeeldfunctie. We zouden dan ook graag zien dat de scholen ook het afval gaan scheiden. Het scheiden van afval op scholen is niet eenvoudig. Er moet echt wel wat gebeuren. Het wordt waarschijnlijk ook duurder om het afval gescheiden aan te leveren en af te voeren. Daarnaast hebben we nog de wet- en regelgeving

omtrent de inzameling en verwerking van bedrijfsafval, zoals het huisvuil van onze scholen genoemd wordt. De oplossing om te komen tot meer scheiden van afval op scholen is ons inziens goed te realiseren. Als we de beantwoording van de technische vragen, die we gesteld hebben, goed begrijpen is eigenlijk iedereen, de scholen, Renewi, de gemeente, iedereen is van goede wil. Alle partijen willen meewerken, de één om het afval te scheiden, de ander om het gescheiden in te nemen en te verwerken, en de laatste is bereid om te faciliteren. Alleen de wetgeving werkt hier nog niet helemaal mee omtrent het faciliteren door de gemeente, want de gemeente mag zich, volgens de mededingingswet, niet mengen in de inzameling en verwerking van bedrijfsafval. Behalve als de gemeenteraad besluit dat inzameling van grondstoffen op scholen plaats vindt in het algemeen belang, dat bedoeld is art.25h.6 van de mededingingswet. Dan kan de gemeente hierin wel faciliteren. Dan de vraag aan u als fracties: vindt u dat de gemeente die faciliterende rol mag opnemen en stimuleren voor het scheiden van afval op scholen? En zo ja, waar kan de rol van de gemeente uit bestaan? Hoe kijken de fracties aan tegen de algemeen belang verklaring? Ik hoor jullie graag. Dank u wel.

De heer Muis, D66: Heel kort. Ja, inderdaad, zoals jullie allemaal hebben kunnen lezen heeft het college al gesproken met de scholen en met Renewi over afvalscheiding. N.a.v. de antwoorden op de vragen blijkt dat de scholen heel graag ondersteund willen worden en dat het college er graag mee aan de slag gaat. Als de raad uitspreekt dat ze dat wil, dan kan de gemeente faciliteren bij het scheiden van afval. Wat D66 betreft is het zeker in het algemeen belang en bij uitstek iets wat in gezamenlijkheid met scholen, leerkrachten en leerlingen uitgewerkt kan worden. Dank u wel. De heer Blonk: Even voor mijn helderheid en dat geldt voor beide fracties van WIJ en D66: wat verstaan jullie precies onder faciliteren? Kunnen jullie dat expliciet aangeven? De heer Alsemgeest: Onder faciliteren verstaan wij ten eerste nog meer educatief bezig zijn met de kinderen over hoe en wat met dat afval. Wat we ook zeggen: het wordt er niet goedkoper op. Misschien zouden we kunnen faciliteren in de kosten daarvan naar de scholen toe.

De heer Van der Stelt, CDA: Dank aan de heer Blonk, want ik had dezelfde vraag. Allemaal leuk, faciliteren, dat klinkt dan heel sympathiek, maar waar hebben we het dan over? Nu komt de aap uit de mouw: u wil een financiële bijdrage daaraan leveren. Ook dat vind ik sympathiek, maar dat roept wel de vraag op: waar houdt het op? En de vraag die daaraan vooraf gaat: welke verantwoordelijkheid heeft de gemeente, welke verantwoordelijkheid kun je nemen, juridisch? Ik vind dat dit primair een verantwoordelijkheid is van de scholen. Het gaat over de interne bedrijfsvoering. Los van wat je daar allemaal van vindt, dat het voorbeeldgedrag aan de dag zou kunnen leggen, vind ik dat primair een verantwoordelijkheid van de scholen. Wat nu als er sportverenigingen aan de bel trekken? Wat als verzorgingstehuizen aan de bel trekken? Iedere private instelling binnen de gemeentegrens die zegt: ik zou het wel willen, maar het is me te duur, help me alstublieft, gemeente. Hoe sympathiek ook: ik vind het geen rol en verantwoordelijkheid. We komen daarmee echt op een hellend vlak.

De heer Machielse, VVD: Ik wil eigenlijk even beginnen met de fracties van WIJ en D66 te bedanken voor het agenderen hiervan. Ik moet heel eerlijk bekennen dat ik niet zo scherp op de radar had, dat bij scholen mogelijk een bottleneck zit in het scheiden van hun bedrijfsafval. Eerder hebben wij geroemd welke inspanning het college doet om juist te zorgen voor afvaleducatie op scholen. Daarbij was het mij niet helemaal scherp dat scholen zelf ook nog wat daaraan moeten gaan doen. Ik had eigenlijk twee vragen over het voorstel, namelijk wat verdere verduidelijking van de indieners en twee nieuwe vragen. Op zich, het principe vind ik heel sympathiek. Waarom? Scholen hebben hun bedrijfsafval, maar scholen zijn wel de plek waar we beginnen met burgerschapseducatie, met afvaleducatie en waar we de volgende generatie mee geven welke waarde wij belangrijk vinden voor de samenleving. De bottleneck, als scholen niet zelfstandig hun afval goed kunnen scheiden om bedrijfseconomische of technische redenen, moeten we wel kijken, vind ik, hoe we dat weg kunnen nemen. Dan wil ik gelijk bij de heer Van der Stelt terug komen: tegen welke kosten dan? Dan kom ik op mijn eerste vraag aan de wethouder. Op dit moment hebben wij onze afvalverordening en afvaltarieven voor éénpersoons- en meerpersoonshuishoudens. Ik stel mij zo voor, dat we nu een derde tarief gaan krijgen voor scholen, ook enigszins gebaseerd op de hoeveelheid afval die zij dan genereren en wat het ons werkelijk kost aan verwerking; het is immers een gesloten systeem, de afvalstoffenheffing. Het mag wat ons betreft niet zo zijn, ik zie dat de heer Blonk mij wil interrumpen. De heer Blonk: Ja, dat klopt. De voorzitter: Ik word door de heer Blonk altijd terug gefloten en nu moet ik visionair zijn om te bedenken dat hij wil interrumpen. Maar goed, ik ben coulant, u kent mij, ga uw gang. De heer Blonk: Nu brengt de heer Machielse een nieuwe wending in het verhaal, dat is de afvalstoffenheffing. Bij mijn weten is die afvalstoffenheffing voor de inwoners van Lansingerland. Dat is wettelijk geregeld en dat is niet voor bedrijven. Die koppeling van inwoners, de afvalstoffenheffing en bedrijven, dus ook scholen, die gaat niet op. Ik moet dat even duidelijk maken. De heer Machielse: Fijn, uw verduidelijking, vandaar dat ik bezig was met mijn vraag. Ik zie het daarom juist niet voor me hoe je die twee kan samenvoegen. Ik ben daar op zoek naar informatie van de wethouder. Wij hebben op dit moment die afvalstoffenheffing ingericht voor onze inwoners. Als je in die routes van onze afvalverwerkers op wil nemen, dat ze bij

scholen afval ophalen, dan zijn wij van mening, dat zij daar zelf de kosten van moeten dragen. Als dat efficiënter is dan het zelf laten contracteren, omdat ze maar kleine afvalstromen hebben van gescheiden afval, dan is dat hoe we de faciliterende rol van de gemeente mogelijk zien, maar alleen als die kosten ook terecht komen bij die school. Het lijkt ons niet de bedoeling dat de afvalstoffenheffing voor inwoners straks 1% omhoog gaat in de hele gemeente, omdat wij gratis het afval van scholen aan het ophalen zijn, hoe positief ik de insteek ook vind. Die verduidelijking wil ik van de wethouder graag hebben. Of van initiatiefnemers, als zij hier antwoord op hebben. Want ik lees ook in de beantwoording van de vragen van indieners, dat het college bereid is om op korte termijn met een voorstel te komen, dus ik ga er zomaar van uit, dat er al ideeën over zijn. Mijn tweede vraag is dan ook: als scholen mee gaan doen in de routes en het afvalbeleid, dat wij voeren voor onze inwoners, krijgen zij dan ook een uitnodiging om mee te doen aan de raadpleging voor het te kiezen afvalbeleid? Ik stel me zomaar voor dat scholen ook wat minder fan zullen zijn van Diftar of een andere vorm van afvaltarieven differentiëren. Dan moeten zij ook in staat worden gesteld om deel te nemen aan die peiling. De heer Duk: Wat voor weging wilt u dan mee geven aan die paar scholen? De heer Machielse: Dat ligt aan de uitkomst. Nee, meneer Duk, ik heb hier niet over nagedacht. Ik zie twee risico's. Eén is het kostenaspect en daarom vraag ik aan de wethouder hoe dat geborgd kan worden. En het andere aspect is het beleidsmatige aspect. Wij voeren afvalbeleid voor onze inwoners, dat is onze taakstelling, onze plicht en onze verantwoordelijkheid. Als daar een vermenging in gaat komen, omdat wij vanuit het algemeen belang dat ook gaan doen voor scholen, dan wil ik er helder over zijn welke impact dat heeft op de verplichting die wij hebben naar onze inwoners toe. Dat wil ik scheiden in deze discussie. De heer Muis, D66: Het zijn natuurlijk geen commerciële bedrijven. Het zijn scholen, daar zitten ook onze inwoners. Ze mogen nog wel niet stemmen, maar het zijn wel onze inwoners. En je wil dat ook daar al jong het besef ontstaat, dat je afval scheidt en dat je dat niet op de ene plek in de ene bak kan gooien en als je thuis bent, dat je het dan allemaal moet scheiden. Het is heel onlogisch om het te beschouwen als een commercieel bedrijf. Het zijn gewoon inwoners, wat kleinere inwoners, maar volgens mij maakt dat niet uit. De heer Machielse: Ik wil eigenlijk mijn betoog gaan afronden, want ik heb al genoemd hoe belangrijk ik het vind om ook te gaan wat we prediken op scholen. Als we daar afvaleducatie geven, dan moet afval ook gescheiden worden op scholen. Als we daarin kunnen ondersteunen, dan wil ik helder hebben welk effect dat heeft op onze verplichting. Scholen zijn in die zin wel bedrijven, meneer Muis, want ze hebben bedrijfsmatig afval vanwege de exploitatie van hun activiteiten. Dat is wezenlijk anders dan huisvuil, wat je hebt ter onderhoud van je eigen leven en dat van je gezinsleden. Het zijn inwoners, dat klopt, maar het afval komt niet vanuit het feit dat zij luiers hebben. Het afval komt vanuit het feit dat er toetsen zijn gemaakt, die moeten worden vernietigd. Dat is een ander type activiteit. Ik ben benieuwd naar de reactie van het college, dank u wel.

De heer Blonk, L3B: Het werd mij duidelijk bij mijn interruptie dat de faciliterende rol van de gemeente educatief is en de kosten. De rol van de gemeente t.a.v. het educatieve deel: ik denk dat de overheid zich niet in de educatierol van scholen moet gaan begeven. Over die kosten zal ik straks ingaan. Nog een opmerking t.a.v. de heer Machielse over het compenseren van de kosten, stel dat de gemeente dat gaat doen, het compenseren via de afvalstoffenheffing, dat is natuurlijk onzin, dat is helemaal niet mogelijk. Als je het wil compenseren, moet de OZB omhoog. Ik denk niet dat u dat wil. De heer Machielse: Voordat deze discussie ontardt in een OZB verhoging. Ter verduidelijking, meneer Blonk: ik noemde in mijn bijdrage juist dat ik de kosten separaat wil, omdat ik geen vermenging wil met onze taakstelling naar inwoners toe. Mijn vraag is nu: heeft u dat ook zo begrepen? De heer Blonk: Nee, maar nu wel. In feite ligt nu van WIJ en D66 de vraag voor: wil de gemeente Lansingerland de extra kosten op zich nemen van dat scheiden op scholen? De heer Muis: Volgens mij ligt deze vraag helemaal niet voor. Het gaat erom: willen wij faciliteren bij het ophalen van herbruikbare grondstoffen? Over die kosten en hoe we die kosten gaan verdelen en wat de school gaat doen en wat de gemeente gaat doen, dat staat hier nog helemaal niet in. Dat is een voorbarige conclusie. De heer Blonk: Daarom heb ik die interruptie gedaan, die vraag gesteld. De basis van mijn betoog is die interruptie. Wat is faciliterend? Het was glashelder: de kosten spelen daarin mee. En daarom ga ik daarop in verder. Die schoolkoepels krijgen van de rijksoverheid natuurlijk een bekostiging voor het totaal, daar zitten o.a. dit soort elementen in. Ik begrijp best dat het duurder is voor scholen, omdat de schaalgrootte te klein is voor een goed contract, dat kan ik me best voorstellen. Maar ik denk dat de scholen dan toch bij de rijksoverheid aan de bel moeten trekken. Ik kan me heel goed voorstellen dat D66-minister Stientje van Veldhoven, de milieuminister, zegt: nou jongens, ik wil de rijksportemonnee wel trekken. Ik denk dat u daar heen moet gaan, om dat te doen. In die zin denk ik, meneer Van der Stelt gaf het ook al aan: gelijke monniken, gelijke kappen. Hoe gaan we om met sportverenigingen, met de bibliotheek, cultuurcentra, huisartsen, Franciscus, verzorgingshuizen, noem maar op, ik zal er ongetwijfeld een paar vergeten. Allemaal organisaties die in het kader van afvalinzameling gezien worden als bedrijven, maar die wel een belangrijke maatschappelijke taak in onze gemeenschap hebben. In die zin denk ik dat wij het moeten faciliteren, want het zijn onze scholen, maar niet faciliteren in die zin dat wij de extra kosten daarvan op ons nemen. Ik denk dat dat niet goed is. Daar is mijn fractie ook niet voor. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Je moet het voor je zien: Koos de Vuilnisman komt de klas binnen en zit vol enthousiasme te vertellen over afval scheiden. De beste man is de klas nog niet uit of de meester gooit alles bij elkaar in één prullenbak. Weg verhaal van meneer Koos de Vuilnisman. Het voelt als: we geven rekenles, maar ondertussen kan die beste meester zelf helemaal niet rekenen. Dat zou de geachte heer Kampinga toch ook moeten aanspreken. Dat voelt inderdaad een beetje krom. Daar zijn wij het als raad volgens mij met elkaar over eens. Als je educatie geeft waarin het scheiden van afval heel belangrijk is, dan moet je dat als school ook kunnen uitdragen en ook kunnen doen. De heer Van der Stelt: Vindt u dat niet primair een verantwoordelijkheid van de scholen zelf? De heer Markus: Dat vind ik zeker primair een taak van de scholen zelf, alleen op dit moment is het voor hun onmogelijk om het afval zelf gescheiden in te zamelen. Een aanpassing van regelgeving zou mogelijk zijn. De heer Van der Stelt: Het is gelukkig voor u geen D66 minister, maar een CU minister, die daar over gaat. Dus een telefoontje naar Den Haag voor wat extra geld, dat zou misschien kunnen helpen. De heer Markus: U focust nu alleen op het geld. Op dit moment is het niet mogelijk om voor een afvalinzameling te kiezen, die het afval gescheiden ophaalt en dat gaan we nu met aanpassing van de regelgeving mogelijk maken. Als ik de beantwoording van de vragen goed heb gelezen, ziet de wethouder dat ook zitten en wil hij op korte termijn met een voorstel komen, waarin het mogelijk wordt gemaakt voor scholen om hun afval gescheiden in te zamelen. Het hele kostenaspect wil ik hier helemaal niet in betrekken, dat is volgens mij ook helemaal niet de discussie hier, want scholen hebben gewoon bedrijfsmatige kosten, waar afval een onderdeel van is. Het is logisch dat die scholen dat gewoon zelf betalen. Wat hier gevraagd wordt is: willen we het mogelijk maken voor scholen om hun afval gescheiden in te kunnen zamelen, zonder dat er over kosten gesproken wordt.

De heer Duk, GL: De jeugd heeft de toekomst. Of: jong geleerd is oud gedaan. Met die gedachte schreef onze fractie in 2016 een motie, die er bij het college op aandrong gescheiden afval inzameling bij maatschappelijk vastgoed en dan vooral scholen mogelijk te maken. Deze motie hebben we uiteindelijk niet ingediend. Het nieuwe afvalbeleid was namelijk ook toen al in aantocht en er werd geadviseerd het hierin mee te nemen. GL is dan ook blij met dit agendapunt. Scholen zouden zich moeten richten op het opleiden van jongeren en niet op het afsluiten van contracten met afvalverwerkers. Een onderdeel van die opleiding zou in onze ogen ook moeten zijn gericht op de circulaire economie, die wij als raad als toekomst zien. Door nu op scholen afval te scheiden, leren we de jeugd dit niet alleen daar maar ook in de toekomst te doen. Bovendien nemen ze dit mogelijk ook mee na hun school. Voor ons is een algemeen belang verklaring dus zeer zeker op zijn plaats. Of hiermee kosten moeten worden gedragen door de gemeente of niet is aan de raad. Of de scholen gebruik willen maken van de facilitering is aan het bestuur van de scholen. Mijn vermoeden is dat het e.e.a. budgettair neutraal kan zijn. Ik vraag dan ook aan de wethouder: klopt dit? Er werden vragen gesteld over de wettelijke mogelijkheden. Hierover zou ik willen zeggen: een aantal van onze omringende gemeenten, zoals Zoetermeer, ondersteunt scholen en de gebruikers van haar vastgoed al in het scheiden van afval. Dit zou, wat GL betreft, ook door Lansingerland moeten worden gedaan. Een mooi moment daarvoor is in onze ogen het nieuwe afvalbeleid, maar wanneer dit eerder kan, zijn wij uiteraard hier voorstander van. Dank u wel.

De heer Xhemaili, PvdA: Afvalbeleid, afval scheiden. De PvdA vindt het een positieve ontwikkeling in de samenleving en wat de PvdA betreft valt inzameling van hernieuwbare grondstoffen bij scholen onder het algemeen belang. Daar kunnen we ons in vinden. Als ik het goed begrepen heb uit de beantwoording van de technische vragen, wil het college hieromtrent blijkbaar zelf al actie ondernemen. Het college oriënteert zich met Renewi overheidsdiensten m.b.t. de mogelijkheid om scholen te faciliteren bij het ophalen van herbruikbare grondstoffen. Daartoe moet de gemeente aanvullende prijsafspraken maken met Renewi. Renewi wil daaraan ook graag meedenken, dat is een positief uitgangspunt. Volgens mij heb ik hier zojuist een discussie gehoord over de kosten, die ermee gemoeid zijn, maar dat is niet wat hier gevraagd wordt en uit de technische beantwoording begrijp, omdat de gemeente al in gesprek is met Renewi om daarin te faciliteren. De gemeente kan dus een faciliterende rol hebben bij het scheiden van afval bij scholen. Echter, zoals als uit de technische vragen blijkt, heeft de gemeente de plicht om alleen huishoudelijk afval in te zamelen en valt afval van scholen daarbuiten en dit wordt als bedrijfsafval gezien. Dus dit is een uitdaging. Daarnaast is het een uitdaging om scholen ook het interne proces te laten veranderen. De PvdA vindt het een goed idee dat de gemeente de scholen daarin wil adviseren, hoe zij de interne processen zodanig kunnen aanpassen, waardoor zij wel gefaciliteerd kunnen worden om gescheiden afval in te zamelen, al dan niet met behulp van de gemeente. Indien het college op termijn met een raadsvoorstel komt, ziet de PvdA fractie deze graag tegemoet. De heer Machielse: Ik merk dat de heer Xhemaili aan het afronden is. U ging heel snel voorbij aan het kostenaspect. Ik wilde u vragen, om u beter te begrijpen: als initiatiefnemers onder faciliteren in theorie wel zouden verstaan dat die kosten deels of geheel worden gedragen door de gemeente, wat vindt de PvdA daar dan van? Vindt u dat die kosten horen bij de school en hun bedrijfsvoering, binnen hun transparantie over de kosten van het hebben van een school. Of vindt u dat de gemeente daar een rol in moet spelen? De heer Xhemaili:

Heldere vraag. In eerste instantie hoort dat bij de bedrijfsvoering van een school. Maar als de gemeente met behulp van Renewi kan faciliteren om de kosten te drukken dan wel minder te laten zijn, is dat een goed uitgangspunt, denk ik. De heer Alsemgeest: Ik had best wel wat discussie over dit punt verwacht, maar eigenlijk niet deze. Het gaat eigenlijk alleen nog maar over geld. Enerzijds is dat wel een beetje logisch natuurlijk, want we hebben het hier niet voor het weggeven. Maar als we het hebben over opvoeding van onze kinderen, over hoe we omgaan met ons huisvuil, met onze leefomgeving, noem maar op, dan zou je denken: daar kunnen we het met zijn allen over eens zijn, dat het iets meer mag kosten. We hebben het niet over alle kosten, want de scholen hebben nu ook al kosten. Mevrouw Verhoef: Ik vraag me af of dit nu een interruptie is. De voorzitter: Dit is in feite een aanvulling en dat is niet de bedoeling. De heer Alsemgeest: Dan wacht ik even tot de tweede termijn. De heer Machielse: Ik had net een goede discussie met de heer Xhemaili. Indien het zo zou zijn dat wij middels onze contracten met Renewi het voordeliger of het überhaupt aan kunnen bieden voor scholen, dan kan het ook nog gewoon zijn, dat we als gemeente een factuur sturen aan die school en dat de kosten alsnog binnen de school vallen. De heer Xhemaili: Dat kan. De heer Machielse: Wat vindt u daar dan van? U zegt er twee dingen over. Misschien is het goedkoper voor het geheel als wij als overheid daar een rol in nemen, maar dat zegt nog niets over waar de kosten vallen, wat mij betreft. De heer Xhemaili: De kosten kunnen in dit geval bij de school vallen.

Wethouder Fortuyn: Goedenavond dames en heren, kunt u mij ook even horen om half twaalf zo'n beetje. We hebben hier een besprekstuk, een initiatief van D66 en WIJ. We hebben die technische beantwoording. Ik denk niet dat u een technische vraag zo uitgebreid beantwoord heeft gezien de afgelopen jaren. Dat geeft natuurlijk al een signaal, dat wij als gemeente en ook vanuit de vakgroep afvalstoffenheffing al regelmatig benaderd zijn door scholen of dit niet op een andere manier kan. Er zitten inderdaad twee kanten aan, dat is het mooie van dit gesprek. Dat is de educatieve kant. Het is natuurlijk te gek voor woorden: je gaat je leerlingen opvoeden om afval te scheiden om vervolgens alles in de bak te gooien. Dat is feitelijk de spagaat, waarin je zit. Daar zaten wij dus ook mee, maar we zien ook wel dat de scholen worstelen, want het is bedrijfsafval. Dit gemeentehuis ook, het is gewoon ordinair bedrijfsafval. Daar kunnen we niets aan doen, zo is de wet geregeld. Dat betekent ook, in antwoord op de tarifiering naar u, meneer Machielse: die bekostiging kunnen we niet meenemen in het huishoudelijk afval, want er zitten veel meer elementen in, denk ook aan het ABS, wat ook in de afvalstoffenheffing zit. We moeten het wel clean houden. Wat we wel zouden kunnen doen, is inderdaad apart een losse tarifiering hanteren. Wat we voorstellen. Als we voorstellen dat jullie, en nu komt het belangrijke onderdeel, het algemeen belang zouden in willen zetten, moeten we met elkaar goed uitzoeken, ook wij als gemeente, hoever die strekt. Er werd zojuist al gezegd: wat gaan we met verenigingen doen? Scholen is één, maar we hebben ook voetbalverenigingen en andere soorten verenigingen. Waar leg je de grens? We zullen wel wat meer onderzoek moeten doen, maar we hebben aangegeven, dat we dat op willen pakken, dat we gewoon wat onderzoek willen doen. We kunnen ons ook eerst op een pilot baseren, waardoor we niet al te groot risico nemen t.a.v. het algemeen belang. In de stukken stond namelijk ook, dat het na drie jaar echt geëvalueerd moet worden, want er kan beroep op ingesteld worden, want we bewegen ons deels in een commerciële markt. Dus het is voor ons ook een beetje een zoektocht om hier uit te komen met elkaar. Maar in principe willen wij wel zeggen: laten we kijken om dit verder te kunnen brengen en met u in gesprek te komen om te kijken of we dit kunnen doen. Ik denk dat het uitgangspunt zal moeten zijn, dat het minimaal budgetneutraal zal moeten zijn. De heer Markus: Betekent dit, die laatste zin in de uitgebreide beantwoording, wat een grote uitzondering is op alle andere beantwoordingen schijnbaar, dat u met een raadsvoorstel komt? Gaat u met het raadsvoorstel komen? Ja of nee? Wethouder Fortuyn: We willen wel die richting gaan uitwerken, ja, dat klopt. Ja. De voorzitter: Ik heb een duidelijk ja gehoord.

Tweede termijn

De heer Alsemgeest, WIJ: Ik vind het in ieder geval fijn dat de wethouder uitspreekt dat hij toch echt ja zegt op een voorstel, dat hij wil gaan brengen. Ik zou aan de andere fracties willen zeggen: we hebben misschien honderd redenen om ertegen te zijn en misschien zouden we moeten zoeken naar die paar redenen die ons ervoor brengen. Dat heeft met een toekomst te maken van onze kinderen, een stukje opvoeding, hoe we om moeten gaan met dit soort zaken. Dat is niet alleen met afval, want er zijn meer zaken waarin we onze kinderen moeten opvoeden en waar dat soms weleens een duwtje nodig heeft. Ik denk dat dat hier op scholen de bedoeling is, dat we dat duwtje even geven.

De heer Muis, D66: Heel kort. Volgens mij zijn er 100 redenen om het wel te doen en slechts enkele om het niet te doen. De wethouder hebben we ook goed gehoord. Een pilot zou natuurlijk ook kunnen. De laatste vraag van de beantwoording is: wij kunnen op korte termijn een raadsvoorstel aanbieden. Ik zou zeggen: geef het college ook hier de ruimte om dat te doen met de toevoeging: we proberen dit natuurlijk budgetneutraal te doen. Daar kan toch niemand tegen zijn? Dank u wel.

De heer Van der Stelt, CDA: Wat mij betreft is het niet zo simpel van: ben je voor of ben je tegen, vind je het wel of niet een goed idee? Volgens mij vinden we allemaal dat het hartstikke goed is dat er afval wordt gescheiden en dat iedere verantwoordelijke organisatie daarin ook zijn verantwoordelijkheid neemt. Als we dat op één of andere manier kunnen faciliteren, de gemeente doet dat al, heeft dat al veel gedaan, dan is dat op zichzelf prima. Maar wij vinden dat de gemeente niet een extra verantwoordelijkheid op de hals hoeft te halen, want die verantwoordelijkheid zou je dan ook moeten nemen t.a.v. andere organisaties. Dat kan je natuurlijk wel verkennen en uitzoeken, maar wat ons betreft hoeft dat niet. Organisaties, zeker in het maatschappelijk domein, hebben als geen ander ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid in deze. Als het een centenkwestie is, moet dat ook onder ogen worden gezien, primair door die organisaties. Wat ons betreft hoeft hier geen extra ambtelijke capaciteit in gestoken te worden, hoeft het niet verder uitgezocht te worden. Dat kunnen we beter besteden aan het afvalbeleid, dat we zelf nog verder op poten moeten zetten.

De voorzitter: U staat in het rood, wat gaan we daaraan doen? De heer Machielse, VVD: Ik ga het heel kort houden. De voorzitter: Dat lijkt mij ook. De heer Machielse: Ik zal niet zeggen wat ik verder nog had willen zeggen als oplossing daarvoor. Wat ons betreft prima als het college oriënterend met een voorstel komt. Wel met de notities van de wethouder in mijn geheugen gegrift, dat het voor de gemeente budgetneutraal gaat zijn. Wat ons betreft niet alleen proberen, maar ook daarin slagen. En dat wij het algemeen belang zo klein mogelijk houden hierin. We hebben het nadrukkelijk gehad over de tegenstelling in educatie geven op scholen maar niet het goede voorbeeld geven. Wat ons betreft houdt daar dan ook de vergelijking op, maar we zien het tegemoet.

De heer Markus, CU: Mooi dat de wethouder met een voorstel komt. Het is heel fijn als D66 de lead aan de wethouder geeft om met een voorstel te komen. Dat is op zich al een reden om voor te zijn. Dank u wel.

De heer Blonk, L3B: De wethouder geeft aan, dat hij met een raadsvoorstel wil komen. Wat mijn fractie betreft, zou dat kunnen onder de voorwaarde dat hij de capaciteit daarvoor heeft. Er ligt nu een zware capaciteit op het hele afvaldossier. Als dit erbij zou kunnen, prima, maar ik dat het niet ten koste gaat van de ambtelijke capaciteit t.a.v. het afvaldossier. De heer Muis gaf aan: proberen budget neutraal. Nee, de voorwaarde is dat het gewoon budget neutraal moet zijn, van mijn fractie. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Ik hoor bij de andere fracties eigenlijk steun voor de faciliterende rol van de gemeente, dus voor een algemeen belang. Dat er nog een gesprek moet worden gevoerd over de kosten, geeft deze commissie als kader daarvoor mee. Ik zie het voorstel van de wethouder graag tegemoet. De heer Blonk: U heeft mij verkeerd begrepen. Ik ga geen discussie aan over de kosten. De kosten moeten budget neutraal zijn. Dus voor de gemeente geen kosten. Voor ons staat dat niet ter discussie. De heer Duk: Dat een partij dat vindt, betekent nog niet dat de hele commissie dat vindt. Ik zie in ieder geval graag de voorstellen van de wethouder hiervoor tegemoet. Ik wil graag meegeven, dat u kunt overgaan tot gezamenlijk inkopen of iets dergelijks.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik wil de wethouder bedanken voor de kraakheldere antwoorden. Een goede beantwoording van de technische vragen. Wij zien graag een voorstel tegemoet.

Wethouder Fortuyn: We gaan met de opmerkingen aan de slag. De voorzitter: Ik hoop dat u ons gaat verrassen. Dank u wel. Dat brengt ons bij het volgende agendapunt: 6a, plan van aanpak raadpleging inwoners nieuw afvalbeleid.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.c (Woningbouw)ontwikkeling Bleiswijk

Dit agendapunt wordt behandeld na agendapunt 5a.

De heer Van Harn, CDA: Het is deze week precies een jaar geleden dat het CDA een bespreekpunt 'het bouwen van woningen in de woonkern Bleiswijk' heeft ingebracht in deze commissie. Toen al was duidelijk dat er een groot tekort was aan starterswoningen en woningen voor senioren. Tijdens die bijeenkomst heeft de wethouder een onderzoek naar de woonbehoefte in Bleiswijk aangekondigd. Nu is het zover. De woonbehoefte in Bleiswijk is nu in kaart gebracht en dat is een goede zaak. Wat blijkt? Er is een groot tekort aan starterswoningen en een tekort aan appartementen voor senioren die kleiner willen gaan wonen. Tot zover geen nieuws. Uit het onderzoek komt naar voren dat de locatie tussen de Korenmolenweg en de Lange Vaart goed is voor circa 200 woningen. En dat op de locatie tussen de Lijsterlaan en de Merenweg circa 600 woningen gebouwd kunnen worden. Ouderen in mijn directe

omgeving zouden graag zien dat langs de Lijsterlaan gebouwd gaat worden voor senioren. Zij zien dit als een ideale locatie nabij het centrum van Bleiswijk. Een vraag aan het college: hoe denkt het college daar over? Met betrekking tot inbrei in de dorpskern Bleiswijk: een jaar geleden sprak de wethouder over circa 70 woningen, die gebouwd gingen worden in het centrum van Bleiswijk. We horen of zien daar weinig over. Kan de wethouder aangeven wat de potentiële kans is van deze 70 genoemde woningen? Kan zij aangeven wat de huidige stand van zaken is? Terug naar het onderzoek. Wat wel als een verrassing uit het onderzoek naar voren komt, zijn alle nog verder uit te voeren onderzoeken. Zij lijken te gaan bepalen dat nieuwbouw in Bleiswijk nog even op zich laat wachten. Dat blijkt ook al een beetje uit de titel van dit raadsvoorstel, waar woningbouw tussen haakjes is gezet. Dan komt de nadruk te liggen op 'ontwikkeling Bleiswijk'. Voor beide locaties, Lange Vaart en Merenweg, geldt, zo staat te lezen, dat er niet zomaar gebouwd kan worden. De aandachtspunten voor zowel de Merenweg als Lange Vaart zijn complex en vragen om nader onderzoek en studie. Verder lezen we: nader onderzoek is noodzakelijk om te kunnen bepalen welke van de twee potentiële ontwikkellocaties als eerste in ontwikkeling gebracht worden. En verder: er moet ook onderzoek gedaan worden naar een nader te bepalen instroom voor jonge gezinnen. Het houdt niet op, want over de Merenweglocatie staat er: dat is een specifieke locatie en die heeft overstijgende aandachtspunten, die verder uitgezocht moeten worden. Dus het woord 'onderzoek' is wel een grote conclusie van dit woonbehoefteonderzoek. Verder wordt ook gezegd dat de beleidsterreinen, dat kwam ook vanavond al voorbij, zoals sport, onderwijs en duurzaamheid opgenomen zullen moeten worden om te kijken hoe en waar gebouwd gaat worden. Als klap op de vuurpijl: het is niet wenselijk om vooruitlopend op een integraal ontwikkelperspectief delen van een locatie in ontwikkeling te brengen. Hier lezen we dus: voorlopig wordt er niet gebouwd, totdat alles is onderzocht. Daarom de volgende vraag aan de wethouder. Kunt u ons meenemen op het tijdspad van al deze aangekondigde studies, die tot ontwikkeling moeten leiden van nieuwbouw in Bleiswijk? Hoeveel tijd gaan deze studies in beslag nemen? Wanneer mogen we de resultaten verwachten? Gaan we ook hier vaart in brengen? Geen woorden, maar daden. In ons STEK rapport, dat we ook aangeboden kregen, staat dat meer programmeren in Bleiswijk betekent dat er gecompenseerd moet worden met Bergschenhoek en Berkel en Rodenrijs. Waarom dat is, is mij niet bekend, maar misschien dat de wethouder dat kan toelichten. De voorzitter: Naarmate de avond vordert, komen er steeds meer schermfuncties terug. U ziet dat u nog 34 seconden heeft, ook voor de tweede termijn, dus ik wil u vragen om af te ronden. De heer Van Harn: Ik ga afronden, ja. Als woningen gebouwd worden, zou dat ten koste gaan van Bergschenhoek en Berkel en Rodenrijs. Vraag aan de wethouder of zij dat kan toelichten. Toch doen wij een suggestie, die kwam vanavond ook al voorbij: bouw de woningen die nu voorzien zijn in de Driehoek Noordpolder in Bleiswijk. Daarmee komt u tegemoet aan de bezwaren van de inwoners uit de Edelsteenbuurt en blijft een schaars stuk groen in Lansingerland behouden. Dit komt ook overeen met wat uit de burgerpeiling naar voren kwam, dat we groen moeten koesteren. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Wij kunnen ons voor een heel groot gedeelte prima vinden in het voorstel dat hier ligt. Wel moeten we een klein beetje aanhaken bij de heer Van Harn. Hoe lang gaat het allemaal duren? Al die onderzoeken en dergelijke? Als ik het onderzoek zie, dat in de bijlage zat, denk ik: dat had ik bijna zelf kunnen bedenken. Zo moeilijk is het echt niet. Wat mij verder nog opviel, is dat er wel heel erg gesproken wordt, in het voorstel, het lijkt een beetje op: Bleiswijk voor de Bleiswijkers. Dat kan ik aan de ene kant wel begrijpen, aan de andere kant niet, want we zijn met drie kernen één gemeente. Ik denk dat het belangrijk is dat we dan ook voor die anderen aan het bouwen zijn, niet alleen voor de mensen uit Bleiswijk. We hebben voldoende aanvraag binnen onze gemeente, ook vanuit Berkel en Rodenrijs en vanuit Bergschenhoek, dus ik zou zeggen: bouwen, bouwen, bouwen. Als laatste had ik nog een heel klein voorstelletje, aanhakend op de heer Van Harn: misschien moeten we de drie onderdelen van vanavond eens in een hoge hoed gooien: de tiny houses, de Driehoek Noordpolder en Bleiswijk, dan een beetje schudden en dan hebben we heel snel woningbouw in Bleiswijk, we hebben tiny houses in de Noordpolder, noem maar op. Dan blijft het voor iedereen wel leuk. De voorzitter: U denkt dat mensen in een tiny house op de fiets gaan? Dan is het ontsluitingsprobleem opgelost. Ik zou er toch niet één, twee, drie van uit gaan.

De heer Van As, VVD: Ik hoor een beetje een mineur, ik heb dat niet. Ik ben zelf geboren en getogen in Bleiswijk. Toen ik nog jongvolwassen was, al even geleden, was ik zelf ook op zoek naar een woning en dat was toen heel erg moeilijk. Ik vind het fantastisch dat er nu een onderzoek ligt, waarmee we verder kunnen. Het is belangrijk om daar meters mee te maken. Ik lees in het raadsvoorstel dat er een woningbouwprogrammering wordt gemaakt en dat dat er binnen een half jaar moet liggen. Tegelijk, ik vind het belangrijk dat er goed onderzoek wordt gedaan naar alle randvoorwaarden, eigenlijk die integrale aanpak die vanavond al een paar keer benoemd is. Daar mag en moet ook best wat tijd voor genomen worden. In die zin, zie ik het iets rooskleuriger. Complimenten aan het college, dat er een onderzoek ligt. Het is een goed onderzoek, mooi onderzoek, duidelijk. Voor een deel zijn het conclusies, die we hadden voorzien. Hoe mooi is dat? Dat wat wij hadden voorzien ook bewaarheid wordt en dat we daarmee aan de slag kunnen. Wat de VVD betreft is het de juiste richting met de juiste argumenten, dus

we zien uit naar de woningbouwprogrammering. Eén van de aanbevelingen in het rapport, waar we nog wel de aandacht op vestigen, is de adaptieve planvorming. Plannen veranderen, economie verandert, het tij verandert. Het is goed om daar rekening mee te houden in de toezeggingen die naar ontwikkelaars worden gedaan, anterieure overeenkomsten die worden afgesloten, om daar mogelijk iets in te bouwen om bij te stellen op basis van de situatie, die zich dan kan voordoen. Dat zou ik het college graag mee willen geven. Het is vooral: aan de slag, bouwen voor Bleiswijk. Dank u wel.

De heer Van der Stad, D66: Op de gestelde onderzoeksvragen, waar hebben Bleiswijkers behoefte aan en welke kwalitatieve behoeften hebben diverse doelgroepen in Bleiswijk, hebben we goede antwoorden gekregen. Maar wat kunnen we verder met de uitkomsten van het onderzoek? Er komen allerlei verschillende logistieke bedrijven in of aan de rand van Bleiswijk, die duizenden arbeidsplaatsen genereren en er wordt in het onderzoek op blz.7 en op blz.8 van de notitie een woonvraagverwachting uitgesproken van 30 extra huishoudens voor de komende 10 jaar. In de 10 jaar erna wordt een daling in de vraag verwacht. Is de komst van de logistieke bedrijven dan niet mee genomen in het onderzoek? Zijn wel de juiste onderzoeksvragen gesteld? De inwoners van nu zijn niet de inwoners van over een paar jaar. Ieder kan zich vrij verplaatsen. Voor Rotterdam en Den Haag is er een woningbouwopgave van 230.000 stuks. Er is een enorme behoefte in de regio. Het is een utopie te denken dat mensen zich niet in Bleiswijk gaan vestigen. Met name omdat de woningwaarden in Bleiswijk gemiddeld lager liggen. Om de behoefte van de huidige samenstelling en ook in de toekomst binnen Bleiswijk op te kunnen vangen, zal er gebouwd moeten worden. De vraag hoeveel blijft staan. Wij hebben als politiek een jaar moeten wachten omdat een zorgvuldig onderzoek ten grondslag moest liggen voor het startpunt. Begrijpelijk en goed, maar dat zorgvuldige onderzoek ontbreekt dus nu nog steeds. Iedere 5 jaar een nieuw woononderzoek verrichten, zoals wordt voorgesteld, lijkt ons een goed plan. Wellicht dan de volgende keer de juiste onderzoeksvragen stellen. Het onderzoek geeft verder geen nieuwe inzichten ten opzichte van wat wij vorig jaar als politiek al wisten vanuit vragen uit de samenleving. Vergrijzing van de woonkern met veranderende woonbehoefte en behoefte aan starterswoningen om instroom van jonge gezinnen te bevorderen. Met de gevraagde beslissing in het raadsvoorstel stemmen wij dan ook in. Wij kijken uit naar het vervolg, zoals aangegeven in de notitie naast het raadsvoorstel. Verder vinden wij het verstandig dat gekozen wordt voor een zorgvuldige en logische fasering en dat het college aangeeft, dat het niet wenselijk is om vooruitlopend op een integraal ontwikkelperspectief delen van de locatie in ontwikkeling te brengen. De vraag is waarom dit beleidsuitgangspunt niet hoeft te gelden voor plan Waal als onderdeel van Wilderszijde. Als laatste heb ik nog een vraag over pagina 27 van het onderzoek. Daar wordt gemeld dat aantallen gecompenseerd dienen te worden, indien er in Bleiswijk meer gebouwd wordt dan de groeiprognose. Mocht er voor een integrale benadering gekozen worden, heeft het college daar al ideeën over? Let men bij de wijze of bij de keuze op waar draagvlak voor ontwikkeling ligt? En waar niet.

De heer Markus, CU: Prima voorstel. Eén kritische kanttekening, die zullen we aan het eind plaatsen. En twee opmerkingen. In het onderzoek wordt aanbevolen om de woningbouwbehoefte te volgen die er is in Bleiswijk. We willen hier wel benadrukken, dat je ook goed moet kijken naar het voorzieningenniveau dat er is. Neemt het aantal senioren enorm toe, dan heeft dat ook een enorme druk op de voorzieningen die er zijn. Neemt het aantal jonge gezinnen af, heeft dat ook invloed op de voorzieningen die er zijn voor jonge gezinnen, zoals scholen. We willen wel dat het evenwicht in het voorzieningenniveau ook mee genomen wordt. Het kan niet zo zijn dat er te scheef gebouwd wordt en dat het voorzieningenniveau voor het een of ander in het gedrang komt. Eigenlijk moet het wel een levendige kern blijven, die op zichzelf kan staan. Het andere is werkgelegenheid. Er wordt behoorlijk wat aan werkgelegenheid gebouwd. D66 maakte die opmerking ook al. Wij zitten daar wat minder zuur in dan onze collega's aan de overkant, maar ik denk dat het aantal werknemers dat erbij komt, stel dat het 1% is, dan is het al behoorlijk wat. Volgens mij heeft het ook wel invloed op de woningbehoefte. Dan de kritische kanttekening, die het CDA en WIJ ook al plaatste. We snappen best dat het complex aanpakken is en dat je het daarom allemaal integraal moet bekijken, maar als dat jaren gaat duren, dan betekent dat dat je jaren niets bouwt. Dat is nu juist wat we volgens mij niet willen. Je mag ook best wel kijken naar kansen die er liggen om punten versneld op te pakken. Natuurlijk snap ik dat het complex is, maar om altijd maar de complexe benadering te kiezen: het is ook weleens goed om te kijken of er kansen liggen, die we sneller kunnen pakken om toch wat huizen te bouwen en dan de rest complex verder uit te zoeken. Wij roepen het college dan ook op om de kansen die er liggen dan ook echt te pakken en ook verder mogelijk te maken. Dank u wel.

De heer Meester, L3B: Het raadsvoorstel ligt in lijn met het verkiezingsprogramma van L3B, namelijk woningen bouwen voor senioren en voor starters, zodat ze niet naar elders hoeven te verhuizen. De twee te ontwikkelen locaties liggen wel aan de rand van het huidige dorp. Dat betekent dat het centrum niet echt op loopafstand ligt, zeker niet voor een toekomstige bewoner die minder goed ter been is. Er zijn nog wel locaties, die dicht bij het centrum liggen, waar men kan inbreiden. Het is wenselijk om daar

toch nog eens naar te kijken. Denk bijvoorbeeld aan de Poort of het parkeerterrein voor vrachtauto's aan de Jan van der Heidenstraat. De richtinggevende notitie stelt dat de kom van Bleiswijk een soort van natuurlijke grenzen heeft, maar doordat het dorp vooral in oostelijke richting is gegroeid, ligt het centrum niet meer in het midden. Een uitbreiding in westelijke richting moet daarom niet a priori uitgesloten worden. Verlegging van de N209 zou dan wel wenselijk zijn. Gezien het al maar toenemende te drukke verkeer op die weg zal er sowieso iets met die weg moeten gebeuren. Een andere idee, maar dan heb ik het over de verdere toekomst is om de sportvelden te verplaatsen naar de noordzijde van de Heulslootweg, waardoor in de kom nog ruimte voor woningbouw komt. Ook verplaatsing van een deel of het gehele bedrijventerrein naar het voormalige veilingcomplex, of in die richting, zou ruimte voor woningen in de kom vrij maken. We denken dat toename van het inwonertal een positief effect op het winkelaanbod kan meebrengen. We merken daarbij wel op, dat een eventuele verplaatsing van de sportvelden wel omzichtig en in samenspel met de sportverenigingen moet gebeuren, want er dreigt dan wel ledenverlies. Tot slot merken we op dat de aansluitingen op de N209 niet geschikt zijn voor meer verkeersaanbod en dat er dus een reconstructie nodig is. We stellen voor dat dit ook in de volgende fase aandacht zal krijgen. Het belang van onze jongeren en senioren vereist dat het vervolg daadkrachtig ter hand wordt genomen. Het doet mij genoegen dat ik van een aantal collegae ook hetzelfde heb gehoord. Dat ze willen dat er haast gemaakt wordt, maar uiteraard wel dat er goed nagedacht wordt. Wij zullen de aangekondigde begrotingswijziging dan ook hoopvol tegemoet zien. Dank u wel.

De heer Duk, GL: In de voor ons liggende visie wordt er gekeken naar de woonbehoefte van de Bleiswijkers. Terecht wordt er geconstateerd dat er vooral behoefte is aan senioren- en starterswoningen. Door het gebrek aan starterswoningen vergrijst Bleiswijk in de komende jaren nog verder. Vreemd genoeg staat er in de onderliggende stukken weinig over het aantal mensen dat van buiten Bleiswijk naar binnen komt. Daardoor is het voor mij moeilijk vast te stellen of de conclusie dat het bouwen van seniorenwoningen zou leiden tot het vrij komen van voldoende betaalbare woningen voor starters en jonge gezinnen uit Bleiswijk. Mijn vermoeden is dat deze vrijgekomen woningen voor een groot deel door gezinnen, zoals dat van mezelf, van buiten Bleiswijk worden gekocht en dat daardoor niet in de volledige Bleiswijkse vraag voorzien kan worden. Kan de wethouder aangeven of dit vermoeden onterecht is? Dat er gebouwd zou moeten worden voor senioren onderschrijft onze fractie. Maar zij zou graag zien, dat er meer dan nu in de visie staat gebouwd wordt voor starters en jonge gezinnen. Bij de groep 65-plussers is de behoefte aan verhuizen het kleinst, terwijl juist de groep van onder de 25 snel wil verhuizen. Het raadsbesluit vraagt om een woonvisie voor Bleiswijk vast te stellen. Maar in die visie wordt er geheel niet gesproken over een eventuele woningbouw in Bleizo. Onze fractie had hier graag wel over gelezen. We begrijpen dat hierover nog geen besluit is genomen en dat deze woningen, meer dan bij andere woningen in Bleiswijk, zich zullen richten op andere kernen en gemeenten. Een groter gat in de voorgestelde visie is dat er niets staat over hoe er voldaan gaat worden aan de behoefte aan sociale huurwoningen. Driekwart van de respondenten heeft een voorkeur voor een woning in de sociale huur, maar in het richtinggevende document, dat gedeeld is met de raad, staat hier niets over. Kan de wethouder hier wat meer over vertellen?

De heer Xhemaili, PvdA: Woningbouwontwikkeling in Bleiswijk. Eindelijk wordt er ook in Bleiswijk gebouwd. Het kleine broertje in Lansingerland krijgt ook aandacht. De gemeente Lansingerland heeft een gezonde opgave om meer huizen te bouwen om te kunnen groeien naar 30.000 woningen in 2030. Daarmee wordt niet alleen voorzien in eigen behoefte, maar ook in de behoefte van de regio. Met veel bereikbare woningen voor jong en oud, dus betaalbare woningen voor verpleegkundigen, agenten, leraren, kasarbeiders, horecapersoneel en retailmedewerkers. Daarom staan wij positief tegenover voorliggend raadsvoorstel. Echter, wat wij wel jammer vinden is het feit dat nu expliciet wordt benoemd dat bouwen voor de regio niet past binnen Bleiswijk. Wij van de PvdA vinden dat het Bleiswijk wel recht doet om breder te bouwen dan alleen te voorzien in eigen behoefte om juist de vitaliteit van Bleiswijk een boost te geven. Hoe staat de wethouder hier in? Het raadsvoorstel doet de PvdA heel veel deugd, dat in het raadsvoorstel zowel aan de jongeren als starters wordt gedacht. Dat zijn voor ons twee belangrijke doelgroepen, die vaak in Lansingerland vergeten worden bij realisatie van woningen. De gemiddelde huisprijs in Lansingerland is volgens mij tussen de € 3,5 en € 4 ton. Dat kan de gemiddelde starter dan wel alleenwonende of eenverdiener niet betalen, dus het doet ons oprecht deugd dat in dit raadsvoorstel aan die doelgroep wordt gedacht. De komende jaren kunnen we starten om ook voor hen passende en betaalbare woningen te realiseren. Dank u wel.

Wethouder Arends: Naar aanleiding van onze bespreking in de commissie over woningbouw in Bleiswijk hebben we inderdaad een behoefteonderzoek gedaan. Het behoefteonderzoek laat eigenlijk zien dat er kwantitatief geen grote vraag, of eigenlijk geen vraag, is maar kwalitatief zeker een vraag. Dat heeft u ook al vanavond geschetst, het gaat vooral over starters, tientallen, en als het gaat over senioren gaat het best over een grote vraag, wat zowel uit een behoefteonderzoek naar voren is gekomen, maar ook uit de demografische gegevens, die we daarover hebben, de versnelde vergrijzing in Bleiswijk. Het voorstel

dat u voor heeft, geeft met name aan, dat het belangrijk is voor de behoefte van Bleiswijk, om dat in de aankomende 10 jaren te gaan beantwoorden. Dus vooral op de kwalitatieve vraag toe te voegen. Zeker ook als het gaat over voorzieningen. Dat vraagt ook een bepaalde doorstroom, zodat ook weer andere woningen vrij komen. En nader te onderzoeken of er voor jonge gezinnen ook nog iets toegevoegd moet worden. Het klopt, er zijn heel veel dingen die nog onderzocht moeten worden. In het stuk ziet u twee locaties die we op het oog hebben. Dat weet u, u kent Bleiswijk goed. Die twee locaties zijn best complex. De ene locatie, Lange Vaart, gaat over vervuiling in de grond, waarvoor van alles nodig is. En bij de andere, de Merenweg, zit een aantal vraagstukken. Er zijn meerdere grondeigenaren, het gaat over verkeertoeleiding naar de N209. Maar het geeft ook kansen voor een goede ontsluiting of opening naar het recreatieschap. Maar er zitten ook verkeerskundig best behoorlijke uitdagingen daar van het fietsverkeer naar het onderwijs daar. We willen eigenlijk een snelheid, een volgende stap zetten, dat u het ook in de kadernota voor u krijgt om daar een lead voor vrij te maken en dat wij daar snel mee kunnen starten, om die verdere onderzoeken te doen. Dan is het wel integraal, de hele planvorming: wat heeft het voor consequenties voor het geheel? Dat is zeker ook belangrijk om mee te nemen. De heer Van Harn: Ik had de wethouder gevraagd of ze ons mee kon nemen in het tijdspad van alle studies. De voorzitter: Ik hoor net van de wethouder dat dat nog komt, dus u wordt op uw wenken bediend. Wethouder Arends: Ik was eerst algemeen. Ik hoop bij elke inbreng ook de vragen te beantwoorden. U noemt het tijdspad. Voor nu is de concretisering moeilijk in te schatten. De eerste fase is inderdaad dat u het krediet vrij geeft om al die onderzoeken mogelijk te maken. Dan gaat het net als anders. Als we kijken naar die locaties: heeft dat een andere bestemming? Is het agrarisch? Als we daar woningen aan toevoegen, maar ook integraal: wat vraagt dat van de aansluiting aan de N209, wat vraagt dat voor het fietsverkeer, wat vraagt dat in samenspraak met alle andere grondeigenaren, wat vraagt dat voor de ontwikkeling op Lange Vaart met de grondverontreiniging? Dat vraagt alle stappen naar een omgevingsplan. Alle stappen moeten doorlopen worden. Ook het participatieproces is daarin natuurlijk heel belangrijk, want het zit dicht bij het gebouwd gebied, er wonen mensen in die nabije omgeving, dus dat is een belangrijk onderdeel om daarin mee te nemen. Het is echt niet zo, dat wij daar volgende week een paal in de grond slaan. Al die stappen willen we aan de ene kant snel nemen. Het zou helpen als u daarvoor het krediet beschikbaar stelt, dan kunnen we daar ook een start mee maken, met die volgende stap. Dan komen al die stappen naar u toe. Zeker ook voor de keuze, met de ingrediënten die we dan in het onderzoek mee nemen, welke locatie moet dan als eerste ontwikkeld worden. De heer Van Harn: Toch probeer ik het nog een keer. U geeft wel aan wat er nog moet gebeuren, maar in tijd hoor ik weinig antwoord op mijn vraag. Gaat dit nog maanden duren? Of jaren duren? Wethouder Arends: Wat ik daarover zei is dat het lastig is om daar nu concreet een antwoord op te geven. Als je het hebt over een wijziging van bestemmingsplan, omgevingsplan, dan weet u welke stappen daarbij gezet moeten worden. Het gaat over onderzoek, een participatietraject, planvorming, over allerlei dingen. Dan hebben we twee gebieden, twee locaties, wat complex is, waar andere grondeigenaren zijn, waar verkeerskundig naar gekeken moet worden, naar de ontsluiting moet gekeken worden. Door al die fases gaan we heen. Dan kan ik nu niet voorzien hoe elke fase zijn tijd in beslag neemt en de keuzes die u erover gaat maken. Dus dat is mijn antwoord op de vraag. Eigenlijk willen we snel. Ik heb een projectleider klaar staan, dus ik hoop dat u straks in de kadernota, ambtelijk zijn we al bezig met de voorbereiding, zegt dat u daar krediet voor vrij wil maken om die volgende stap in Bleiswijk te gaan zetten met elkaar. Er werd ook veel gevraagd: zouden we meer kunnen doen in Bleiswijk? Ja, theoretisch zou dat kunnen, maar ons voorstel is met name om naar 2029 gestaag te bouwen om antwoord te geven op de vraag die komt vanuit de kern Bleiswijk. Als je dat in één keer vol bouwt, aan de ene kant hoor ik bouwen, bouwen, bouwen, maar de ruimte is in die zin wel beperkt. De VINEX-opgave heeft altijd in Berkel gelegen en in Bergschenhoek en specifiek niet in Bleiswijk. Je ziet ook de verhuisbewegingen, ook in het onderzoek, wat zich vooral richt binnen Bleiswijk. Ook in de opwerking naar de omgevingsvisie heeft Bleiswijk mee gedacht. Dan is het vooral: antwoord geven op die lokale vraag. Ons voorstel is juist niet om versneld hele grote bouwlocaties te doen en voor de regio daar te bouwen. Dat zien we meer in Bergschenhoek, hiernaast bij Wilderszijde of andere plannen. Maar in Bleiswijk is ons voorstel vooral naar 2029 gestaag de woonvraag t.a.v. de demografische ontwikkeling, die wij gaan zien, om die te beantwoorden. De heer Duk: De wethouder heeft het er over dat er voornamelijk verhuisbewegingen binnen Bleiswijk zijn. Dat klopt, alleen, dat is de woonbehoefte van de Bleiswijkers zelf. Ik hoor haar niet over de mensen die van buiten Bleiswijk naar Bleiswijk toe gaan, die juist een nogal goede methode kunnen zijn om de vergrijzing tegen te gaan en om het voorzieningenniveau op niveau te houden. Wethouder Arends: Twee vragen, die u stelt. Aan de ene kant: het onderzoek is gericht op de behoefte in Bleiswijk. Daar zien wij een kwalitatieve vraag die we willen beantwoorden. De woningbehoefte, elke dag is het op televisie, is heel groot. De verantwoordelijkheid die we daarvoor zien, zien wij in Bergschenhoek en in Berkel en dus niet in Bleiswijk. Terecht dat u zegt: er zijn demografische ontwikkelingen, dus het is ook belangrijk om dat dorp vitaal te houden. Dat is belangrijk, ook voor Bleiswijk. Door kwalitatieve woningen voor senioren en starters toe te voegen, dat geeft ook ruimte voor doorstroming. De ook wat oudere mensen hebben grote grondgebonden woningen en uit de behoeftevraag komt juist de vraag naar meer appartementen, ook grondgebonden, maar dan éénlaags. Door dat toe te voegen, geeft dat doorstroom en ruimte. Daarnaast

willen we vijfjaarlijks blijven onderzoeken of de vraag er nog op die manier is of dat er een andere vraag is om daar inderdaad op te anticiperen om gestaag op de vraag van Bleiswijk te kunnen blijven acteren en dus ook om in die planvorming ook bij te kunnen stellen. Dus niet in ene alles volbouwen. De heer Markus gaf zorg aan rondom voorzieningen. Tot op heden hebben wij daar nog geen signalen over, dat we ons zorgen moeten maken, maar wel naar de toekomst. In die zin vinden we dat de kern vitaal moet blijven. Daarom is het nodig dat je kijkt wat we gaan toevoegen, wat voor beweging gaat dat met zich mee nemen, zodat er ook weer ruimte komt voor jonge gezinnen, die in de kern Bleiswijk mogelijk iets toevoegen, ook in de nieuw te ontwikkelen locaties. De heer Meester was heel erg out of the box. De heer Markus: Ik had nog twee andere vragen. U heeft net een antwoord gegeven op de heer Van Harn, van: dit is het tijdspad. Zijn er in dat tijdspad niet delen naar voren te halen, dus om het wat minder integraal aan te pakken, om daar sneller te bouwen? Dat is het eerste. En de toename aan arbeidsplaatsen door alle distributiecentra die gebouwd worden. Hoe ziet u dat in het licht van de woningbehoefte? Wethouder Arends: De eerste is naar voren halen, die snelheid. Daarom stellen we dat krediet ook voor in de kadernota. Als dat krediet vrij gegeven wordt dan kunnen we ook die integrale onderzoeken doen op die twee locaties en dan komt dat per stap terug naar u. Dus daarin willen we ook een snelle beweging maken. U weet ook, in de voorbereiding van wijziging bestemmingsplan, daar zitten ook wettelijke stappen in, die we ook gewoon met elkaar gaan nemen. De andere vraag, de grote bedrijven daar, die heel veel werkgelegenheid met zich meebrengt. De huisvesting daarvan. Aan de ene kant de huisvesting van arbeidsmigranten, daar heeft u al beleid over vastgesteld, daar hebben we al een richting over gegeven, dat komt ook weer naar u toe. Toch in Bleiswijk willen wij niet bouwen voor de regio. Natuurlijk, als er een woning te koop staat, heeft iedereen de vrijheid om te zeggen: ik wil die woning kopen. In de markt is die ruimte er ook. Maar het toevoegen willen we vooral primair op de behoefte van Bleiswijk aanvullen. De heer Xhemaili: Ik heb een vraag daaromtrent. Er worden ongeveer 800 huizen gerealiseerd in de toekomst in Bleiswijk. Worden die echt allemaal door Bleiswijkers ingevuld? Ik kan me niet voorstellen, tenminste, dat is een aanname, dat wij uit Bleiswijk niet met 800 man tegelijk gaan verhuizen en dat die huizen gelijk bezet worden. Ik kan me voorstellen dat de markt of de omgeving daarop gaat inspringen, zeker vanuit Bergschenhoek en Berkel en Rodenrijs en als dat ook al verzadigd is vanuit Den Haag en omstreken. Mijn vraag is: hoe kan je dat tegen houden? Alleen voor Bleiswijkers bouwen. Wethouder Arends: Tweeledig. Aan de ene kant is er natuurlijk vrijheid. Dus als er ergens wat vrij komt, dan heeft iedereen in Nederland de vrijheid om daar een keuze in te maken. Het is dus ook opzettelijk niet de bedoeling om in één keer 800 woningen toe te voegen, want dan zou je in één keer alles op de markt hebben en dan weet je zeker dat vanuit de regio heel veel aangetrokken wordt. We zien wel jaarlijks een behoefte van een aantal woningen dat toegevoegd moet worden. Vooral daarop willen we anticiperen met de planvorming die we hebben. En dan, natuurlijk, eens in de zoveel tijd, moeten we dat actualiseren, moeten we nader onderzoek doen en eventueel bijsturen. Kan je bijsturen? Ja, dat is ook belangrijk voor dit. De heer Alsemgeest: Ik zou toch van de wethouder willen horen hoe zij dat recht kan praten, dat twee gemeenten, Bergschenhoek en Berkel en Rodenrijs, wel een VINEX-opgave hebben en in Bleiswijk niet. We zijn toch met elkaar gewoon één gemeente. Ik ben er helemaal niet voor om en masse te gaan bouwen in Bleiswijk, helemaal niet nodig, maar je moet het wel uit kunnen leggen natuurlijk. Wethouder Arends: Er is eerder besluitvorming over geweest, ook vanuit de provincie de opgave, de VINEX-opgave. Die heeft vooral in Berkel en Bergschenhoek gelegen. Daar heeft u zelf ook besluitvorming over genomen. Op dit moment is er een vraag in Bleiswijk. Dat zien wij niet als een VINEX-opgave, om de behoefte die er in de regio is vooral toe te voegen, omdat we zien dat Bleiswijk een kwalitatieve vraag heeft. En dat willen we beantwoorden. De hoeveelheid ruimte wil je ook vooral daarvoor inzetten. Als je hem vol gaat bouwen, komt er vanuit de regio die vraag wel, maar dan kan je die autonome vraag van Bleiswijk op lange termijn onvoldoende beantwoorden. De heer Alsemgeest: Ik denk dat de andere twee kernen ook kwalitatief willen en niet alleen maar kwantitatief. Toch gebeurt het dan andersom. Wethouder Arends: Nee, zeker niet. Op dit moment zijn we ook bezig met een behoefteonderzoek in Bergschenhoek en in Berkel. Dat worden onderdelen van de woonvisie. In de andere twee dorpen gaan we ook toevoegen voor de regio, de opgave die we daar op hebben, maar zeker ook voor de behoefte vanuit Bergschenhoek en Berkel en binnen Lansingerland, in het toevoegen van andere typologie en de kwaliteit van woningen, uiteraard. De heer Meester gaf nog de suggestie over de Poort. We hebben dezelfde gedachten daarover. Dat is wel een locatie die de aankomende jaren gebruikt moet worden ook voor het onderwijs en ook voor de ontwikkelingen van nieuwbouw van onderwijs, daar is het ook nog wel een belangrijke. Zeker voor de lange termijn hebben wij, denk ik, hetzelfde beeld daarover. Naast waar we hier mee bezig zijn, zijn er allerlei initiatieven, gesprekken van particulieren met ons. U refereerde aan de 70 woningen. Ja, dat is nog niet zover om het naar u toe te brengen, daar zijn echt nog verkennende gesprekken vanuit de initiatiefnemer. Mocht het zijn in planvorming of wijziging van bestemmingsplan of informatie als het wat harder is en als initiatiefnemer zegt: het kan naar buiten, dan wordt u voorzien in informatie. Maar het is nu nog te vroeg, want met initiatiefnemers zijn nog geen afspraken gemaakt. De heer Van Harn: Inmiddels zijn we wel een jaar verder. Een jaar geleden noemde u ook al die 70 woningen. Is er dan niets gebeurd? Wethouder Arends: Er is heel veel gebeurd, maar het is een initiatief. Ik kan moeilijk zeggen tegen iemand met eigen grond: u moet nu

bouwen. Wij faciliteren die vraag en daar gaan we over in gesprek, maar de eigenaar is zelf in lead. Wij kunnen niet zeggen: je moet nu. Zodra daar meer bekend over is, dat kan misschien nog wel twee jaar duren, in ieder geval staan wij er voor open, waar initiatief is en het past voor Bleiswijk, dan gaan we het natuurlijk vooral ondersteunen. De heer Duk: Mijn vraag is nog niet beantwoord. Driekwart van de respondenten heeft aangegeven dat er behoefte is aan sociale huurwoningen. Ik hoor u in deze bijdrage ook weer niet over sociale huurwoningen. In het stuk staat er ook geen woord over. Kunt u alstublieft er nu wel iets over zeggen? Wat daar nu de plannen van zijn. Wethouder Arends: Concreet weten we nog niet hoeveel, maar uit het behoefteonderzoek komt eigenlijk een vraag aan kwaliteit, maar ook in alle prijsklassen. Dus in de gesprekken met 3B Wonen kijken we ook echt naar Bleiswijk. Naast de typologie van woningen vinden we het ook heel belangrijk om met name de behoefte aan verschillende prijsklassen daarin mee te nemen. Hoe de programmering eruit ziet, dat wordt daar dan in meegenomen, maar we moeten eerst nog andere stappen zetten. Het is zeker onderdeel. We hebben er ook een collegeprogramma op, waarin dat natuurlijk ook naar voren komt. Het wordt zeker mee genomen.

Tweede termijn

De voorzitter: Gezien de vele interrupties kan ik me voorstellen dat de tweede termijn kort en krachtig kan zijn. Meneer Van Harn, ik moet u teleurstellen, u heeft geen tijd meer, maar halverwege uw beurt, sprong uw scherm weer aan, dus ik wil u in de gelegenheid stellen om een korte, korte reactie te geven.

De heer Van Harn, CDA: Twee korte dingen. De raad wordt gevraagd om een woningbouwprogramma voor Bleiswijk vast te stellen. Wat gaan we nou vast stellen, is mijn vraag aan de wethouder, want er moet nog zoveel onderzocht worden, dat ik op dit moment een beetje in dubio ben, waar ga ik straks ja op zeggen? Dan nog een aardigheidje. Wat mij opviel in deze richtinggevende notitie is een foto van het plaatsnaambordje Bleiswijk met daaronder 'gemeente Lansingerland'. Een wens die het CDA middels een technische vraag in juli 2019 heeft ingebracht, maar die ik in de praktijk nog niet gerealiseerd heb gezien. Maar misschien is dit een eerste stap in de goede richting. Dank u wel. De voorzitter: Ik zie heel veel vraagtekens boven hoofden, maar dat zal aan mij liggen.

De heer Alsemgeest, WIJ: Het is toch nog niet helemaal duidelijk. Ik zou toch nog graag wat explicieter willen horen van de wethouder hoe het nou kan dat als je ergens op de N209 een lijn trekt en dat je zegt: het regionale bouwen houdt hier op en voor de lijn doen we het wel. Dat kan ik niet helemaal rijmen. Ik wil daar graag antwoord op hebben.

De heer Meester, L3B: Ik zou het college willen oproepen om de hand aan de ploeg te slaan. Dank u wel.

De heer Duk, GL: In de eerste termijn ben ik er niet aan toe gekomen, maar in het vorige jaar heb ik bij een beeldvormende sessie met één van de ambtenaren een aantal plannen over de Dorpsstraat en de Hoefweg gezien. In dit stuk hoor je hier niets meer over. Wat is er met deze plannen gebeurd? De wethouder geeft aan te willen bouwen voor de vraag uit Bleiswijk. Nu heeft Bleiswijk een groot bedrijventerrein, namelijk Prisma en Bleizo. Daar is een vraag naar werknemers en dus ook naar woningbouw. Ik heb de wethouder helaas nog steeds niet gehoord over Bleizo. Mogelijk geeft dit een kans voor deze woningbouw. Graag hoor ik haar in de tweede termijn hier verder op ingaan.

Wethouder Arends: Wat er specifiek aan u gevraagd wordt, om mee in te stemmen, is een programma dat antwoord geeft op de specifieke behoefte van Bleiswijk. En het tweede om financieel straks in de kadernota die ruimte voor de eerste fase van onderzoek te waarborgen. Dat is de specifieke vraag. De heer Alsemgeest vraagt hoe het zit met die structuur. U heeft in het stuk inderdaad de omlijning gezien. Aan de ene kant het Rottemerengebied, aan de noordkant een vrije strook, dat staat ook in provinciaal beleid, de doorgang, de kijk naar het achterliggende gedeelte, de N209 en aan de andere kant zijn er allemaal bedrijven. De heer Alsemgeest: Ik denk niet dat de wethouder helemaal begrijpt waar ik het over heb. Of de belijning nou hier of daar ligt. Het gaat mij erom: waarom houden wij op met onze regionale opdracht ergens halverwege de N209? Alles wat daarvoor ligt valt onder de regio en dan bouwen, bouwen, bouwen. En dan gaan we dat lijntje over en dan staan we in Bleiswijk en dan gaan we eigenlijk alleen maar bouwen voor Bleiswijk zelf, de behoefte. Ik snap het, vind het ook niet erg, maar leg het uit. Wethouder Arends: Je ziet dat de kern Bleiswijk van ouds her een ander karakter heeft, die heel erg op zichzelf gericht is en waar ook de verhuisbewegingen vooral ook in Bleiswijk is. Dan zien we twee locaties, waar woningbouw mogelijk is en wat ook ruimte geeft voor korte, middellange en lange termijn in de woonvraag te voorzien, de kwalitatieve woonvraag, die ook doorstroom geeft voor nieuwe gezinnen in Bleiswijk. Met de twee schaarse plekken, die we daar hebben, willen we met name de vraag uit Bleiswijk beantwoorden. De locaties in de andere plekken zijn veel groter. Daarin zien we vooral het antwoord voor de regio. Bleizo west, ja, dat staat nu niet op de agenda. Het hoort wel bij Bleiswijk, maar we hebben vooral gekeken naar de kern Bleiswijk. We hebben het nog over de hele

gebiedsontwikkeling van Bleizo west. We zitten volop in gesprek met elkaar. Er komt een radenbijeenkomst en dat gaan we separaat met elkaar behandelen met de hele gebiedsontwikkeling daar. Dat staat los van de ontwikkeling in de kern van Bleiswijk. Er zou iets toegevoegd kunnen worden, maar dat proces moeten we echt nog met elkaar aangaan. Dank u wel. De heer Duk: Ik heb het niet alleen over woningbouw in Bleizo gehad, ik heb het ook gehad over de vraag aan extra inwoners en werknemers vanuit Bleizo en Prisma. Wethouder Arends: Sorry, die had ik in de eerste termijn al beantwoord. De heer Duk: Nog een ander ding. Ik heb ook nog een vraag gesteld over de plannen Dorpstraat en Hoefweg. De voorzitter: Ik kan de vraag ook niet reproduceren. De heer Duk: Wat ik had gevraagd was: in dit stuk hoor ik er niets meer over. Wat is er met deze plannen gebeurd? Wethouder Arends: Sorry, dat heb ik voor nu even niet paraat.

De voorzitter: Dan zijn we aan het eind gekomen van de tweede termijn. De oud-wethouder van Bleiswijk zat op de publieke tribune, de heer Vollebregt. Beetje naar tevredenheid? (...) Dat is zeker waar. Ik acht u zeer verstandig en ik denk dat u voor een groot deel gelijk heeft. Dat brengt ons bij het volgende agendapunt. Ik moet formeel nog vragen of het een hamerstuk is of een bespreekstuk in de komende raad. Hamerstuk? Prima, dan is dit een hamerstuk.

De voorzitter: Dan gaan we naar het bespreekstuk 'afval in scholen', agendapunt 5b.

6.a Plan van aanpak raadpleging inwoners nieuw Afvalbeleid

Dit agendapunt wordt behandeld na behandeling van agendapunt 5b. De heer Duk, GL: Is het misschien mogelijk om dit ook naar aanstaande maandag te verplaatsen? Het is al half twaalf. De voorzitter: Dat zullen de ambtenaren, die hier de hele avond gezeten hebben niet op prijs stellen. Dus ik stel toch voor dat we in ieder geval dit agendapunt afhandelen. Dan kunnen we het nog wel over de rondvraag hebben en de actualiteiten uit het college, om dat naar de maandag te tillen, maar als we een beetje gas geven, stel ik voor dat we voor twaalfen klaar zijn.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik doe hierbij dan meteen een klein ordevoorstelletje. Het gaat dus inderdaad om iets te zeggen over het plan van aanpak voor de raadpleging van inwoners over het afvalbeleid, dus ik hoop niet dat we hier hele verhandelingen krijgen over het afvalbeleid in bredere zin, want daar ligt de vraag niet over op tafel. We hebben vorige week uitgebreid uitleg gehad van het bureau, de Afvalspiegel, als ik het goed zeg, over hoe ze die raadpleging willen gaan doen. De vragenlijsten zijn voorgelegd. Er is uitleg gegeven over de methode. Daar hebben we allerlei vragen bij kunnen stellen. Die zijn goed beantwoord wat onze fractie betreft. Wat we, wat ons betreft, met die vragenlijsten moeten doen, is zoeken naar manieren om burgers te motiveren om hun afval te gaan scheiden. Niet manieren zoeken om ze te straffen, maar we moeten echt die motivatie zien te vinden. Dat zit voldoende in die vragenlijst ingebakken. Dus ja, het eerste punt: we kunnen instemmen met dat plan van aanpak met die vragenlijsten en die methode die daarbij hoort. Het tweede punt, of het advies dat daar uit komt, het adviesrapport, n.a.v. die raadpleging, of dat richting gevend is voor de vorming van het nieuwe afvalbeleid en het daaraan gekoppelde voorkeursscenario en uitvoeringsplan. Ik vond dat een heel moeilijke zin. Ik weet dus niet of mijn fractie volmondig met dat tweede punt kan instemmen. Wat wij eigenlijk willen zeggen, is, en uw eigen fractiegenoten hebben dat ook gezegd: er kan een spanningsveld ontstaan tussen wat inwoners willen en kunnen doen, een spanningsveld tussen wat zij willen en kunnen en de doelstellingen die wij hebben binnen de gemeente om aantallen tonnen te realiseren qua restafval. Dus wij zien die raadpleging dus vooral als een bijdrage om te komen tot een besluitvorming. In die zin wegen we die ook mee, maar uiteindelijk bij het kiezen van de scenario's zullen ook andere dingen mee wegen, zoals kosten en een aantal andere zaken. Of nou precies dat tweede onderdeel van het raadsvoorstel helemaal goed in elkaar is getimmerd, daar hebben we nog wel een gesprekje over te voeren, maar het plan van aanpak, daar kunnen we mee instemmen.

De heer Duk, GL: Voor ik begin: volgende week donderdag organiseert de VNG een congres over afvalbeleid. D66 en GL zullen hierbij aanwezig zijn. Mogelijk is bij de raad, wethouder dan wel ambtenaren de behoefte om hierbij aan te sluiten en te carpoolen. Uiteraard is de griffie ook meer dan welkom. Bij het vast stellen van een nieuw afvalbeleid is het van belang dat de doelen voor de toekomst het maatschappelijk draagvlak in het oog worden gehouden. Een raadpleging onder de bevolking is een mooie methode voor dat laatste. Kan de wethouder ons uitleggen waarom deze pas op dit moment voor wordt gekozen? Het huidige beleid liep tot 2018. De heer Markus: Die vraag die nu gesteld wordt, daar hebben we een maand geleden n.a.v. een bespreekpunt van D66 uitgebreid over gesproken. Laten we alstublieft geen discussies herhalen, zeker omdat de heer Duk zelf voorstelde om dit punt over te hevelen naar maandag. De heer Duk: Ik zal het daar dan heel kort over houden. Dat ervoor wordt gekozen om twee verschillende raadplegingen plaats te laten vinden, namelijk onder bewoners van hoogbouw en laagbouw, is gezien de toekomst verstandig, ook al bevreemde de gekozen aantallen in eerste instantie. De statistische onderbouwing tijdens de beeldvorming heeft me ervan overtuigd dat dit

verstandig is. Ook de keuze van het college om niet alleen de gekozen groepen, maar alle huishoudens een uitnodiging tot deelname te versturen, laat zien dat zij de mening van inwoners van belang vindt. Wij zien dit als een kostbaar, maar mooi gebaar, dat het gewicht van de te nemen beslissing reflecteert. Een zorg die GL nog wel heeft, is dat er in het raadsvoorstel wordt gezegd, dat het adviesrapport n.a.v. de raadpleging richtinggevend is voor de vorming van het nieuwe afvalbeleid en het daaraan gekoppelde voorkeursscenario en het uitvoeringsplan. Betekent dit dat er een advies uit kan komen, waarin de eerder vast gestelde doelen m.b.t. de maximale hoeveelheid restafval en scheidingspercentages niet worden gehaald? Misschien kan de wethouder deze zorg bij ons weg nemen. Anders overwegen we hierover met een amendement te komen. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Wij zullen twee reacties geven op het raadsvoorstel. Allereerst hebben wij in het verleden weleens aangegeven, toen er werd gesproken over een enquête voor het Web, waar een raadsvoorstel voor moest komen, toen hebben wij gezegd: dat gaat wel heel ver, laat dat lekker bij het college liggen, dat soort uitvoerende zaken. Dat we eigenlijk nu gaan vast stellen per raadsbesluit hoe die enquête eruit gaat zien, dat vinden wij eigenlijk, gezien het op hoofdlijnen besturen, wel wat ver gaan. Dat je dit een keer met elkaar bespreekt in een presentatieavond, prima. Dus dat is wel lastig, als het over het raadsvoorstel gaat. Het tweede is fundamentele en dat is ook door mijn voorgangers aangegeven. Als CU hebben we steeds aangegeven, dat voor ons twee doelen heel belangrijk zijn, namelijk 100kg restafval en 75% scheidingspercentage. Stel nou even dat uit de enquête volgt dat er uit komt: laten we het lekker houden bij het oude, zoals het nu is, is het fantastisch. De heer Blonk: De heer Markus heeft net aangegeven, dat hij niet over de inhoud wilde praten, maar dat gaat hij nu dan toch doen via een omweg. De heer Markus: Helemaal niet. Als u even had gewacht. Ik ga in op het tweede punt van het raadsbesluit, dat is helemaal niet inhoud, dat is ingaan op het raadsbesluit. Dan komt uit de enquête, want er staat dat we het richtinggevend gaan gebruiken, dat we het houden bij het oude. Dan voldoet dat niet aan de doelen 100kg en 75%. Dat zou betekenen dat er een uitkomst uit komt, die richtinggevend is, die niet aan onze doelen voldoet. Dat is iets waar wij zeer veel moeite mee hebben. Dus de enquête als richtinggevend beschouwen, vinden wij te ver gaan. Ook als je vervolgens als raad besluit: dit voldoet toch niet aan de doelen, we kiezen anders. Dan heeft die hele enquête helemaal geen zin gehad en is het één grote farce omdat je dan de verwachting wel heel hoog schept. Dat richtinggevende zien we absoluut niet zitten. Om die reden, vanuit dat oogpunt, zullen wij dan ook tegen het raadsvoorstel stemmen. Dank u.

De heer Blonk, L3B: Ik begin met een compliment voor de beeldvormingsavond verleden week. Ik moet zeggen: dat was een heel goede avond. Allerlei vragen, ook mijn kritische vragen, mijn twijfels zijn toen beantwoord en daar hoef ik vandaag verder niet op in te gaan. Het belang is, het is net al aangegeven door de heer Duk, dat die online enquête er ook daarnaast komt. Het is heel goed dat dat gebeurt. Bij de beeldvormingsavond is nog aangegeven, dat die online info via de post naar alle inwoners gaat. Ik wil toch wel even een bevestiging van de wethouder, dat dat echt zo is. Dan kom ik naar het besluit, de twee besluiten. Het eerste besluit is geen probleem, direct voor. Het tweede besluit is voor ons ook geen probleem. Toch even een antwoord op mevrouw Verhoef. Er zijn op dit moment 5 scenario's, die hebben we bij een beeldvorming in 2015 voor het eerst gezien. De fractie van L3B is het eens met het besluit dat het adviesrapport n.a.v. de enquêtes richtinggevend is voor de vorming van het afvalbeleid. Als de uitkomst van de peilingen aansluit op één van die 5 scenario's, dan zou dat mooi zijn. Maar wij kunnen ons ook heel goed voorstellen dat er n.a.v. het adviesrapport niet wordt uitgekomen op één van die 5 scenario's. Wij vinden het dan voor de hand liggend dat dan een nieuw ander scenario uitgewerkt en uitgevoerd zal worden, wat recht doet aan wat de inwoners in meerderheid hebben aangegeven. Dat zien we dan wel als de uitkomst van de peilingen in de commissie en de raad besproken worden. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Afval is voor mij een beetje bijzonder dossier. Dit was namelijk mijn allereerste dossier als raadslid. Het was ook mijn allereerste amendement, dat ging over afval, mijn allereerste motie ging over afval, mijn allereerste art.37 vragen gingen over afval, mijn allereerste bilateraal met een wethouder ging over afval en mijn allereerste gesprek met een ambtenaar ging over afval. De heer Meester: Ik begrijp dat de heer Machielse al aan zijn memoires is begonnen. De heer Machielse: Ja, maar zet mij nog niet bij het afval, ik ben er nog. De afgelopen twee jaar hebben dan ook af en toe een beetje gevoeld als de dark night of the innovator. Het waren allemaal kleine stappen om steeds dichterbij te komen bij wat wij als VVD al zo lang nastreven: brede nascheiding in de gemeente Lansingerland en een uitzonderlijk hoog serviceniveau voor onze inwoners. Dit voorstel van het college is wat ons betreft een uitstekende manier om in ieder geval op te gaan halen welke wens en behoefte en mogelijkheden onze inwoners hebben om hun afval te gaan scheiden en bij te gaan dragen aan de doelen, de klimaatdoelen, maar ook de kostendoelen, die wij hebben op het gebied van afval. Het zal geen van u verbazen, dat ik zeer teleurgesteld was, toen ik de vragen ontving, dat geen van de vragen eigenlijk de optie nascheiding noemt. Ik ben al veel mensen aan het optrommelen om bij het vakje 'overig' nascheiding in te vullen. Desalniettemin willen wij het raadsvoorstel van harte ondersteunen. Wij zijn het ermee eens, dat in het

raadsvoorstel, dat voor de korte en middellange termijn in ieder geval tot afvalbeleid moet komen, scenario's worden opgenomen, die ook op korte en middellange termijn uit te rollen zijn in deze gemeente. Onze lange termijn visie blijft daarmee in stand, maar we realiseren ons dat die niet volgend jaar in te vullen is. Deze manier van brede uitvraag en input ophalen van onze inwoners gaat ons enorm helpen in de bewustwording en uiteindelijk de effectuering van ons afvalbeleid. We hebben er als VVD dan ook geen enkele moeite mee, en wij ondersteunen beslist punt 2 ook van harte, om ons dan ook te scharen achter de uitkomsten van deze burgerpeiling. In de richting van mevrouw Verhoef zou ik willen zeggen, dat deze zin uitzonderlijk zorgvuldig is verwoord. Dat de resultaten van de raadpleging richting gevend zijn voor de vorming van het nieuwe afvalbeleid. Volgens mij heeft het college daar voldoende zorgvuldigheid in gebouwd om in ieder geval eventuele uitkomsten van de peiling, die niet passend zijn voor deze gemeente m.b.t. onze doelen, buiten te sluiten. Wij zullen ons dan ook achter de uitkomst scharen en achter het afvalbeleid, mits dat in lijn is met de uitkomsten van deze peilingen. De heer Markus: Dan toch even. Als uit die enquête komt, dat men het wil houden bij het oude, dan gaan we niet aan de doelstelling van 100kg voldoen. Dan zegt u eigenlijk: we leggen de uitkomst van de enquête naast ons neer, want het voldoet niet aan de doelen. Dat hoor ik u zeggen. Klopt dat? De heer Machielse: Wat u mij hoort zeggen, is dat deze enquête volgens ons realistische scenario's bevat, waarin inwoners wordt gevraagd de afweging te maken welke effort in tijd, geld, moeite et cetera zij willen en kunnen doen om bij te dragen aan onze doelstelling op het gebied van 100kg. Stel, daar komt uit, en dat is zeer speculatief, dat het houden bij het oude met improvements ertoe gaat leiden dat we de doelstelling gaan halen, maar twee jaar later, dan heeft de VVD daar geen enkele moeite mee, omdat wij dan onze inwoners aan boord hebben gehouden in de verandering van ons afvalbeleid en omdat we dan afvalbeleid hebben wat ook breed gedragen wordt. Een beetje: alleen ga je sneller, samen kom je verder. Als er een scenario uit de peiling zou komen, wat volledig indruist tegen de doelstellingen die we al hebben vastgesteld als gemeente, dan ga ik ervan uit, dat het college de zorgvuldigheid heeft om die niet uiteindelijk als afvalbeleid vast te gaan stellen of voor te gaan stellen aan de raad. Maar het blijft speculatief, want ik kan u dit pas gaan vertellen als we de uitkomsten hebben en een concept afvalbeleid, dus dan komen we elkaar daar zeker nog over te spreken. Ik wens het college en alle ambtenaren succes.

De heer Van der Stelt, CDA: Ook het CDA kan instemmen met het voorstellen. Er zijn goede verbeteringen doorgevoerd. Eén ding verbaast me nog wel, wat niet heel specifiek in de enquête is opgenomen, namelijk het bevragen van de inwoners naar in welke mate men bereid is om te betalen naar gebruik. Het hele diftar idee zit er niet echt in. Op zich lijkt me ook die informatie, om die te peilen, lijkt mij ook nuttig om mee te nemen. Maar wij zullen dit van harte ondersteunen. Laat het alsjeblieft richtinggevend zijn, anders hoeven we het wat ons betreft niet te doen.

De heer Jumelet, WIJ: We hebben bij de afgelopen beeldvorming heel nadrukkelijk aangegeven, dat wij het heel jammer vinden dat het kader waarbinnen we ons zouden moeten begeven, eigenlijk toch niet heel erg zwaar in de enquête zit. Ik ben het eens met de heer Markus, op het moment dat het richtinggevend is en het is volledig bezijden de opdracht die wij hebben, die 75% en 100kg, dan zitten we toch met een fors probleem. Zijn we dan bereid om wellicht de tarieven omhoog te doen? Kom ik gelijk op het financiële aspect. Het financiële aspect zit heel weinig in de enquête verweven. Stel dat, bent u dan bereid dat dan te betalen? In die zin hebben wij toch wel moeite met deze manier van enquêteren, ook in relatie tot de volgorde. We hebben scenario's liggen, maar we gaan die scenario's helemaal niet toetsen, want we vragen naar voorkeuren van mensen als het gaat om hun afval. In die zin zou het misschien nog wel beter zijn om in de scenario's, zoals ze er liggen, daadwerkelijk te toetsen bij inwoners met daarbij het prijskaartje in relatie tot de doelstelling die wij hebben. De heer Blonk: Vorige week tijdens de beeldvorming is daar met name ook over gesproken, over die scenario's. Toen is door de deskundige van de Afvalspiegel aangegeven, dat aan de hand van het presenteren van die 5 scenario's, je daarmee geen goed beeld kunt krijgen van wat mensen allemaal willen. Zij hebben er verstand van, dus dat neem ik aan, maar u ziet dat dus anders? Hoe ziet u dat anders? Hoe zou je dat dan willen doen? De heer Jumelet: Omdat het college het richtinggevend vindt, wil je ook een eerlijk vergelijk hebben, een eerlijk verhaal neerleggen, waarbij ook de financiële aspecten gekoppeld worden aan het gedrag dat je vertoont. Als gevraagd wordt naar voorkeur, zoals de zak aan de straat zetten, en dat leidt tot een hoger bedrag aan het eind van de rit of een hogere afvalstoffenheffing, is het maar de vraag of inwoners dat willen. In die zin is mijn fractie van mening dat het gedrag ook heel erg wordt ingegeven door de financiële prikkel die erin zit. Daarbij klinkt het kader, en dat heb ik vorige week ook aangegeven, waarbinnen we ons bewegen onvoldoende door in die enquête. Dan kom je toch bij het probleem van richtinggevendheid van de uitkomst: scheppen we daarmee niet een verwachting en scheppen we zelfs niet een enorm probleem als het gaat om het feit dat de uitkomst heel contrair kan zijn met de kaders waarmee we te maken hebben. Daar moeten we ontzettend goed van doordrongen zijn, want de vraag stellen is simpel, maar het antwoord kan wel heel ingewikkeld worden aan de achterkant. In die zin is mijn fractie er nog niet helemaal uit, hoe wij hier voor kunnen stemmen. Dank u wel.

De heer Van der Stad, D66: Een raadpleging verrichten onder onze inwoners kan nooit kwaad en op de gevraagde beslispunten in het raadsvoorstellen zullen wij dan ook instemmen. Waar wij ons als D66 wel een beetje zorgen over maken, zijn de overwegingen in het voorliggende raadsbesluit en de toelichting daarop, maar ik wil niet een eerdere commissie herhalen. De doelen zijn helder en besproken. De marges om te kunnen kiezen zijn klein. Het rekenkamerrapport was richtinggevend. Dank u. De heer Markus: Dat ging zo snel. Hiermee neemt u dus ook het risico, dat als uit de enquête een optie komt, die niet voldoet aan de doelen, dan stemt u daar dus mee in, begrijp ik hieruit. De heer Van der Stad: Nee, de doelen zijn besproken in principe. De heer Markus: Die doelen zijn inderdaad besproken en die zijn ook vast gesteld, maar er kan nog steeds een optie uit de enquête volgen, die niet voldoet aan de doelen. Met het aannemen van het raadsvoorstel loopt dit risico om daar contrair mee te gaan. De heer Van der Stelt: U vindt het dus geen probleem om contrair te gaan aan de opvatting van onze inwoners?

Wethouder Fortuyn: Een interessante discussie. Het is bijna een jaar geleden dat we hier stonden m.b.t. het afvalbeleid met de scenario's, die we allemaal besproken hebben. Gaandeweg zijn we met elkaar in gesprek geraakt, ook met de buitenwereld m.b.t. de aanpak zoals we die nu voorgesteld hebben. We hebben zeer nadrukkelijk gesteld dat wij de bereidheid van onze inwoners en de manier waarop wij inzamelen zeer hogelijk gewaardeerd wordt. Dat heb ik in een eerdere fase gezegd. We hebben ook met elkaar afgesproken dat die 100kg een belangrijk gegeven is, alleen de wijze waarop en het tempo waarop en de termijn waarop je dit realiseert, dat is iets wat we met elkaar en met de inwoners willen bespreken. Het adagium, waar we straks de communicatie op gaan baseren, staat ook in het raadsvoorstel, is dat wij die 100kg willen. Dus we gaan die 100kg nog steeds promoten, dat gaan we ook in de communicatie opnemen. Dat gaan we ook samen doen. Dat is wat hier staat. Het plan van aanpak is besproken bij de afgelopen presentatie. Er zijn technische vragen gesteld. Wij drijven op het feit dat de Afvalspiegel ervaring heeft in dit gebied en al meer van dit soort enquêtes heeft uitgezet. Natuurlijk kan er een richtinggevend of kan er een uitslag uit komen, waarvan je denkt: nou, dat kan weleens een combinatie worden van twee dingen. Het hoeft nooit scenario 1,2,3,4 of 5 te zijn. Het zou ook best een combinatie kunnen zijn. Daarop baseert dan het college, want we respecteren natuurlijk wel door de enquête uit te zetten hetgeen het adviesrapport voor schrijft van de Afvalspiegel, want dat is hetgeen onze inwoners willen. Daarnaast hebben we nog een dialoog, want we gaan ook nog praten met stakeholders in dit veld, om dan met het afgewogen besluit richting u te komen. Dan is het uiteraard aan u om daar eventueel ook nog mogelijkerwijs op te amenderen, want dat kan natuurlijk. We moeten nu wel het proces uitlopen, want we stellen gewoon een proces op. Ik kan allerlei als-dan situaties gaan zitten, maar dat lijkt me op dit moment niet verstandig. Dus ik wilde gewoon voorstellen om toch die twee voorliggende punten, 1 en 2, toch op te nemen in een besluit. Dan t.a.v. een vraag die gesteld is door de heer Blonk. We hebben in de technische beantwoording aangegeven, dat we elk huishouden gaan aansluiten. We hebben gezegd: per post. Er komt ook een antwoordenvolpoe in te zitten. De vraag is alleen even of ik dat kan doen via de AVG. Ik moet even uitzoeken of ik hem huis-aan-huis door de brievenbus doe of dat ik de AVG ervoor kan gebruiken, want ik ga naam en huisadres koppelen, dus dat wordt een lastige. Moet ik wel even uitzoeken. De heer Blonk: U begrijpt het verkeerd. Ik heb het niet over die twee keer 1.300, dan hoeven we geen retour enveloppen te hebben. Wethouder Fortuyn: Nee, 23.460 huishoudens, daar hebben we het over. De vraag is even of ik hem in de brievenbus huis aan huis moet verspreiden of dat ik hem gepersonaliseerd kan maken. Dat moet ik even uitzoeken. Maar er wordt op elk woonadres een brief in de bus gedaan. Dat even ter bevestiging. Over de 100kg hebben we het gehad, dat wordt wel de inzet van onze campagne, want we gaan ook een campagne draaien. We gaan niet alleen een enquête uitzetten en afwachten wat het wordt, maar we gaan ook een campagne draaien rond dit hele gegeven. Mevrouw Verhoef: Ik wil toch even terug grijpen naar iets wat de wethouder eerder zei, want dan kan ik daar in de tweede termijn meteen op reageren. U zei: daarnaast gaan wij nog een dialoog doen met stakeholders, als ik het goed hoorde. Dat is dus naast de enquêtes die nu gaan plaats vinden. Wordt de uitkomst van die dialoog dan ook mee genomen? Hoort dat bij de raadpleging die richtinggevend zal? Wethouder Fortuyn: Zeker, het staat ook in de stukken. Die twee keer 1.300 is feitelijk al voldoende om hier een representativiteit aan toe te kennen. We hebben daar wel van gezegd, dat we het breder willen uitzetten. Dus huis-aan-huis wordt meegenomen om te kijken of we daar parallellen in kunnen trekken en of we dat voldoende waardering kunnen geven en of dat ook in lijn ligt met die uitslag van twee keer 1.300. We moeten het wel waarderen, dat staat ook in het stuk van de enquetewijzer, hoe ze dat doen, dus dat gaan we mee nemen. Met het resultaat, dat er uit komt, gaan wij nog met een bredere groep een dialoog aan. Dat staat ook in het stuk. Mevrouw Verhoef: En die wordt dan ook mee gewogen? Wethouder Fortuyn: Ja, uiteraard. Zover het representatief is, want daar gaat het om, het moet representatief zijn. Het kan niet zo zijn, dat een bepaalde partij, u hoorde net eentje een oproep doen, een grote oploop organiseert en dan vervolgens daar zijn stempel drukt van hetgeen hij wil. Dat gaat niet gebeuren. Het zal altijd representatief moeten zijn. De mate van representativiteit zal ook in de dialoog zijn, die we later gaan doen. Dat staat ook in de stukken van aanpak van Afvalspiegel. In die zin zal het een breed gedragen besluit moeten zijn. Vandaar de

richtinggevendheid. Ik heb vertrouwen in de inwoners, laat ik daar eerlijk in zijn, dat we dat best met elkaar voor elkaar gaan krijgen. We hebben allemaal de kosten gezien, we hebben ook de lasten gezien. Er zijn in wethoudersprekuren hier inmiddels al vragen naar gesteld, hoe het allemaal kan. We zullen hier een opgave moeten vervullen. Laten we ook respecteren wat die inwoners willen. Geef mij de ruimte, ons de ruimte, de dames daar de ruimte om de zaak uit te rollen en voor de zomer die enquêtes uitgezet te kunnen hebben. Dank u wel.

Tweede termijn

De heer Duk, GL: Ten eerste: het kan mij verder helemaal niets schelen of ik een brief krijg met 'aan de bewoners van dit pand' of 'de familie Duk'. Ga gerust uw gang. Het andere ding is: ik vind het een fijn vangnet wat u geeft over de 100kg. Ik weet nog niet of ik daar voldoende aan heb. Mogelijkerwijs komen we dus met een amendement.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik wil de wethouder bedanken voor de uitleg. Ik vond het een hele lange moeilijke zin, onderdeel 2 van het raadsvoorstel. Er zaten heel veel lagen in. Als je denkt aan richting gevend, dan geeft het je een richting. Het is niet bepalend. Als er misschien combinaties uit komen van scenario's, dan kun je nog allerlei andere afwegingen mee nemen. Met de uitleg van de wethouder kunnen we er wel mee instemmen.

De heer Blonk, L3B: Ik had het in de eerste termijn nog niet aangegeven, maar mijn fractie zal in de raad voor het voorstel stemmen.

De voorzitter: Dan constateer ik dat we aan het eind gekomen zijn van dit agendapunt. Dan wil ik voorstellen om de rest van de agenda aankomende maandag af te handelen.

6.b Nota Uitgangspunten en Ontwikkelstrategie Omgevings-visie Lansingerland

Dit agendapunt wordt maandag 16 maart 2020 behandeld.

7a. Actualiteiten uit het college

7b. Actualiteiten uit de commissie

7c. Verbonden partijen

Dit agendapunt wordt maandag 16 maart 2020 behandeld.

8. Rondvraag en sluiting

De voorzitter, om 23.58 uur: Een beetje rare vergadering. We zijn zonder scherm begonnen, zonder microfoon, zonder tijden. We zijn uiteindelijk geëindigd met alle functies, inclusief het licht. Ik hoop niet dat het maandag andersom geschiedt, want dan kan het nog weleens een vervelend einde hebben. Ik wens iedereen een prettige voortzetting van de avond. Wel thuis. We zien elkaar maandag weer in dit huis. Dank u wel.